

Ministerstvo dopravy, výstavby
a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

Bratislava 2013

ROČENKA SLOVENSKEHO STAVEBNÍCTVA

20 13

P u b l i k á c i a

**ROČENKA SLOVENSKEHO STAVEBNÍCTVA
2013**

SPRACOVATEĽ PUBLIKÁCIE

ÚEOS - Komerčia, a.s.
Sekcia ESOM
Ružová dolina 27
824 69 Bratislava 2

tel. 02/58100531, 58100522

fax: 02/58100500

E-mail: prelovska@ueos.sk

VYDAVATEĽ PUBLIKÁCIE

**Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
Slovenskej republiky**
Námestie slobody 6
810 05 Bratislava

E-mail: info@mindop.sk

Bratislava, jún 2013

Ú V O D

Cieľom publikácie „**Ročenka slovenského stavebníctva**“ je poskytnúť základné informácie o makroekonomickom vývoji, o investičnej výstavbe, stavebníctve a priemysle stavebných látok na Slovensku, a to osobám, ktoré pôsobia v odvetví stavebníctva a vo výrobe stavebných výrobkov a materiálov, ale i laickej verejnosti, ktorá sa zaujíma o túto problematiku, rovnako tiež zahraničným záujemcom, ktorí sa chcú uplatniť na slovenskom stavebnom trhu. Okrem toho môže byť táto ročenka vo všeobecnosti zdrojom informácií aj pre iné odvetvia a odbory, inštitúcie, školy a samosprávne orgány a pod.

Ročenka vznikla na základe iniciatívy odboru stavebníctva Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR (predtým Ministerstva výstavby a verejných prác SR) v roku 1994. V ďalšom období sa k tejto iniciatíve ministerstva pridal aj Zväz stavebných podnikateľov Slovenska. Ročenku stavebníctva od jej vzniku spracováva spoločnosť ÚEOS - Komercia, a.s., Bratislava, ktorá sa dlhodobo venuje problematike stavebníctva a priemyslu stavebných látok, pričom využíva podklady rôznych inštitúcií.

V súčasnosti vychádza 20. aktualizované vydanie ročenky (vydáva ho Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR), ktoré nadväzuje na predchádzajúce vydanie, aktualizuje pôvodné a dopĺňa nové údaje a informácie. Číselné a iné údaje sa vzťahujú spravidla ku koncu roka 2012, ale v niektorých prípadoch sú i novšie podklady.

Ročenku slovenského stavebníctva tvoria nasledujúce časti a prílohy:

1. Makroekonomická situácia v SR (vývoj HDP a jeho štruktúra, investície, cenový vývoj, zamestnanosť a mzdy, organizačná štruktúra hospodárstva)
2. Vývoj stavebnej produkcie v SR (postavenie stavebníctva v národnom hospodárstve, organizačný vývoj stavebníctva, vývoj objemu stavebnej produkcie, vývoj štruktúry stavebnej produkcie, ekonomické výsledky stavebných podnikov nad 20, resp. 100 zamestnancov, vývoj stavebnej produkcie v regiónoch)
3. Priemysel stavebných látok (postavenie priemyslu stavebných látok, ekonomické výsledky, vývoj produkcie, zamestnanosť, produktivita práce)
4. Vývoz a dovoz v stavebníctve (vývoz a dovoz v priemysle stavebných látok, vývoz stavebných prác)

Rôzne tabuľkové prílohy

Bratislava, jún 2013

ROČENKA SLOVENSKEHO STAVEBNÍCTVA 2013

O B S A H

	STR.
1. MAKROEKONOMICKÁ SITUÁCIA V SR	1
1.1 Vývoj HDP a jeho štruktúra	1
1.2 Investície	5
- Tvorba hrubého fixného kapitálu	5
- Prílev priamych zahraničných investícií	10
- Odlev priamych zahraničných investícií	12
- Výstavba bytov	12
1.3 Cenový vývoj	15
1.4 Zamestnanosť a mzdy	17
1.5 Organizačná štruktúra hospodárstva	20
2. VÝVOJ STAVEBNEJ PRODUKCIE V SR	21
2.1 Postavenie stavebníctva v hospodárstve SR	21
2.2 Organizačný vývoj stavebníctva	25
2.3 Vývoj objemu stavebnej produkcie	28
2.3.1 Negatívne javy prejavujúce sa v stavebníctve	30
2.4 Vývoj štruktúry stavebnej produkcie	32
2.5 Výsledky stavebných podnikov s 20, resp. 100 a viac zamestnancami	42
2.5.1 Produkcia, zamestnanosť, produktivita práce a mzdy	42
2.5.2 Hospodársky výsledok	43
2.6 Vývoj stavebnej produkcie v regiónoch	44
3. PRIEMYSEL STAVEBNÝCH LÁTOK	48
4. VÝVOZ A DOVOZ V STAVEBNÍCTVE	55
4.1 Vývoz - dovoz v priemysle stavebných látok	55
4.2 Vývoz stavebných prác	57
PRÍLOHY	59
POUŽITÉ PODKLADY	86

ZOZNAM TABULIEK

	STR.
1. Hrubý domáci produkt podľa zložiek výdavkov v mld. Eur - bežné ceny	2
2. Hrubý domáci produkt podľa zložiek výdavkov v mld. Eur - stále ceny 2005	3
3. Podiel vybraných odvetví na tvorbe HDP v % (bežné ceny)	4
4. Vývoj miery investovania v Slovenskej republike	6
5. Tvorba hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie (KP) (bežné ceny)	7
6. Štruktúra tvorby hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie (KP) v % (b. c.)	8
7. Tvorba hrubého fixného kapitálu podľa ekonomických činností (OKEČ), (bežné ceny)	9
8. Prílev a stav priamych zahraničných investícií (majetková účasť a reinvestovaný zisk) do SR v rokoch 2006 - 2012 (podľa Národnej banky Slovenska)	11
9. Podiel jednotlivých krajov na počte dokončených bytov v SR v rokoch 2009 až 2012	13
10. Počet a štruktúra začatých, dokončených a rozostavaných bytov v roku 2012 podľa druhu vlastníctva	14
11. Miera inflácie a medziročný rast cien priemyselných výrobcov a stavebných prác v rokoch 2006 - 2012 (v %; predchádzajúce obdobie = 100)	15
12. Porovnanie vývoja nákupných a výrobných cien stavebných materiálov s cenami stavebných prác v rokoch 2006 - 2012	16
13. Základné charakteristiky zamestnanosti a mzdového vývoja v SR v rokoch 2006 - 2012	18
14. Vývoj zamestnanosti vo vybraných odvetviach hospodárstva SR v rokoch 2008 - 2012	19
15. Vývoj podielu odvetvia stavebníctva na tvorbe HDP a celkovej zamestnanosti v hospodárstve SR v rokoch 2006 - 2012 v %	24
16. Vývoj objemu a štruktúry stavebnej produkcie podľa sektorov vlastníctva v rokoch 2006 - 2012	25
17. Organizačný vývoj v odvetví stavebníctva v rokoch 2008 až 2012 (podľa organizačnej štatistiky; registra organizácií ŠÚ SR)	26
18. Produkcia a zamestnanosť v odvetví stavebníctva podľa podnikateľských subjektov rok 2012	28
19. Vývoj základných ukazovateľov v odvetví stavebníctva SR ako celku v rokoch 2006 až 2012	29
20. Porovnanie vývoja stavebných investícií s vývojom stavebnej produkcie v rokoch 2006 - 2012	31
21. Objem a štruktúra stavebnej produkcie (vykonanej vlastnými zamestnancami) v tuzemsku a zahraničí v roku 2012	33
22. Vývoj štruktúry stavebnej produkcie podľa smerov výstavby (2006 - 2012) v %	34
23. Vývoj stavebnej produkcie podľa smerov výstavby v rokoch 2006 - 2012 (bežné ceny)	34
24. Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami v podnikoch s 20 a viac zamestnancami podľa veľkostnej štruktúry v rokoch 2006 - 2012 (v mil. Eur, bežné ceny)	42
25. Vybrané ukazovatele stavebných podnikov s 20 a viac zamestnancami za rok 2012 (podľa veľkostnej štruktúry)	43
26. Základné finančné ukazovatele za stavebné podniky s 20 a viac zamestnancami	44
27. Vývoj stavebnej produkcie v SR v roku 2012 podľa krajov	44
28. Stavebná produkcia v SR v roku 2012 podľa krajov za podniky s 20 a viac zamestnancami a za podniky s 0-19 zamestnancami a za živnostníkov, v mil. Eur - bežné ceny	45
29. Počet zamestnancov v stavebníctve SR podľa krajov v roku 2012	46

30.	Produktivita práce na zamestnanca v stavebníctve SR v roku 2012 podľa krajov v tis. Eur - bežné ceny	46
31.	Vývoj vybraných ukazovateľov za PSL v rokoch 2008 - 2012	49
32.	Vývoj výnosov v priemysle stavebných látok (PSL)	52
33.	Produkcia v priemysle stavebných látok (PSL)	52
34.	Produktivita práce v priemysle stavebných látok (PSL) - (z produkcie na zamestnanca)	52
35.	Vývoj priemerného evidenčného počtu zamestnancov v priemysle stavebných látok (PSL)	53
36.-41.	Vývoj produkcie vybraných komodít jednotlivých odborov výroby priemyslu stavebných látok v naturálnych jednotkách v rokoch 2010 - 2012	53-54
42.	Vývoz, dovoz a obrat zahraničného obchodu v priemysle stavebných látok (PSL)	55
43.	Vývoz a dovoz stavebných materiálov a výrobkov	56
44.	Stavebná produkcia realizovaná v zahraničí (bežné ceny)	57
45.	Stavebná produkcia podľa dodávateľských zmlúv realizovaná v zahraničí v podnikoch s 20 a viac zamestnancami (bežné ceny)	58

ZOZNAM GRAFOV

	STR.	
1.	Vývoj hrubého domáceho produktu podľa zložiek výdavkov v rokoch 2006 - 2012 stále ceny 2005	3
2.	Podiel vybraných odvetví na tvorbe HDP (b. c.) v % za roky 2006 - 2012	4
3.	Vývoj miery investovania v SR v rokoch 2006 - 2012 v %	6
4.	Medziročný vývoj investícií do stavieb (b. c.), predchádzajúci rok = 100	8
5.	Štruktúra investícií v roku 2012 podľa smerovania do odvetví (b. c.)	9
6.	Podiel jednotlivých krajov na počte dokončených bytov v SR v roku 2012	13
7.	Miera inflácie a medziročný rast cien priemyselných výrobcov a stavebných prác - roky 2006 - 2012 v %	15
8.	Porovnanie vývoja nákupných a výrobných cien stavebných materiálov s cenami stavebných prác za roky 2006 - 2012 (porovnanie s predchádzajúcim rokom)	17
9.	Vývoj podielu zamestnanosti vo vybraných odvetviach na zamestnanosti v hospodárstve SR spolu v % - roky 2008 - 2012	19
10.	Podiel stavebníctva na tvorbe HDP a na celkovej zamestnanosti v hospodárstve SR v rokoch 2006 - 2012 (%)	25
11.	Štruktúra stavebnej produkcie podľa podnikateľských subjektov - rok 2012	27
12.	Vývoj vybraných ukazovateľov v odvetví stavebníctva - roky 2006 - 2012 (predchádzajúce obdobie = 100; %)	30
13.	Vývoj stavebnej produkcie v tuzemsku podľa smerov výstavby za roky 2006 - 2012	35
14.	Podiel jednotlivých krajov na stavebnej produkcii v roku 2012	45
15.	Vývoz a dovoz v PSL v rokoch 2006 - 2012	55

1. MAKROEKONOMICKÁ SITUÁCIA V SR

Tempo rastu HDP sa medziročne znižuje. Po recesii v roku 2009 (pokles -4,9 %) nasledoval v roku 2010 rast HDP o 4,4 %, ktorý sa znížil v roku 2011 na 3,2 %. V roku 2012 v jednotlivých štvrtrokoch tempo rastu ekonomiky klesalo a za rok 2012 dosiahol **HDP** medziročne rast vo výške 2,0 % (stále ceny). Ekonomický rast zabezpečovala hlavne priemyselná produkcia (automobilový priemysel a elektronika). K rastu ekonomiky prispel výlučne zahraničný obchod (v roku 2012 nárast exportu o 8,6 %). Z dôvodu znižovania výdavkov medziročne poklesla spotreba domácností (-0,6 %) a spotreba verejnej správy (-0,4 %). V rámci domáceho dopytu sa znížila investičná aktivita, čo sa prejavilo hlavne v poklese tvorby hrubého fixného kapitálu (- 3,7 %). V priemere za rok 2012 vzrástla zamestnanosť o 0,6 % na 2 329,0 tis. osôb.

Inflácia bola v priemere za rok 2012 vo výške 3,6 % (o 0,3 p. b. bodu menej ako v roku 2011). K zmierneniu medziročného rastu celkovej cenovej hladiny prispelo najmä spomalenie dynamiky rastu regulovaných cien o 4,8 p. b. na 4,2 %. Naopak zrýchlil sa medziročný rast jadrovej inflácie (o 0,6 p. b. na 3,1 %) a čistej inflácie (o 0,3 p. b. na 2,5 %).

Počet nezamestnaných sa v priemere za rok 2012 medziročne zvýšil o 3,5 % na 377,5 tis. osôb. Súčasne vzrástla aj priemerná miera nezamestnanosti o 0,4 p. b. na 14,0 %.

1.1 VÝVOJ HDP A JEHO ŠTRUKTÚRA

V roku 2012 bol vytvorený **hrubý domáci produkt** (HDP) v objeme 71 463,0 mil. Eur (bežné ceny), resp. 65 245,7 mil. Eur (stále ceny 2005). V porovnaní s rokom 2011 vzrástol v bežných cenách HDP o 3,4 %, v stálych cenách bol vyšší o 2,0 %.

Z vytvoreného HDP v roku 2012 tvorila pridaná hodnota v b. c. 65 409,0 mil. Eur, čo predstavuje reálny rast oproti roku 2011 o 3,2 %. Z pohľadu produkčných odvetví súviselo jej medziročné zvýšenie s rastom pridanej hodnoty v priemysle (o 10,6 %), v informáciách a komunikácii (o 9,4 %), v činnostiach v oblasti nehnuteľností (o 7,5 %), odborných, vedeckých a technických činnostiach, administratívnych službách (o 4,5 %) a v umení, zábave a rekreáciách (o 1,3 %). Naopak objem pridanej hodnoty vytvorený v pôdohospodárstve, lesníctve a rybolove klesol o -5,4 %, **v stavebníctve o -6,2 %**, vo finančných a poisťovacích činnostiach o -2,6 %, v obchode, doprave a skladovaní o -0,7 %. Objem HDP v roku 2012 ovplyvnil rast hrubej produkcie reálne o 2,4 % na 170 418,6 mil. Eur (b. c.) a medzispotreby o 1,8 % na 105 009,5 mil. Eur (b. c.). Podiel medzispotreby na hrubej produkcii medziročne klesol o -0,5 p. b. a dosiahol 61,6 %, podiel pridanej hodnoty na hrubej produkcii vzrástol o 0,8 p. b. na 38,4 %.

Na celkovom objeme pridanej hodnoty (stále ceny) mal rozhodujúci podiel priemysel s 30,6 %, obchod, doprava a skladovanie, ubytovacie a stravovacie služby s 17,0 %. Verejná správa, obrana, vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálna pomoc sa podieľali 10,4 %, **stavebníctvo 6,8 %** a činnosti v oblasti nehnuteľností 6,7 %.

Medziročný rast HDP bol v roku 2012 ovplyvnený na strane použitia hlavne zvýšením zahraničného dopytu. K poklesu domáceho dopytu v roku 2012 v b. c. o -0,5 % prispel hlavne pokles tvorby hrubého kapitálu (-10,3 %). Výdavky domácností na konečnú spotrebu medziročne vrástli v b. c. o 3,1 % na 40 215,4 mil. Eur. Na celkovej konečnej spotrebe domácností sa najviac podieľali výdavky na bývanie (24,8 %) a výdavky na nákupy potravín a nealkoholických nápojov (18,4 %). K rastu spotrebiteľského dopytu prispelo najmä zvýšenie výdavkov na zdravie o 6,2 % a vzdelanie o 5,5 %. V b. c. vzrástla spotreba neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam o 1,1 % na 719,4 mil. Eur. V porovnaní s rokom 2011 bola konečná spotreba verejnej správy v roku 2012 v b. c. vyššia o 1,3 % a dosiahla hodnotu 12 580,6 mil. Eur. V štruktúre konečnej spotreby verejnej správy tvorili najvyšší podiel výdavky na odmeny zamestnancov 40,2 %, naturálne sociálne dávky 24,6 % a výdavky na medzispotrebu 28,8 %. Tvorba hrubého fixného kapitálu klesla v b. c. o -3,5 % na 15 392,3 mil. Eur.

Saldo zahraničného obchodu tovarov a služieb bolo v roku 2012 podľa predbežných výsledkov v b. c. aktívne v objeme 3 552,6 mil. Eur. Jeho úroveň ovplyvnilo najmä aktívne saldo vývozu a dovozu výrobkov vo výške 3 234,5 mil. Eur. Objem celkového vývozu výrobkov a služieb vzrástol v roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 o 10,2 % (b. c.). Zvýšila sa aj hodnota celkového dovozu výrobkov a služieb o 5,2 % (b. c.). Exportná výkonnosť ekonomiky (meraná podielom vývozu výrobkov a služieb na HDP) vzrástla na 95,6 % (o 5,9 p. b.). Dovozná náročnosť (meraná podielom dovozu výrobkov a služieb na HDP) sa zvýšila na 90,6 % (o 1,5 p. b.).

Hrubý domáci produkt podľa zložiek výdavkov v mld. Eur - bežné ceny

Tabuľka č. 1

Ukazovateľ		Skutočnosť						
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hrubý domáci produkt	mld. €	55,002	61,450	66,842	62,794	65,869	69,108	71,463
	index	111,5	111,7	108,8	93,9	104,9	104,9	103,4
Konečná spotreba domácností	mld. €	30,891	33,902	37,573	37,637	37,735	39,003	40,215
	index	111,0	109,7	110,8	100,2	100,3	103,4	103,1
Konečná spotreba verejnej správy	mld. €	10,330	10,534	11,686	12,494	12,727	12,418	12,581
	index	114,3	102,0	110,9	106,9	101,9	97,6	101,3
Tvorba hrubého fixného kapitálu	mld. €	14,589	16,096	16,576	13,025	13,851	15,957	15,392
	index	111,5	110,3	103,0	78,6	106,3	115,2	96,5
Vývoz tovarov a služieb	mld. €	46,471	53,373	55,793	44,328	52,958	62,024	68,326
	index	123,6	114,9	104,5	79,4	119,5	117,1	110,2
Dovoz tovarov a služieb	mld. €	48,690	54,051	57,386	44,631	53,113	61,587	64,774
	index	122,0	111,0	106,2	77,8	119,0	116,0	105,2
Saldo zahraničného obchodu	mld. €	-2, 219	-0,679	-1,593	-0,303	-0,154	0,437	3,553

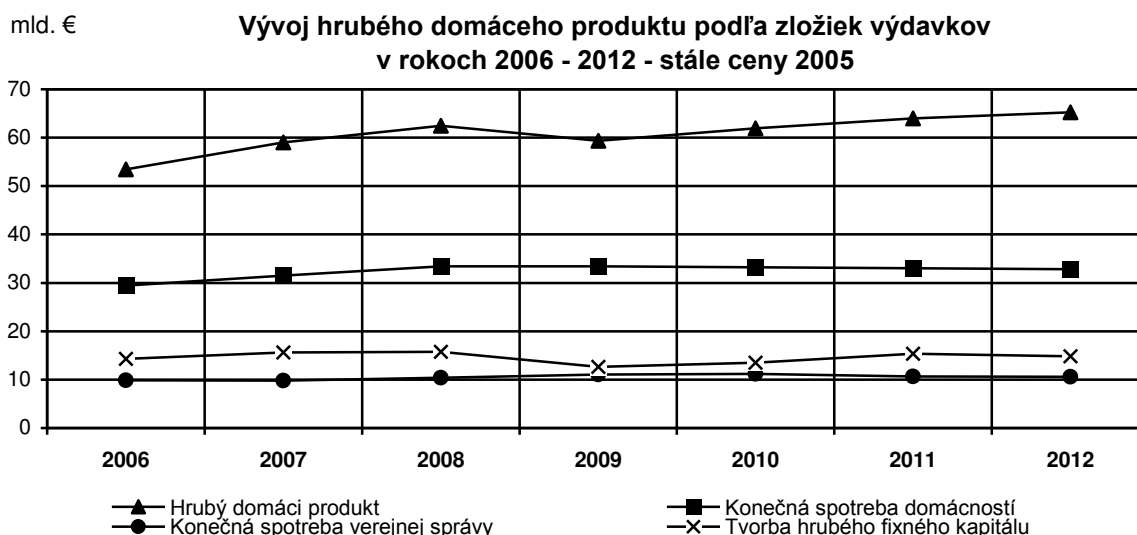
Hrubý domáci produkt podľa zložiek výdavkov v mld. Eur - stále ceny 2005

Tabuľka č. 2

Ukazovateľ		Skutočnosť						
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hrubý domáci produkt	mld. €	53,430	59,037	62,431	59,350	61,951	63,950	65,246
	index	108,3	110,5	105,8	95,1	104,4	103,2	102,0
Konečná spotreba domácností	mld. €	29,454	31,498	33,394	33,435	33,182	33,012	32,828
	index	105,9	106,9	106,0	100,1	99,2	99,5	99,4
Konečná spotreba verejnej správy	mld. €	9,835	9,818	10,417	11,054	11,162	10,679	10,616
	index	108,8	99,8	106,1	106,1	101,1	95,7	99,4
Tvorba hrubého fixného kapitálu	mld. €	14,301	15,596	15,746	12,645	13,466	15,377	14,810
	index	109,3	109,1	101,0	80,3	106,5	114,2	96,3
Vývoz tovarov a služieb	mld. €	45,482	51,984	53,618	44,887	52,079	58,672	63,727
	index	121,0	114,3	103,1	83,7	116,0	112,7	108,6
Dovoz tovarov a služieb	mld. €	47,009	51,339	52,932	42,945	49,336	54,311	55,849
	index	117,8	109,2	103,1	81,1	114,9	110,1	102,8

Poznámka: Metóda ESNÚ 95, podľa štvrtročných národných účtov

Graf 1

Tvorba hrubého domáceho produktu vzrástla v roku 2012 v b. c. okrem **stavebníctva** (pokles o **-6,8 %**) a čistých daní z produktov (pokles o **-8,0 %**) vo všetkých ostatných odvetviach¹.

Oproti roku 2011 sa v roku 2012 (v b. c.) zvýšila tvorba HDP v pôdohospodárstve, lesníctve a rybolove o 10,7 %, v priemysle spolu o 8,2 %, v obchode, doprave a skladovaní, ubytovacích a stravovacích službách o 4,4 %, v informáciách a komunikácii o 3,4 %, vo finančných a poisťovacích činnostiach o 2,3 % a v činnosti v oblasti nehnuteľností o 7,6 %.

V slovenskej ekonomike je relatívne vysoký podiel priemyselnej výroby na tvorbe HDP, v roku 2012 dosiahol v b. c. výšku 20,3 % (o 1,3 p. b. viac ako v roku 2011). Podiel obchodu, dopravy a skladovania na tvorbe HDP tvoril 19,3 %, **stavebníctva 7,4 %** (o 0,8 p. b. menej ako v roku 2011),

¹ Údaje za odvetvia ekonomiky predstavujú hrubú pridanú hodnotu v bežných cenách.

činností v oblasti nehnuteľností 6,4 %, informácií a komunikácie 4,2 %, finančných a poisťovacích činností 3,4 %, pôdohospodárstva, lesníctva a rybolovu 3,3 %. Čisté dane z produktov tvorili 8,5 %.

Podiel vybraných odvetví na tvorbe HDP v % (bežné ceny)

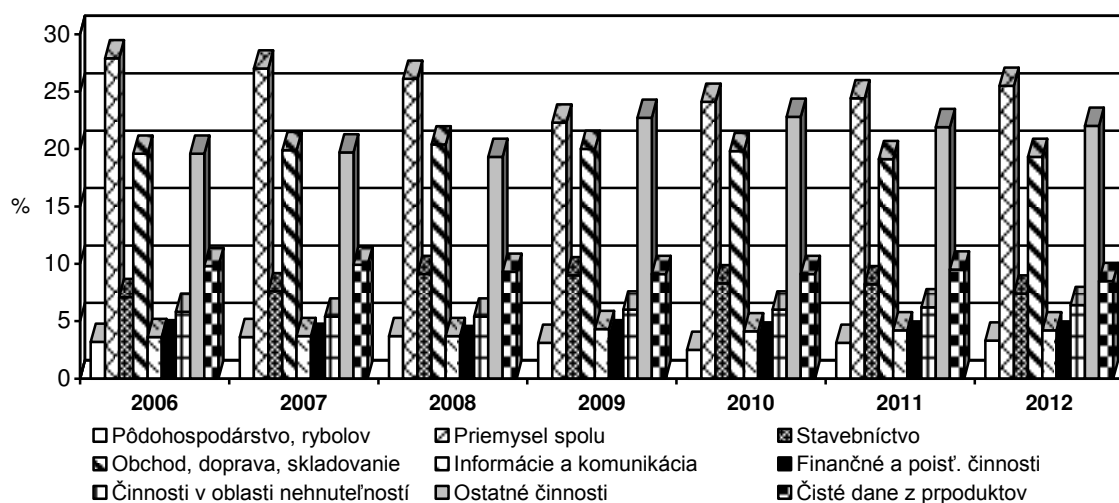
Tabuľka č. 3

Odvetvie	Skutočnosť						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Pôdohospodárstvo, rybolov	3,2	3,6	3,7	3,1	2,5	3,1	3,3
Priemysel spolu	27,9	27,0	26,1	22,3	24,1	24,4	25,5
Stavebníctvo	7,1	7,6	9,1	9,0	8,3	8,2	7,4
Obchod, doprava, skladovanie	19,6	19,9	20,4	20,0	19,8	19,1	19,3
Informácie a komunikácia	3,6	3,7	3,7	4,3	4,1	4,2	4,2
Finančné a poisťovacie činnosti	3,5	3,2	3,0	3,5	3,3	3,4	3,4
Činnosti v oblasti nehnuteľností	5,8	5,4	5,4	6,0	6,0	6,2	6,4
Ostatné činnosti	19,6	19,7	19,3	22,7	22,8	21,9	22,0
Čisté dane z produktov	9,8	9,9	9,3	9,1	9,1	9,5	8,5
HDP spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Poznámka: Ostatné činnosti = Odborné, vedecké a technické činnosti; Verejná správa, obrana, povinné sociálne zabezpečenie; Vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálna pomoc; Umenie, zábava a rekreácia, ostatné činnosti. Čisté dane z produktov = Daň z pridanej hodnoty, spotrebná daň (aktualizovaná), daň z dovozu, mínus subvencie.

Graf 2

Podiel vybraných odvetví na tvorbe HDP (b. c.) v % za roky 2006 - 2012

Podľa aktualizovanej prognózy makroekonomických ukazovateľov Ministerstva financií SR z januára 2013 sa v roku 2013 predpokladá medziročný rast HDP o 1,2 %. Národná banka Slovenska v strednodobej predikcii z konca marca 2013 očakáva rast HDP o 0,7 %. Podľa Jarnej prognózy Európskej komisie z mája 2013 sa očakáva, že tvorba HDP by sa mala v roku 2013 zvýšiť o 1,0 %. Slovenskú ekonomiku ťahá najmä automobilový priemysel a elektronika, spotreba domácností jej zatiaľ až tak nepomáha. Konečná spotreba domácností by mala v roku 2013 poklesnúť podľa MF SR o -0,1 % a podľa NBS o -0,3 %. Celkovo sa však predpokladá, že očakávaný vývoj nebude stačiť na tvorbu nových pracovných miest v hospodárstve SR.

1.2 INVESTÍCIE

Tvorba hrubého fixného kapitálu

Vývoj **ročnej miery investovania** je meraný podielom tvorby hrubého fixného kapitálu na hrubom domácom produkte.

Tvorba hrubého fixného kapitálu - je definovaná ako:

- obstaranie nového dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, použitého dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, obstaranie neprodukovaných hmotných a nehmotných aktív,
- zvýšenie hodnoty neprodukovaných aktív (napr. skvalitnenie pôdy, lesov, atď. a nehmotných aktív).

Tvorba hrubého fixného kapitálu teda zahŕňa nadobudnutie a úbytky dlhodobého majetku výrobcami v priebehu daného obdobia. Dlhodobým majetkom sú hmotné alebo nehmotné aktíva, ktoré boli vyrobené ako produkcia a ktoré majú charakter dlhodobej spotreby a ich cena prevyšuje stanovený limit (v súčasnosti dlhodobý hmotný majetok 1 700,00 Eur a nehmotný majetok 2 400,00 Eur), t.j. nové investície, zhodnocovanie hmotného a nehmotného (investičného) majetku, nákup existujúceho hmotného a nehmotného majetku. Hodnotu tvorby znižuje predaj dlhodobého hmotného majetku, odovzdanie prostredníctvom bártrovej výmeny alebo naturálneho kapitálového transferu.

Hlavným zdrojom ekonomického rastu sú **investície**. Spoločensko-politickou prioritou preto je všestranná podpora hospodárskych aktivít. Tvorba investícií zaznamenala v roku 2012 oproti roku 2011 značný pokles. Popri nedostatku zdrojov tu pôsobil aj pokles dopytu po investíciách najmä vo forme rozširovania výroby, bytovej výstavby ako aj modernizácie výrobných zariadení. Investície do výstavby diaľnic, či iné kapitálové výdavky verejného rozpočtu tiež nekompenzovali vysoké rasty z predchádzajúcich období. V roku 2012 dosiahla celková tvorba hrubého kapitálu v b. c. 14 840,7 mil. Eur, v tom bola tvorba hrubého fixného kapitálu 15 392,3 mil. Eur a zmena stavu zásob -551,6 mil. Eur.

Kríza v roku 2009 mala za následok pokles tvorby hrubého fixného kapitálu o -19,7 % (s. c.). Prepád investícií sa v roku 2010 zastavil, kedy táto zložka HDP reálne vzrástla v úrovni 6,5 %. V roku 2011 vzrástla tvorba hrubého fixného kapitálu o 14,2 % a v roku 2012 bol znova zaznamenaný pokles (o -3,7 %). V rokoch 2013 až 2014 je predpoklad podľa MF SR, že by sa medziročný rast THFK mohol pohybovať v úrovni 2,3 % a 3,3 %.

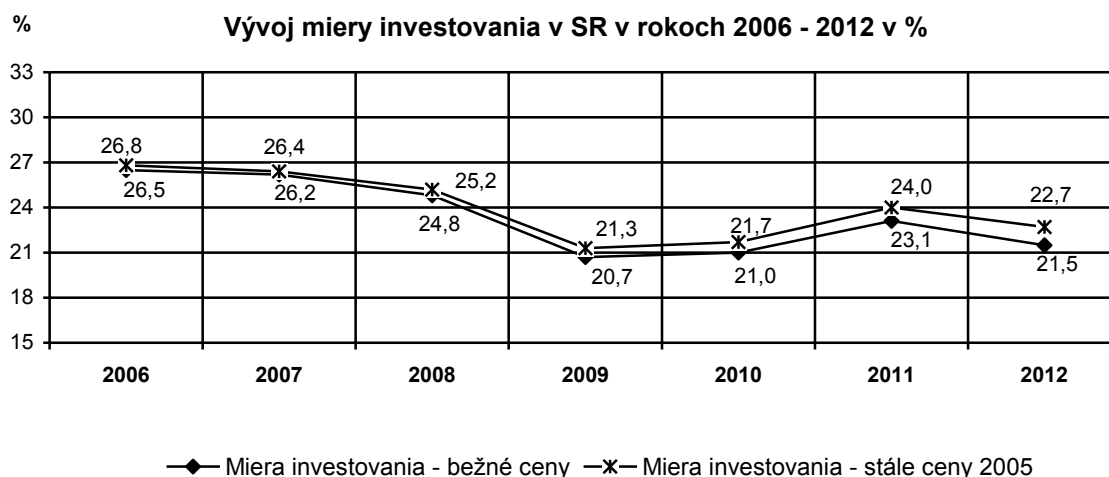
Úroveň tvorby hrubého fixného kapitálu (v b. c.), meraná podielom tvorby hrubého fixného kapitálu na HDP, mala od roku 2006 do roku 2009 klesajúcu tendenciu, a to z 26,5 % na 20,7 % v roku 2009. V roku 2012 mala táto položka v b. c. úroveň 21,5 %. V roku 2012 dosiahla miera investovania v s. c. úroveň 22,7 %, čo je o 1,3 p. b. menej ako v roku 2011.

Vývoj miery investovania v Slovenskej republike

Tabuľka č. 4

Ukazovateľ	Skutočnosť						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Miera investovania - podiel tvorby hrubého fixného kapitálu na HDP (b. c.) - v %	26,5	26,2	24,8	20,7	21,0	23,1	21,5
Index (predchádzajúce obdobie = 100)	99,9	98,8	94,7	83,6	101,4	109,8	93,3
Miera investovania - podiel tvorby hrubého fixného kapitálu na HDP (s. c. 2005) - v %	26,8	26,4	25,2	21,3	21,7	24,0	22,7
Index (predchádzajúce obdobie = 100)	100,8	98,7	95,5	84,5	102,0	110,6	94,4

Graf 3

Vývoj tvorby hrubého fixného kapitálu (THFK) by mal približne zodpovedať reálnemu rastu hrubého domáceho produktu. V období prekonávania nerovnovážneho stavu slovenskej ekonomiky to tak nie je. V roku 2005 sa reálne oproti roku 2004 zvýšila tvorba HFK o 17,5 %. V porovnaní s tempom rastu HDP rástla tvorba hrubého fixného kapitálu v roku 2005 rýchlejšie o 10,8 p. b.. Obdobne v roku 2009 tvorba HFK reálne poklesla o -19,7 %, kým HDP poklesol o -4,9 %. V roku 2010 bol zaznamenaný rast HDP a tvorby HFK o 4,4 %, resp. 6,5 % a v roku 2011 to bol rast o 3,2 % (HDP), resp. 14,2 % (THFK). V roku 2012 dosiahol HDP reálny rast o 2,0 % a THFK pokles o -3,7 %.

Podľa výsledkov ŠÚ SR bol v roku 2012 vytvorený hrubý fixný kapitál v objeme 15 392,3 mil. Eur v bežných cenách, pri medziročnom poklese o -3,5 %, (14 810,0 mil. Eur v stálych cenách 2005, medziročný pokles o -3,7 %). Tvorbu hrubého fixného kapitálu ovplyvnil hlavne nižší objem nakúpených nových fixných aktív o -4,1 % v hodnote 15 369,1 mil. Eur (b. c.). Objem nadobudnutého použitého dlhodobého majetku klesol o -5,9 % (852,0 mil. Eur v b. c.).

V tabuľke č. 5 je uvedená tvorba hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie v rokoch 2006 až 2012 a indexy jeho medziročného vývoja.

Tvorba hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie (KP)
(bežné ceny)

Tabuľka č. 5

Ukazovateľ	M. j.	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Tvorba hrubého fixného kapitálu								
Hospodárstvo spolu, v tom:	mld. €	14,589	16,096	16,576	13,025	13,851	15,957	15,392
• Kultivované aktíva	mld. €	0,313	0,511	0,501	0,108	0,203	0,353	0,308
• Stroje a zariadenia, v tom:	mld. €	5,941	6,215	6,785	5,034	5,526	8,142	7,877
- ostatné stroje a zariadenia	mld. €	4,414	4,560	5,191	3,915	3,808	6,318	6,072
- dopravné zariadenia	mld. €	1,527	1,655	1,594	1,120	1,717	1,824	1,805
• Stavby spolu, v tom:	mld. €	7,720	8,279	8,414	7,173	6,640	6,954	6,702
- budovy na bývanie	mld. €	1,288	1,447	1,561	1,813	1,608	1,605	1,550
- ostatné stavby	mld. €	6,432	6,832	6,853	5,361	5,032	5,349	5,152
• Nehmotné fixné aktíva	mld. €	0,614	1,091	0,876	0,709	1,482	0,508	0,505
Indexy (predchádzajúce obdobie = 100)								
Hospodárstvo spolu, v tom:	%	111,5	110,3	103,0	78,6	106,3	115,2	96,5
• Kultivované aktíva	%	62,8	163,5	98,0	21,5	188,8	173,5	87,3
• Stroje a zariadenia, v tom:	%	95,1	104,6	109,2	74,2	109,8	147,3	96,8
- ostatné stroje a zariadenia	%	86,9	103,3	113,8	75,4	97,3	165,9	96,1
- dopravné zariadenia	%	130,7	108,3	96,3	70,2	153,4	106,2	99,0
• Stavby spolu, v tom:	%	134,7	107,2	101,6	85,3	92,6	104,7	96,4
- budovy na bývanie	%	88,9	112,3	107,9	116,1	88,7	99,8	96,6
- ostatné stavby	%	150,1	106,2	100,3	78,2	93,9	106,3	96,3
• Nehmotné fixné aktíva	%	100,8	177,6	80,3	80,9	208,9	34,3	99,4

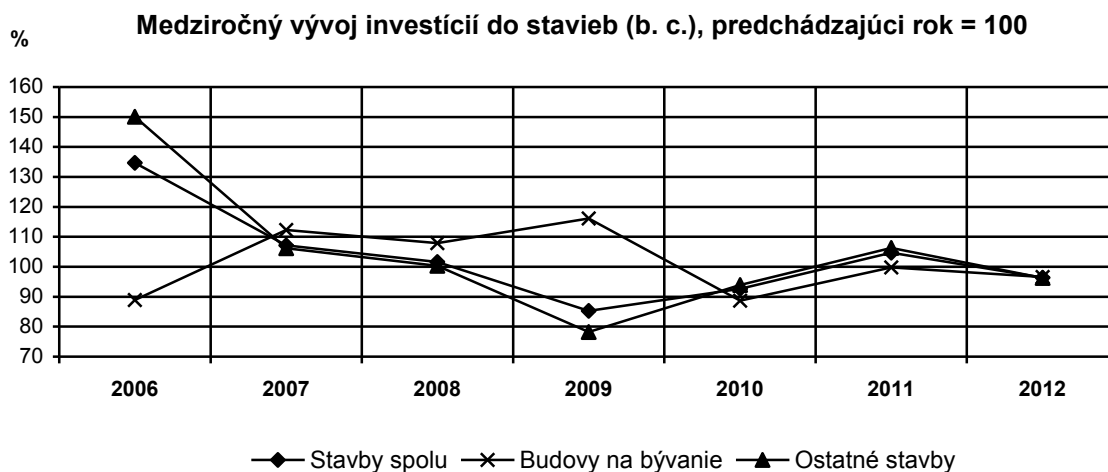
Poznámka: Metóda ESNÚ 95, podľa štvrťročných národných účtov

Strojná časť tvorby hrubého fixného kapitálu sa vyvíjala v b. c. cenách medziročne od roku 2005 rôznymi tempami. Výrazný nárast v roku 2005 (o 23,5 %) bol tiež prejavom obstarávania strojných zariadení do nových automobiliek. V roku 2009 však došlo v tejto časti tvorby HFK k značnému prepadu, a to o -25,8 %. V roku 2010 už bol zaznamenaný v oblasti strojov a zariadení rast o 9,8 % a v roku 2011 o 47,3 %. Stavebná časť investícií v b. c. zaznamenala v roku 2005 medziročný rast o 17,9 %. V roku 2006 nastal obrat v prospech vyššieho podielu stavebnej časti investícií a zaznamenaný bol rekordný nárast tejto časti tvorby hrubého fixného kapitálu, a to o 34,7 % (z toho: budovy na bývanie pokles o -11,1 %, ostatné stavby nárast o 50,1 %). V roku 2007 sa tempo rastu stavebnej časti investícií znížilo na 7,2 %, pričom investície do budov na bývanie vzrástli o 12,3 %. V roku 2008 vzrástla tvorba stavebnej časti investícií o 1,6 %, v roku 2009 už došlo k poklesu o -14,7 % a v roku 2010 o -7,4 %, v roku 2011 bol znova zaznamenaný rast (o 4,7 %).

V roku 2012 bola investičná aktivita do rozvoja technického potenciálu vo forme strojov a zariadení vo výške 7 877,2 mil. Eur (pokles oproti roku 2011 o -3,2 %), z toho: do ostatných

strojov a zariadení 6 072,0 mil. Eur a do dopravných prostriedkov 1 805,1 mil. Eur. Tvorba hrubého fixného kapitálu v oblasti stavieb poklesla v roku 2012 oproti roku 2011 v b. c. o -3,6 % na 6 702,5 mil. Eur, pri poklese investičných prostriedkov do budov na bývanie o -3,4 % (1 550,2 mil. Eur) a do ostatných stavieb o -3,7 % (5 152,3 mil. Eur).

Graf 4

Štruktúra tvorby hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie (KP) v % (b. c.)

Tabuľka č. 6

Ukazovateľ	M. j.	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hospodárstvo spolu, v tom:	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kultivované aktíva	%	2,1	3,2	3,0	0,8	1,5	2,2	2,0
Stroje a zariadenia, v tom:	%	40,7	38,6	40,9	38,6	39,9	51,0	51,2
- ostatné stroje a zariadenia	%	30,3	28,3	31,3	30,1	27,5	39,6	39,4
- dopravné zariadenia	%	10,5	10,3	9,6	8,6	12,4	11,4	11,7
Stavby spolu, v tom:	%	52,9	51,4	50,8	55,1	47,9	43,6	43,5
- budovy na bývanie	%	8,8	9,0	9,4	13,9	11,6	10,1	10,1
- ostatné stavby	%	44,1	42,4	41,3	41,2	36,3	33,5	33,5
Nehmotné fixné aktíva	%	4,2	6,8	5,3	5,4	10,7	3,2	3,3

Z hľadiska štruktúry tvorby hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie tvorili v roku 2006 investície do stavieb 52,9 %. Vysoký podiel investícií do stavieb sa udržal aj v rokoch 2007 a 2008, kedy dosiahol 51,4 %, resp. 50,8 % a zvlášť v roku 2009, keď bol vo výške 55,1 %. V roku 2010 sa podiel investícií do stavieb spolu znížil na 47,9 %, v roku 2011 na úroveň 43,6 % a v roku 2012 na úroveň 43,5 %, čo je o 11,6 p. b. menej ako v roku 2009. Podiel investícií do strojov a zariadení sa v roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 zvýšil z úrovne 51,0 % na 51,2 %.

Hlavné odvetvia (podľa ekonomických činností) sa v rokoch 2010 až 2012 na tvorbe hrubého fixného kapitálu v bežných cenách podieľali nasledovne:

Tvorba hrubého fixného kapitálu podľa ekonomických činností (OKEČ)
(bežné ceny)

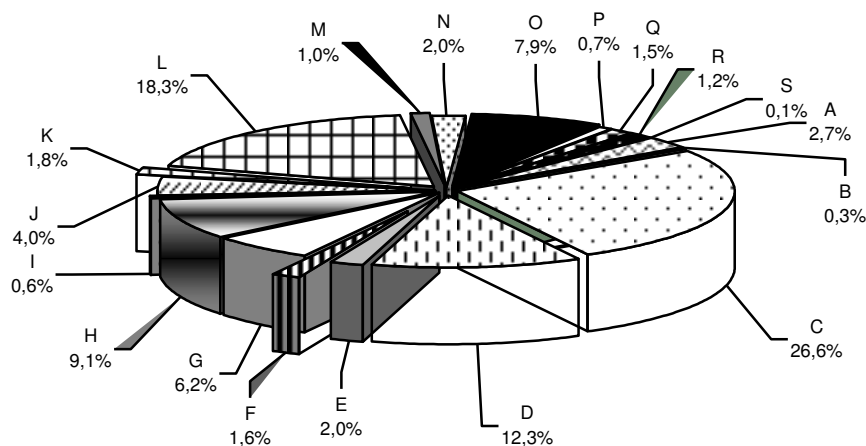
Tabuľka č. 7

Ukazovateľ - odvetvie	2010		2011		2012	
	mld. €	%	mld. €	%	mld. €	%
Hospodárstvo SR spolu:	13,851	100,0	15,957	100,0	15,392	100,0
A Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	0,337	2,4	0,437	2,7	0,410	2,7
B Ťažba a dobývanie	0,127	0,9	0,060	0,4	0,051	0,3
C Priemyselná výroba	2,636	19,0	4,285	26,9	4,096	26,6
D Dodávka elektriny, plynu, pary, stud. vzduchu	1,474	10,6	1,908	12,0	1,898	12,3
E Dodávka vody, čistenie a odvod odpad. vôd	0,266	1,9	0,270	1,7	0,307	2,0
F Stavebníctvo	0,240	1,7	0,250	1,6	0,248	1,6
G Veľkoobchod a maloobchod	0,705	5,1	0,831	5,2	0,960	6,2
H Doprava a skladovanie	1,293	9,3	1,339	8,4	1,403	9,1
I Ubytovacie a stravovacie služby	0,048	0,3	0,100	0,6	0,089	0,6
J Informácie a komunikácia	1,382	10,0	0,645	4,0	0,609	4,0
K Finančné a poisťovacie činnosti	0,160	1,2	0,281	1,8	0,274	1,8
L Činnosti v oblasti nehnuteľností	2,486	17,9	2,939	18,4	2,814	18,3
M Odborné vedecké a technické činnosti	0,185	1,3	0,163	1,0	0,157	1,0
N Administratívne a podporné služby	0,528	3,8	0,473	3,0	0,306	2,0
O Verejná správa a obrana	1,380	10,0	1,328	8,3	1,221	7,9
P Vzdelávanie	0,165	1,2	0,159	1,0	0,112	0,7
Q Zdravotníctvo a sociálna pomoc	0,288	2,1	0,239	1,5	0,228	1,5
R Umenie, zábava a rekreácia	0,114	0,8	0,229	1,4	0,189	1,2
S Ostatné činnosti	0,037	0,3	0,021	0,1	0,020	0,1

Poznámka: Metóda ESNÚ 95, podľa štvrťročných národných účtov

Graf 5

Štruktúra investícií v roku 2012 podľa smerovania do odvetví (b. c.)

Poznámka:

Označenie výsekov v grafe 5 veľkými písmenami je podľa názvov jednotlivých odvetví ako v tabuľke č. 7.

Najviac peňažných prostriedkov na nadobudnutie hrubého fixného kapitálu sa v roku 2012 investovalo v priemyselnej výrobe (26,6 %, t.j. 4 096,0 mil. Eur). Významný bol aj podiel investícií do činností v oblasti nehnuteľností (18,3 %, t.j. 2 814,0 mil. Eur), v dodávke elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (12,3 %, t.j. 1 898,0 mil. Eur). Najnižší objem prostriedkov (0,3 %, t.j. 51,0 mil. Eur) sa vynaložil v ťažbe a dobývaní.

Investičné výdavky v stavebníctve predstavovali v roku 2012 v b. c. **248,0 mil. Eur**, čo predstavuje 1,6 % z celkovej tvorby hrubého fixného kapitálu. Tieto výdavky sa oproti roku 2011 znížili o 2,0 mil. Eur, čo znamená pokles o -0,8 %.

V jednotlivých sektoroch bol vývoj tvorby hrubého fixného kapitálu v roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 v bežných cenách nasledovný:

- nefinančné korporácie 10,692 mld. Eur; pokles oproti roku 2011 o -1,9 %,
- finančné korporácie 0,227 mld. Eur; pokles oproti roku 2011 o -19,2 %,
- verejná správa 1,362 mld. Eur; pokles oproti roku 2011 o -14,2 %,
- domácnosti 3,073 mld. Eur; pokles oproti roku 2011 o -2,4 %,
- neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam 0,039 mld. Eur; pokles oproti roku 2011 o -1,3 %.

Z hľadiska jednotlivých sektorov dominantnú pozíciu mali nefinančné korporácie, ktoré investovali 69,5 % z celkových kapitálových výdavkov. Domácnosti tvorili podiel vo výške 20,0 %, verejná správa 8,8 % a finančné korporácie 1,5 %. Zvyšok 0,2 % tvorili investície neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam.

Všetky sektory vykázali v roku 2012 pokles investičnej aktivity. Vo finančných korporáciách klesol objem investícií v b. c. o -19,2 % na 224,0 mil. Eur, v nefinančných korporáciách o -1,9 % na 10 692,0 mil. Eur, vo verejnej správe o -14,2 % na 1 362,0 mil. Eur, v neziskových inštitúciách slúžiacich domácnostiam o -1,3 % na 39,0 mil. Eur a v domácnostiach o -2,4 % na 3 073,0 mil. Eur.

Prílev priamych zahraničných investícií

Národná banka Slovenska (NBS) zaviedla v roku 2004 ročné hlásenia o priamych zahraničných investíciách (PZI), ktoré okrem údajov o reinvestovanom zisku poskytujú komplexný pohľad na podniky so zahraničnou účasťou. Súčasne sú tieto údaje aj východiskom pre revíziu dát o dividendách a úrokoch z ostatného kapitálu. V súvislosti so zavedením ročných výkazov zmenila NBS svoju revíznu politiku v oblasti PZI: prvotné údaje o PZI budú považované vždy za predbežné a k ich revízii (a tým aj k revízii bilancie výnosov bežného účtu platobnej bilancie) bude dochádzať po spracovaní údajov z ročných hlásení cca 17 až 18 mesiacov po skončení príslušného obdobia. V zmysle tohto sú v súčasnosti k dispozícii len obmedzené údaje o PZI za rok 2011 ako aj 2012.

Podľa predbežných údajov bol v roku 2011 dosiahnutý prílev PZI (majetková účasť a reinvestovaný zisk) v úrovni 1 633,0 mil. Eur. Stav PZI na Slovensku k 31.12.2011 bol vo výške 33 726,5 mil. Eur. **V roku 2012 prílev PZI** (majetková účasť a reinvestovaný zisk) dosiahol úroveň 711,6 mil. Eur, z toho majetková účasť predstavovala 60,3 mil. Eur, v tom v podnikovej sfére -332,3 mil. Eur a v bankovej sfére 392,6 mil. Eur. Bližšie informácie o PZI (majetková účasť a reinvestovaný zisk) prináša tabuľka č. 8.

Prílev a stav priamych zahraničných investícií (majetková účasť a reinvestovaný zisk) do SR v rokoch 2006 - 2012 (podľa Národnej banky Slovenska)

Tabuľka č. 8

Rok	mil. Eur	
	Prílev za január - december	Stav k 31. decembru
2006	2 609	21 888
2007	1 662	24 307
2008	1 464	29 541
2009	1 507	30 462
2010	1 419	31 793
2011	1 633	33 727
2012	712	.

Poznámka: Údaje o príleve a stave PZI k 31.12. zahŕňajú majetkovú účasť a reinvestovaný zisk, v stave PZI nie je zarátaný ostatný kapitál. Údaje za rok 2011 a 2012 sú predbežné.

Priama zahraničná investícia predstavuje kategóriu medzinárodných investícií, ktorá vyjadruje zámer subjektu, ktorý je rezidentom jednej ekonomiky (priamy investor), získať trvalý podiel v podniku so sídlom v inej ekonomike (podnik priamej investície). Trvalý podiel vyjadruje existenciu dlhodobého vzťahu medzi priamym investorom a podnikom priamej investície a významný stupeň vplyvu na riadenie podniku. Pri určovaní existencie vzťahu priamej investície sa v súlade s medzinárodnými štandardami používa - kritérium 10 % podielu na základnom kapitáli alebo hlasovacích právach podniku.

Za súčasť priamych zahraničných investícií sa považujú okrem podielu na základnom kapitáli aj reinvestovaný zisk a ostatný kapitál - spojený s rôznymi medzipodnikovými úverovými operáciami.

Majetková účasť zahŕňa majetkovú účasť v pobočkách, všetky peňažné a nepeňažné vklady priameho investora do základného kapitálu dcérskych a pridružených podnikov a iné kapitálové príspevky. Majetková účasť zahŕňa majetkové akcie (s hlasovacím právom aj bez neho) okrem prioritných akcií bez účasti na zisku, ktoré sú považované za dlhové cenné papiere a zaradené do ostatného kapitálu.

Reinvestovaný zisk sa skladá z podielov priamych investorov - v pomere k majetkovej účasti - na zisku dcérskych a pridružených spoločností, ktorý nie je rozdelený formou dividend a zisku, ktorý pobočky a iné podniky bez právnej subjektivity nevyplácajú priamym investorom. Ak táto časť zisku nie je určená, považujú sa všetky zisky pobočiek za rozdelené a sú vykazované vo výnosoch z priamych investícií ako dividendy a rozdelené zisky pobočiek.

V štruktúre priamych zahraničných investícií (majetková účasť) **podľa krajiny investora** v roku 2012 najväčší prílev prostriedkov na Slovensko dosiahlo Česko, v hodnote 224,4 mil. Eur. Ďalej nasledovali: Kórejská republika (Južná Kórea, 120,5 mil. Eur), Rakúsko (90,1 mil. Eur), Cyprus (64,3 mil. Eur), Malta (19,6 mil. Eur), Luxembursko (17,5 mil. Eur), Taliansko (17,3 mil. Eur) a Francúzsko (8,3 mil. Eur). Záporná hodnota v príleve priamych zahraničných investícií bola za 1.-12.2012 vykázaná za Nemecko (-117,4 mil. Eur), Holandsko (-349,0 mil. Eur) a Spojené kráľovstvo (-11,4 mil. Eur).

Z pohľadu odvetví celkovo k 31.12.2012 najväčší objem priamych zahraničných investícií (majetková účasť) smeroval do finančných a poisťovacích činností (395,7 mil. Eur). Ďalej nasledujú odborné vedecké a technické činnosti (40,1 mil. Eur), priemyselná výroba (29,2 mil. Eur), doprava a skladovanie (12,7 mil. eur) a dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (10,1 mil. Eur). Prílev priamych zahraničných investícií **do stavebníctva** vykázal zápornú hodnotu (-0,403 mil. Eur), podobne aj činnosti v oblasti nehnuteľností (-395,7 mil. Eur).

Z **územného hľadiska** smerovalo v roku 2012 najviac priamych zahraničných investícií (majetková účasť) do Košického kraja (43,1 mil. Eur), ďalej nasleduje Nitriansky kraj (42,9 mil. Eur), Trnavský kraj (14,0 mil. Eur) a Prešovský kraj (3,8 mil. Eur). Záporná hodnota v príleve priamych zahraničných investícií bola za rok 2012 vykázaná v Bratislavskom kraji (-21,0 mil. Eur), v Trenčianskom kraji (-17,7 mil. Eur) a v Banskobystrickom kraji (-1,8 mil. Eur).

Odlev priamych investícií do zahraničia

Za 1.-12.2011 bol odlev priamych zahraničných investícií do zahraničia vo výške 446,5 mil. Eur. Stav slovenských priamych investícií v zahraničí k 31.12.2011 bol v úrovni 2 431,4 mil. Eur. Za 1.-12.2012 bol **odlev priamych zahraničných investícií** (majetková účasť a reinvestovaný zisk) do zahraničia vo výške -23,7 mil. Eur, z toho majetková účasť -16,6 mil. Eur. Rozhodujúcimi krajinami smerovania slovenského kapitálu (majetková účasť) boli v roku 2012 Turecko (11,3 mil. Eur) a Maďarsko (5,4 mil. Eur). Z územného hľadiska bol najväčší odlev priamych investícií do zahraničia v roku 2012 zo Žilinského kraja (11,4 mil. Eur). Z odvetvového hľadiska smerovali investície predovšetkým do veľkoobchodu a maloobchodu, opravy motorových vozidiel a motocyklov (22,1 mil. Eur).

Výstavba bytov

V priebehu roka 2012 bolo **začatých** 13 090 bytov, čo je o 2,7 % viac ako v roku 2011. **Dokončených** bolo ku koncu decembra 15 255 bytov, čo je o 4,4 % viac ako v roku 2011, pričom **ubudlo** 1 255 bytov (z toho: 1 054 asanáciou), t.j. o 2,4 % viac ako v predchádzajúcom roku. Počet **rozostavaných** bytov k 31.12.2012 poklesol oproti obdobiu k 31.12.2011 o 3,0 % na 62 783 bytov.

V porovnaní s rokom 2011 vzrástol v roku 2012 počet začatých bytov o 350. Počet dokončených bytov vzrástol o 647 a počet rozostavaných bytov poklesol o 1 951. Úbytok bytov celkom sa zvýšil oproti roku 2011 o 29 bytov, počet asanovaných bytov poklesol o 31 bytov.

Z celkového počtu **začatých** bytov v roku 2012 pripadalo na verejný sektor 6,2 % a na súkromný sektor 93,8 %; 69,1 % (9 047 b. j.) zo začatých bytov predstavovali byty v rodinných domoch. Z celkového počtu **dokončených** bytov v roku 2012 pripadalo na verejný sektor 10,1 % a na súkromný sektor 89,9 %; 62,1 % (9 479 b. j.) z dokončených bytov predstavovali byty v rodinných domoch, čo je o 2,1 p. b. viac ako v roku 2011. Z celkového počtu **rozostavaných** bytov k 31.12.2012 bolo 5,4 % vo verejnom sektore a 94,6 % v súkromnom sektore; 66,5 % (41 782 b. j.) z rozostavaných bytov predstavovali byty v rodinných domoch.

Najväčší podiel **začatých** bytov bol v roku 2012 v Bratislavskom kraji 20,7 % (2 715 bytov, z toho 1 662 v rodinných domoch). Najnižší podiel začatých bytov 7,8 % (1 221 bytov, z toho 548 v rodinných domoch) bol v Banskobystrickom kraji. V počte začatých bytov bol v roku 2012 oproti roku 2011 mierny nárast. Za celé Slovensko predstavoval nárast 2,7 %, najväčší bol v Bratislavskom kraji 22,1 %.

Z celkového počtu **dokončených** bytov v roku 2012 bolo 4 570 bytov dokončených v Bratislavskom kraji, čo predstavuje 30,0 %. S odstupom, vo výške viac ako 10 %-ný podiel dokončených bytov bol v Trnavskom kraji (15,8 %), Žilinskom kraji (11,0 %) a v Nitrianskom kraji (10,8 %). Najmenej bytov bolo dokončených v Banskobystrickom kraji a to 842 bytov, čo predstavuje 5,5 % podiel z celkového počtu dokončených bytov. V roku 2012 vzrástol počet dokončených bytov v Bratislavskom kraji (+26,0 %), v Nitrianskom kraji (+21,3 %) a v Trenčianskom kraji (+19,7 %). V ostatných krajoch bol v roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 počet dokončených bytov nižší, a to od -7,4 % v Košickom kraji do -16,4 % v Banskobystrickom kraji.

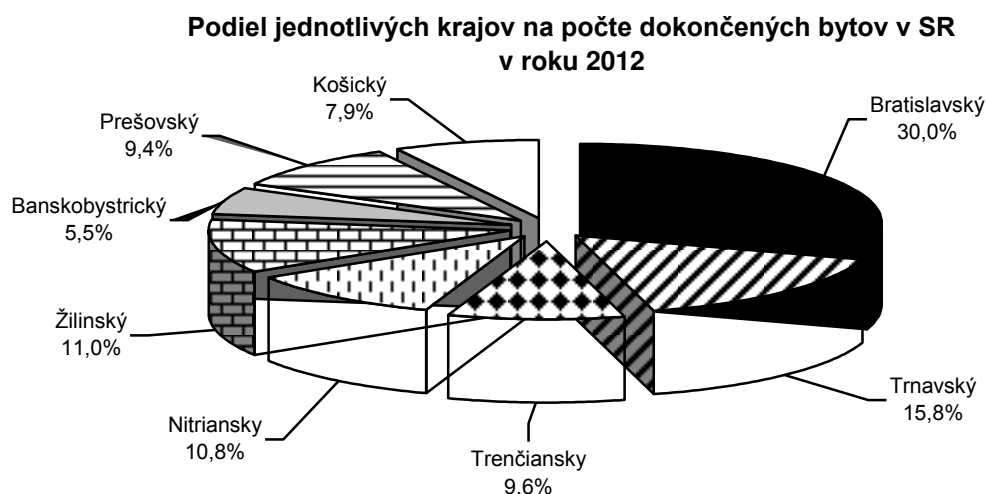
Najväčší podiel **rozostavaných** bytov (18,6 %) z celkového počtu, bol na konci roku 2012 v Bratislavskom kraji (11 679 bytov, z toho 5 748 v rodinných domoch). Najnižší podiel rozostavaných bytov 7,3 % (4 606 bytov, z toho 2 594 v rodinných domoch) bol na konci roku 2012 v Banskobystrickom kraji.

Podiel jednotlivých krajov na počte dokončených bytov v SR v rokoch 2009 až 2012

Tabuľka č. 9

Kraj	Podiel v %				Index		
	2009	2010	2011	2012	2010/2009	2011/2010	2012/2011
Bratislavský	31,8	30,6	24,8	30,0	87,3	69,5	126,0
Trnavský	13,9	15,9	17,9	15,8	103,5	96,6	91,9
Trenčiansky	11,0	9,9	8,4	9,6	81,7	72,7	119,7
Nitriansky	8,4	9,0	9,3	10,8	96,8	89,0	121,3
Žilinský	13,1	12,9	13,1	11,0	89,0	86,7	87,7
Banskobystrický	8,1	5,2	6,9	5,5	58,0	113,7	83,4
Prešovský	8,3	9,3	10,7	9,4	101,3	97,6	92,5
Košický	5,4	7,2	8,9	7,9	122,7	105,2	92,6
SR spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	90,7	88,5	104,4

Graf 6

Podrobnejšie údaje o bytovej výstavbe v krajoch a okresoch v roku 2012 obsahuje Príloha č. 1.

Intenzita bytovej výstavby sa v roku 2011 zvýšila. Jej rast predstavuje 0,1 bytu na tisíc obyvateľov a za rok 2012 tak dosahuje za SR priemerne hodnotu 2,8 dokončených bytov na tisíc obyvateľov. Najväčší počet dokončených bytov na tisíc obyvateľov bol pritom zaznamenaný v Bratislavskom kraji 7,4 bytu a najmenší v Banskobystrickom kraji 1,3 bytu.

V *Prilohe č. 2* je uvedený regionálny prehľad počtu dokončených bytov na tisíc obyvateľov v rokoch 2006 - 2012.

Počet dokončených bytov z hľadiska vlastníckych foriem ukazuje, že v roku 2012 bolo dokončených vo verejnom sektore 1 545 bytov (o -1,5 %, resp. o 23 bytov menej ako v roku 2011) a v súkromnom sektore 13 710 bytov (o 5,1 %, resp. o 670 bytov viac ako v roku 2011).

Vývoj v posledných rokoch poukazuje na kolísavé zastúpenie počtu, resp. podielu dokončených bytov v obecnom vlastníctve. V roku 2003 dosiahol podiel dokončených bytov v obecnom vlastníctve hodnotu 28,4 %. V roku 2004 klesol podiel dokončených bytov v obecnom vlastníctve na úroveň 12,1 %, v roku 2005 dosiahol hodnotu 13,7 %, v roku 2006 hodnotu 14,8 % z celkového počtu dokončených bytov. V roku 2007 tento podiel stúpol na 19,1 %, v roku 2008 klesol na úroveň 15,3 % a v roku 2009 na 12,2 %. V roku 2010 bol tento podiel v úrovni 14,8 % a v roku 2011 v úrovni 10,8 %. V roku 2011 dosiahol podiel dokončených obecných bytov najnižšiu úroveň od roku 2003, a to 10,1 %.

Počet a štruktúra začatých, dokončených a rozostavaných bytov v roku 2012 podľa druhu vlastníctva

Tabuľka č. 10

Druh vlastníctva	Začaté byty		Dokončené byty		Rozostavané byty k 31.12.2012	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Súkromné tuzemské	12 260	93,7	13 710	89,9	58 998	94,0
Družstevné	0	0,0	0	0,0	106	0,2
Štátne	1	0,01	1	0,01	2	0,0
Obecné	811	6,2	1 544	10,1	3 394	5,4
Združení, polit. strán a cirkví	0	0,0	0	0,0	129	0,2
Medzinárodné verejné	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Medzinárodné súkromné	0	0,0	0	0,0	14	0,02
Zahraničné	18	0,1	0	0,0	140	0,2
Spolu	13 090	100,0	15 255	100,0	62 783	100,0

V *Prilohe č. 3* je uvedený prehľad počtu začatých, dokončených a rozostavaných bytov podľa druhu vlastníctva v rokoch 2006 - 2012.

V rodinných domoch najväčší podiel tvorili štvorizbové byty (42,9 %) a päťizbové a viac izbové (30,0 %). Z dokončených bytov v bytových domoch bolo najviac dvojizbových (39,6 %) a trojizbových (30,9 %). Priemerná podlahová (úžitková) plocha dokončených bytov v roku 2012 bola 117,1 m² a priemerná obytná plocha bytov 71,7 m². Celková obytná plocha bytov dokončených v roku 2012 bola 1 093 354 m² a úžitková plocha bytov 1 786 954 m².

1.3 CENOVÝ VÝVOJ

Spotrebiteľské ceny v roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 zaznamenali spomalenie rastu o 0,3 p. b., pričom v priemere za rok 2012 vzrástli o 3,6 %. Celkovú úroveň spotrebiteľských cien v roku 2012 najvýraznejšie ovplyvnil rast cien v odboroch doprava (rast o 6,4 %), vzdelávanie (rast o 5,9 %), zdravie (rast o 5,1 %), potraviny a nealkoholické nápoje (rast o 4,2 %) a bývanie, voda, elektrina, plyn a iné palivá (rast o 4,0 %).

Ceny **priemyselných výrobcov** pre tuzemsko sa v priemere za rok 2012 vzrástli o 3,9 % (vzrástli ceny dodávky elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu o 7,3 %, ťažby a dobývania o 5,1 %, dodávky vody, čistenia, odvodu, odpadov a služieb o 4,9 %, priemyselnej výroby o 1,3 %). Exportné ceny priemyselných výrobcov boli vyššie o 0,7 %. Ceny **stavebných prác** sa v roku 2012 oproti roku 2011 zvýšili o 0,6 %, čo je o 0,6 p. b. menej ako v roku 2011. Ceny prác na novej výstavbe, modernizácii a rekonštrukcii vzrástli o 0,6 % (pri raste cien o 0,3 % na výstavbe budov a na inžinierskych stavbách o 1,1 %). Ceny na opravách a údržbe stavebnej povahy sa zvýšili o 0,8 %. Ceny **materiálov a výrobkov spotrebovaných v stavebníctve** boli v roku 2012 oproti roku 2011 vyššie o 1,5 %.

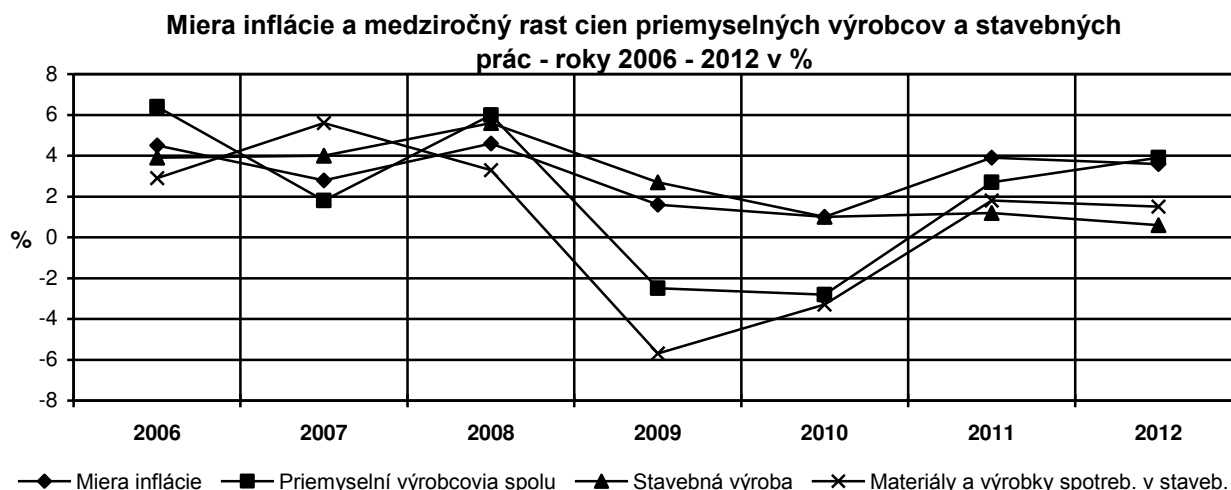
Miera inflácie a medziročný rast cien priemyselných výrobcov a stavebných prác v rokoch 2006 - 2012 (v %; predchádzajúce obdobie = 100)

Tabuľka č. 11

Druh cien ¹⁾	Skutočnosť						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Miera inflácie - spotrebiteľské ceny	4,5	2,8	4,6	1,6	1,0	3,9	3,6
Priemyselní výrobcovia spolu	6,4	1,8	6,0	-2,5	-2,8	2,7	3,9
Stavebné práce	3,9	4,0	5,6	2,7	1,0	1,2	0,6
Materiály a výrobky spotrebované v stavebníctve	2,9	5,6	3,3	-5,7	-3,3	1,8	1,5

Poznámka: ¹⁾ na báze roku 2005

Graf 7

V 1. štvrtroku 2012 predstavoval rast cien materiálov a výrobkov spotrebovaných v stavebníctve oproti rovnakému predchádzajúcemu obdobiu 1,7 %, v 4. štvrtroku 2012 to bol rast o 1,3 %. Celkový rast cien o 1,5 % ovplyvnil rast cien materiálov použitých pri opravách a údržbe stavebnej povahy o 1,9 % a na novej výstavbe, modernizácii a rekonštrukciách vo výške 1,5 %. Ceny stavebných materiálov spotrebovaných pri výstavbe budov vzrástli o 1,7 % a pri výstavbe inžinierskych stavieb o 1,3 %.

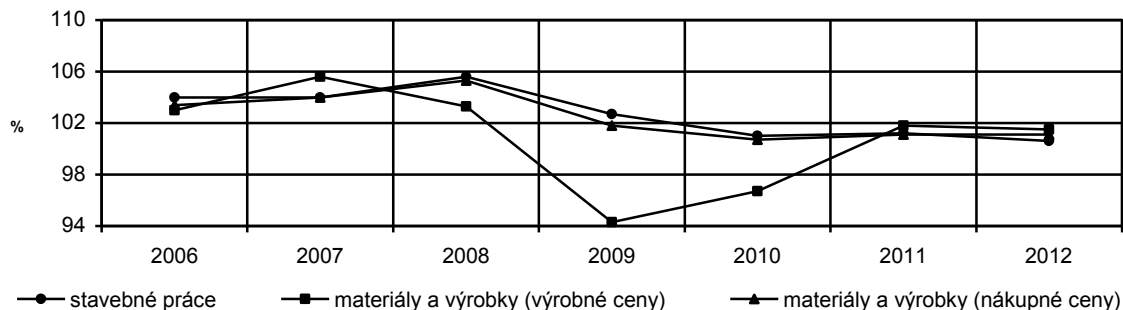
V tabuľke č. 12 je uvedené porovnanie vývoja nákupných cien (ceny, za ktoré stavebné organizácie nakupujú materiál) a výrobných cien stavebných materiálov (t.j. cien účtovaných pri predaji zo skladu výrobcu) a cien stavebných prác podľa štvrtrokov 2006 - 2012.

Porovnanie vývoja nákupných a výrobných cien stavebných materiálov s cenami stavebných prác v rokoch 2006 - 2012

Tabuľka č. 12

Obdobie	Indexy cien stavebných prác		Indexy cien materiálov a výrobkov (výrobné ceny)		Indexy cien materiálov a výrobkov (nákupné ceny)	
	Predchádzajúci štvrtrok	Rovnaký štvrtrok predch. roku	Predchádzajúci štvrtrok	Rovnaký štvrtrok predch. roku	Predchádzajúci štvrtrok	Rovnaký štvrtrok predch. roku
1. štvrtrok 2006	101,3	103,9	100,8	100,8	101,1	103,7
2. štvrtrok 2006	100,8	103,8	101,2	101,8	100,7	103,2
3. štvrtrok 2006	101,1	104,0	101,5	103,9	100,8	103,1
4. štvrtrok 2006	100,9	104,1	101,7	105,3	100,8	103,4
Od začiatku 2006	101,0	104,0	101,3	103,0	100,9	103,4
1. štvrtrok 2007	101,3	104,1	100,8	105,2	101,2	103,5
2. štvrtrok 2007	100,8	104,1	101,3	105,4	101,0	103,9
3. štvrtrok 2007	100,7	103,7	102,7	106,7	100,9	104,1
4. štvrtrok 2007	101,1	104,0	100,2	105,1	101,0	104,3
Od začiatku 2007	101,0	104,0	101,3	105,6	101,0	104,0
1. štvrtrok 2008	102,0	104,7	99,9	104,2	101,9	105,0
2. štvrtrok 2008	101,7	105,7	102,1	105,0	101,3	105,2
3. štvrtrok 2008	101,3	106,3	100,4	102,6	101,4	105,7
4. štvrtrok 2008	100,5	105,7	98,9	101,3	100,7	105,3
Od začiatku 2008	101,4	105,6	100,3	103,3	101,3	105,3
1. štvrtrok 2009	100,7	104,3	99,1	100,4	100,3	103,6
2. štvrtrok 2009	100,3	102,8	95,8	94,2	99,8	102,2
3. štvrtrok 2009	100,4	101,9	97,5	91,6	100,2	101,0
4. štvrtrok 2009	100,3	101,6	98,3	91,0	100,2	100,4
Od začiatku 2009	100,3	102,7	97,7	94,3	100,1	101,8
1. štvrtrok 2010	100,2	101,1	99,7	91,6	100,3	100,4
2. štvrtrok 2010	100,1	100,9	100,6	96,2	100,2	100,8
3. štvrtrok 2010	100,3	100,9	100,0	98,6	100,2	100,8
4. štvrtrok 2010	100,3	100,9	100,0	100,3	100,1	100,7
Od začiatku 2010	100,2	101,0	100,1	96,7	100,2	100,7
1. štvrtrok 2011	100,6	101,3	101,0	101,6	100,5	101,0
2. štvrtrok 2011	100,2	101,4	100,5	101,5	100,1	100,9
3. štvrtrok 2011	100,2	101,2	100,8	102,3	100,6	101,3
4. štvrtrok 2011	99,9	100,8	99,4	101,7	99,9	101,1
Od začiatku 2011	100,2	101,2	100,4	101,8	100,3	101,1
1. štvrtrok 2012	100,1	100,3	101,0	101,7	100,1	100,7
2. štvrtrok 2012	100,4	100,6	101,9	102,1	100,8	101,4
3. štvrtrok 2012	100,3	100,8	99,7	101,0	100,4	101,2
4. štvrtrok 2012	100,0	100,8	99,7	101,3	99,8	101,1
Od začiatku 2012	100,2	100,6	100,6	101,5	100,3	101,1

Porovnanie vývoja nákupných a výrobných cien stavebných materiálov s cenami stavebných prác za roky 2006 - 2012
(porovnanie s predchádzajúcim rokom)

1.4 ZAMESTNANOSŤ A MZDY

Situácia na trhu práce sa v roku 2012 mierne zhoršila. Vykázaný bol medziročný pokles celkovej ekonomickej aktivity a zároveň aj rast nezamestnanosti. V priemere sa za rok 2012 v porovnaní s rokom 2011 znížil počet pracujúcich o 22,4 tis. (-1,0 %), t.j. na 2 329,0 tis. osôb (podľa výsledkov výberového zisťovania pracovných síl /VZPS²).

Medziročne klesla zamestnanosť hlavne v dôsledku nižšieho počtu zamestnancov - 1 968,9 tis. zamestnancov (pokles o 8,6 tis. osôb, t.j. o -0,4 %). Počet podnikateľov bez zamestnancov klesol o 2,3 tis. na 288,0 tis. osôb (o -0,8 %), počet podnikateľov so zamestnancami klesol o 11,6 tis. na 70,5 tis. osôb (o -14,1 %). Vypomáhajúcich členov domácností podnikateľa bolo 1,6 tis., o 6,6 % viac ako v roku 2011. Dynamika odchodu za prácou do zahraničia sa v priemere za rok 2012 medziročne zvýšila o 3,5 %. Počet pracujúcich v zahraničí sa zvýšil o 4,2 tis. osôb na 120,7 tis. osôb (tvoril 5,2 % z celkového počtu pracujúcich). Najviac zamestnaných v zahraničí bolo z Prešovského (34,5 tis.) a Žilinského kraja (20,5 tis.). Z európskych krajín pracovali slovenskí občania najmä v Českej republike (37,6 %) a v Rakúsku (25,3 %). Medzi migrantmi prevládali pracujúci v stavebníctve (33,9 %) a v priemyselných odvetviach (23,3 %).

Odvetvová štruktúra zamestnanosti sa v roku 2012 oproti roku 2011 nezmenila. Z celkového počtu zamestnaných osôb v roku 2012 pracovalo 3,2 % v pôdohospodárstve a rybolove (o 0,2 % viac ako v roku 2011), 10,3 % osôb stavebníctve (oproti roku 2011 pokles o -0,1 p. b.), 27,2 % osôb v priemysle (oproti roku 2011 rast o 0,2 p. b.) a 59,3 % osôb v službách (oproti roku 2011 rast o 0,1 p. b.).

² Podľa metodiky výberového zisťovania sú medzi pracujúcich zahrnuté všetky osoby vo veku od 15 rokov, ktoré v sledovanom (referenčnom) týždni vykonávajú aspoň jednu hodinu prácu za mzdu, plat alebo prácu s cieľom dosiahnutia zisku, vrátane osôb pracujúcich v zahraničí. Môže ísť o prácu na plný alebo kratší pracovný čas, stálu, dočasnú, príležitostnú alebo sezónnu prácu.

Podľa VZPS dosiahol počet nezamestnaných osôb v priemere za rok 2012 úroveň 377,5 tis., čo znamená oproti roku 2011 rast počtu nezamestnaných³ o 9,6 tis. (o 2,6 %). Miera nezamestnanosti v rovnakom období vzrástla o 0,5 p. b. na 14,0 %. Z jednotlivých odvetví najviac nezamestnaných naposledy pracovalo v priemysle 22,0 %, v obchode 9,2 %, v stavebníctve 8,6 %, vo verejnej správa a sociálnom zabezpečení 4,5 %.

Podľa údajov z *Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny* evidovaný počet nezamestnaných (uchádzačov o zamestnanie) ku koncu roka 2012 predstavoval 425,7 tis. osôb, čo znamená medziročný nárast o 26,1 tis. osôb (o 6,5 %). Miera evidovanej nezamestnanosti⁴ podľa disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie ku koncu roka 2012 predstavovala 14,4 %, čo znamená rast oproti roku 2011 o 0,8 p. b..

Základné charakteristiky zamestnanosti a mzdového vývoja v SR v rokoch 2006 - 2012

Tabuľka č. 13

Ukazovateľ	Skutočnosť						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Priemerný počet pracovníkov (tis. osôb) podľa VZPS	2 301,4	2 357,3	2 433,8	2 365,8	2 317,5	2 351,4	2 329,0
Počet nezamestnaných (priemerný počet, tis. osôb) podľa VZPS	353,4	291,9	257,5	324,2	389,0	367,9	377,5
Miera nezamestnanosti (priemer) podľa VZPS (%)	13,3	11,0	9,6	12,1	14,4	13,5	14,0
Nominálna mzda (€)	622,8	668,7	723,0	744,5	769,0	786,0	805,0
Index reálnej mzdy (%) ¹⁾	103,3	104,3	103,3	101,4	102,2	98,4	98,8

¹⁾ Index reálnej mzdy je vypočítaný ako podiel indexu nominálnej mzdy a indexu spotrebiteľských cien.

Podľa štvrt'ročného štatistického výkazníctva sa v priemere za rok 2012 znížil počet zamestnaných osôb v národnom hospodárstve o -0,1 % (o 1,2 tis. osôb) na 2 191,3 tis. osôb. Absolútne najviac klesla zamestnanosť v stavebníctve (o 7,7 tis. osôb), t. j. -4,5 %. Pokles zamestnanosti bol ďalej vykázaný v zdravotníctve a sociálnej pomoci o -1,0 %, v doprave a skladovaní o -1,6 %, vo veľkoobchode a maloobchode o -1,3 %, verejnej správe a obrane o -1,1 % a v priemysle o -0,9 %. Na druhej strane najväčší rast zamestnanosti bol zaznamenaný v informáciách a komunikácii o 7,1 % (3,8 tis. osôb).

³ Podľa metodiky výberového zisťovania sú za nezamestnaných považované osoby vo veku od 15 rokov, ktoré v sledovanom týždni nemajú prácu, ktoré si v posledných štyroch týždňoch aktívne hľadajú prácu (alebo si už prácu našli a do zamestnania nastúpia v priebehu 3 mesiacov) a ktoré sú schopné nastúpiť do práce najneskôr do dvoch týždňov. Tieto osoby môžu, ale nemusia byť evidované na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzači o zamestnanie.

⁴ Miera evidovanej nezamestnanosti sa v súlade s dohovorom Medzinárodnej organizácie práce vypočíta z počtu disponibilných uchádzačov o zamestnanie, ktorí môžu bezprostredne po predložení ponuky vhodného voľného pracovného miesta nastúpiť do zamestnania a z počtu ekonomicky aktívnych osôb za predchádzajúci rok z výberového zisťovania pracovných síl.

Vývoj zamestnanosti vo vybraných odvetviach hospodárstva SR v rokoch 2008 - 2012

Tabuľka č. 14

Odvetvie	Priemerný evidenčný počet zamestnancov - v tis. fyzických osôb ¹⁾														
	2008			2009			2010			2011			2012		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
NH SR spolu	2 280,0	2,6	100,0	2 176,6	-4,5	100,0	2 151,9	-1,1	100,0	2 192,5	1,9	100,0	2 191,3	-0,1	100,0
Priemysel	586,0	0,6	25,7	497,8	-15,0	22,9	479,1	-3,8	22,3	499,8	4,3	22,8	495,2	-0,9	22,6
Stavebníctvo	180,8	9,1	7,9	184,4	2,0	8,5	179,6	-2,6	8,3	173,0	-3,6	7,9	165,3	-4,5	7,5
Obchod ²⁾	438,7	7,2	19,2	433,0	-1,3	19,9	428,1	-1,1	19,9	426,6	-0,4	19,5	422,2	-1,0	19,3
Doprava ³⁾	138,8	4,7	6,1	140,2	1,0	6,4	138,8	-1,0	6,5	142,3	2,5	6,5	140,0	-1,6	6,4

Vysvetlivky:

a - v tis. fyzických osôb

b - medziročná zmena v %

c - podiel na zamestnanosti v hospodárstve SR

¹⁾ V tejto tabuľke sú uvedené počty zamestnancov za odvetvia tak, ako sú zisťované z mesačného odvetvového štatistického výkazníctva (nie sú ročne upravované). Za hospodárstvo spolu sú uvedené údaje zo štvrtročného štatistického výkazníctva. Nejde o metódu výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) ako v tabuľke č. 13.

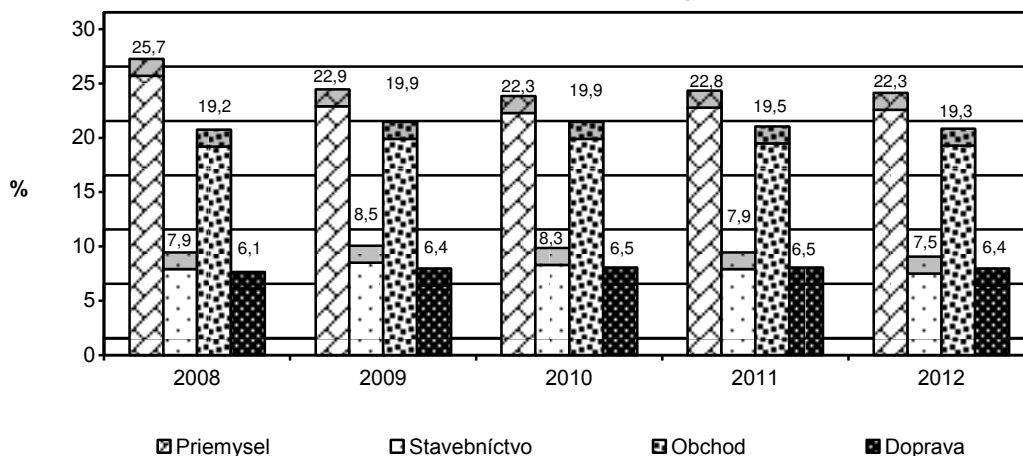
Vybrané odvetvia - podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE Rev. 2

²⁾ Pod obchodom sa rozumie veľkoobchod, maloobchod, oprava motor. vozidiel, ubytovacie a stravovacie služby.

³⁾ Doprava a skladovanie.

Graf 9

Vývoj podielu zamestnanosti vo vybraných odvetviach na zamestnanosti v hospodárstve SR spolu v % - roky 2008-2012

V priemere za rok 2012 bolo v hospodárstve Slovenskej republiky k dispozícii 14 072 **voľných pracovných miest**. Oproti roku 2011 sa ich počet znížil o 93 (o -0,7 %). V absolútnom vyjadrení najviac voľných pracovných miest ubudlo v obchode (o 300 miest). Výraznejší bol pokles aj v priemyselnej výrobe, zdravotníctve a sociálnej pomoci, v ubytovacích a stravovacích službách. V stavebníctve sa počet voľných pracovných miest znížil o -6,2 % na 457 miest. Ponuka pracovných miest sa najviac zvýšila vo verejnej správe, obrane a sociálnom zabezpečení (o 1 310 miest). Podľa územného členenia bolo ku koncu roka 2012 najviac voľných pracovných miest v Bratislavskom kraji (7 799). V ostatných krajoch sa ich počet pohyboval od 595 (Trenčiansky kraj) do 1 305 (Banskobystrický kraj). Ponuka voľných pracovných miest vzrástla len v Prešovskom (o 26,1 %)

a Bratislavskom kraji (o 9,4 %). Ostatné kraje zaznamenali pokles počtu voľných pracovných miest. Najvýraznejší medziročný pokles bol v Košickom kraji (o -38,9 %) a v Trnavskom kraji (o -21,5 %).

Priemerná mesačná **nominálna mzda** zamestnanca v hospodárstve SR v roku 2012 dosiahla úroveň 805,0 Eur. V priemere za rok 2012 sa medziročne zvýšila o 2,4 % (o 19,0 Eur). Tento prírastok bol o 0,2 p. b. vyšší ako v roku 2011.

Najvyššiu priemernú nominálnu mesačnú mzdu mali zamestnanci vo finančných a poisťovacích činnostiach (1 658,0 Eur), v informačných a komunikačných činnostiach (1 637,0 Eur), vo verejnej správe a obrane (998,0 Eur). Najnižšia mzda bola v odvetviach ubytovacie a stravovacie služby (511,0 Eur), stavebníctvo (607,0 Eur) a vzdelávanie (682,0 Eur).

Reálna mzda sa v roku 2012 medziročne klesla v priemere o 1,2 %, pre porovnanie v roku 2011 klesla reálna mzda o 1,6 %.

1.5 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA HOSPODÁRSTVA

V registri organizácií ŠÚ SR bolo k 31.12.2012 evidovaných 164 771 podnikov a 58 158 neziskových inštitúcií. V porovnaní s rovnakým obdobím roku 2011 vzrástol počet podnikov o 7,1 % a neziskových inštitúcií o 3,5 %. Z celkového počtu podnikov tvoril súkromný sektor 99,6 %, z toho bolo v zahraničnom vlastníctve 14,7 % a v medzinárodnom vlastníctve 4,4 % podnikov. Viac ako polovicu z neziskových inštitúcií tvorili občianske združenia (55,6 %), rozpočtové organizácie sa podieľali 11,4 % a cirkevné organizácie 5,9 %.

Z územného hľadiska bol ku koncu roka 2012 najväčší počet podnikov registrovaný v Bratislavskom kraji (58 401 podnikov). V ostatných krajoch sa ich počet pohyboval od 13 123 (Trenčiansky kraj) do 16 829 (Košický kraj). Medziročne sa zvýšil počet podnikov vo všetkých krajoch, pri najvyššom prírastku v Bratislavskom kraji o 4 010 podnikov.

K 31.12.2012 registroval ŠÚ SR ďalej 387 452 fyzických osôb - podnikateľov, v tom bolo 359 575 živnostníkov, 20 382 osôb podnikajúcich formou slobodných povolání a 7 495 samostatne hospodáriacich roľníkov. V porovnaní s rokom 2011 sa ich celkový počet znížil o 14 873 osôb, a to najmä v dôsledku zníženia počtu živnostníkov o 16 147. Počet samostatne hospodáriacich roľníkov sa zvýšil o 1 313 osôb, počet osôb podnikajúcich formou slobodných povolání sa znížil o 39 osôb. Z celkového počtu živnostníkov bolo najviac registrovaných v obchode (95 753), v stavebníctve (81 270) a v priemyselnej výrobe (57 367).

Najviac fyzických osôb - podnikateľov pôsobilo v Bratislavskom kraji (15,3 %). Podiel ostatných krajov bol v rozpätí od 10,3 % (Košický kraj) do 14,8 % (Žilinský kraj). Medziročne sa počet podnikateľov znížil vo všetkých krajoch, relatívne najviac v Žilinskom kraji (o -6,8 %).

2. VÝVOJ STAVEBNEJ PRODUKČIE V SR

2.1 POSTAVENIE STAVEBNÍCTVA V HOSPODÁRSTVE SR

Stavebníctvo je napriek dopadom ekonomického ochladenia v oblasti súkromných i verejných investícií v ostatných rokoch stále považované za **jedno z rozhodujúcich odvetví slovenskej ekonomiky**. V roku 2012 sa jeho podiel na tvorbe hrubého domáceho produktu pohyboval v úrovni 7,4 % (b. c.), stavebníctvo vytvorilo 8,1 % z celkovej pridanej hodnoty a zamestnávalo cca 7,5 % z celkového počtu osôb pracujúcich v hospodárstve SR. Stavebníctvo je zároveň hlavným realizátorom stavieb a budov, ktoré sú dôležitou súčasťou investícií, resp. tvorby hrubého fixného kapitálu v celom hospodárstve. Podiel stavieb a budov na tvorbe hrubého fixného kapitálu dosiahol v roku 2012 - 43,5 %.

Stavebníctvo **vytvára diela dlhodobej životnosti** a zabezpečuje tak okrem konkrétneho výrobného procesu aj prínos architektonický a kultúrny, ktorý je dôležitou významnou súčasťou duševného výkonu a má v neposlednom rade značný estetický, ekologický a sociálny dopad. Je tiež významným spotrebiteľom rôznych druhov energií, nerastných surovín, materiálov a výrobkov, odvetvie ďalej produkuje enormné množstvá stavebného odpadu, demolačných materiálov a emisií. Z tohto pohľadu je preto veľmi významný a nezanedbateľný vzťah medzi stavebnou činnosťou a životným prostredím na jednej strane a trvalo udržateľným rozvojom na strane druhej. Dodržiavanie zásad a princípov trvalo udržateľného rozvoja má preto pre stavebníctvo osobitný význam.

Stavebníctvo je v neposlednom rade významným **indikátorom konjunkturálneho vývoja** celej ekonomiky, je tesne zviazané s odchýlkami a pohybmi v ekonomike. V tomto zmysle reaguje priamo a okamžite na zmeny v hospodárskom cykle a pôsobí multiplikačne na rozvoj ďalších odvetví. Znamená to, že investovanie do výstavby vyvoláva v ekonomike krajiny nadväzne celú reťaz dopytu v styčných sektoroch po tovaroch a službách, čo sa priaznivo odzrkadľuje najmä v oblasti hospodárskych aktivít, v zamestnanosti a spätne v bilancii verejných rozpočtov.

V období po roku 1989 prešlo slovenské stavebníctvo **rozsiahlou reštrukturalizáciou**. Vedľa výrazného zlepšenia architektonickej úrovne a kvality stavieb došlo tiež k zmene počtu a veľkosti stavebných firiem, k zmenám právnej formy podnikateľských subjektov, ale aj k zásadným zmenám vlastnickej štruktúry stavebných firiem. V priebehu transformácie slovenskej ekonomiky však

slovenské stavebníctvo celkovo prejavilo schopnosť, i keď s niekoľkými vážnymi výkyvmi, adaptovať sa na moderné trhové podmienky. Objem stavebnej produkcie v počiatočných fázach transformácie značne poklesol, čo bolo predovšetkým dôsledkom rozpadu systému centrálne riadeného hospodárstva a následne sa prejavili i určité dopady vzniku samostatnej Slovenskej republiky v roku 1993. Ďalšie charakteristické obdobie pre stavebníctvo bolo do konca roku 1999, ktoré možno označiť ako obdobie postupného oživovania stavebného trhu, keď sa striedali obdobia rastu 1995-1997, s rokmi stagnácie, či poklesu 1998-1999. Počnúc rokom 2000 sa začalo pre stavebníctvo obdobie značného rozmachu investičných aktivít. Od tohto roku už stavebná produkcia pravidelne rástla, hoci ešte ani v roku 2001 nebola dosiahnutá jej úroveň z roku 1998. Najväčší boom predstavovali pre stavebníctvo roky 2005-2006, keď reálne tempá rastu objemu stavebnej produkcie prekročili dvojmiestnu hranicu (14,6 a 14,9 % v s. c. 2005). Tieto tempá rastu dosahované na Slovensku v uvedenom období pritom značne predstihovali tempá rastu objemu stavebnej produkcie aj v porovnaní s ostatnými členskými krajinami EÚ.

Slovenské stavebníctvo si po transformácii vytvorilo takú **organizačnú štruktúru**, ktorá sa bežne uplatňuje v zahraničí. Vznikla prirodzená hierarchia malých (do 49 zamestnancov), stredných (do 250 zamestnancov) a veľkých (nad 250 zamestnancov) podnikov, ktorých štruktúra zodpovedá štruktúre zákaziek a dopytu. Osobitnú skupinu v tejto súvislosti tvoria samostatne zárobkovo činné osoby, t.j. živnostníci v stavebníctve. Každá z týchto skupín si našla svoje prirodzené **miesto na stavebnom trhu**.

V oblasti *výstavby budov (bytových i nebytových)* postupne dochádzalo k znižovaniu počtu zamestnancov hlavne u veľkých stavebných spoločností, tieto ale kapitálovo rástli. Na investovaní sa v tomto smere okrem zahraničných investorov významnejšie prejavovali aj domáce podniky a developeri. Priemysel okrem technológií potrebuje aj nové výrobné haly, inžinierske siete, sklady a pod. Developeri v minulom období rozbiehali množstvo projektov administratívnych, nákupných, oddychových, športových a aj obytných komplexov. Obchod s nehnuteľnosťami, ktorý do polovice roka 2008 zažíval mimoriadny rozmach, sa koncom roka 2008, vplyvom prejavujúcej sa globálnej hospodárskej krízy, mierne oslabil. V roku 2009 už došlo k výraznému prepadu na trhu s nehnuteľnosťami a k jeho oživeniu došlo až koncom roka 2010, resp. začiatkom roka 2011.

V oblasti *inžinierskych stavieb (infraštruktúry)* by naopak počet zamestnancov (vybavenosť technikou, skúsenosťami a pod.) mal určovať vplyv danej firmy na trhu - teda jej trhového podielu.

U malých stavebných firiem naopak postupne dochádzalo, a tento trend bude aj pokračovať, k pomerne úzkej špecializácii ich výroby a poskytovaných služieb.

Vstup Slovenska do Európskej únie v máji 2004 predstavoval pre slovenské stavebníctvo a celú ekonomiku ďalší krok, ktorý je porovnateľný s takými medzníkmi, akými sú privatizácia, resp. liberalizácia. Celkovo sa dá skonštatovať, že členstvo v EÚ je pre slovenské stavebníctvo prínosom. K výhodám sa radil napríklad väčší prílev zahraničných investícií a účasť na európskom stavebnom trhu. K slabším stránkam patrilo naopak silnejšie konkurenčné prostredie.

Slovenské stavebníctvo dosahovalo od vstupu SR do EÚ až do konca roka 2008 mimoriadne dobré výsledky. Svedčí o tom predovšetkým významný nárast stavebnej produkcie v rokoch 2005 a 2006, keď bol realizovaný objem stavebných prác v hodnote 4,1 mld. Eur a 4,9 mld. Eur v bežných cenách, resp. 4,1 mld. Eur a 4,7 mld. Eur v stálych cenách roka 2005, čo v bežných cenách znamená rast oproti predchádzajúcemu roku o 19,4 % a 19,4 % a reálne v stálych cenách roka 2005 o 14,6 % a 14,9 %. Stavebná produkcia v roku 2007 dosiahla 5,3 mld. Eur v b. c. a 4,9 mld. Eur v s. c. 2005, čo oproti roku 2006 predstavuje nárast o 9,9 % (b. c.) a 5,8 % (s. c. 2005). Podnikateľské subjekty, pôsobiace v odvetví stavebnej produkcie v roku 2008 realizovali objem stavebných prác v hodnote 6,3 mld. Eur v b. c. a 5,5 mld. Eur v s. c. 2005, čo v b. c. znamená rast oproti roku 2007 o 18,3 % a v s. c. 2005 o 12,0 %. Rok 2008 bol pre stavebníctvo z tohto pohľadu úspešnejší ako rok 2007.

Globálna finančná a hospodárska kríza sa najvýraznejšie prejavila v odvetví stavebníctva v roku 2009, keď stavebná produkcia klesla v bežných cenách o -9,1 % na 5,7 mld. Eur a v stálych cenách o -11,3 % na 4,9 mld. Eur. V roku 2010 sa stavebná produkcia v bežných cenách prepadla o -3,7 % na 5,5 mld. Eur a v stálych cenách o -4,6 % na 4,7 mld. Eur. Z tohto pohľadu bol pre stavebníctvo rok 2010 charakterizovaný ako rok poklesu. V roku 2011 bol pokles stavebnej produkcie nižší, a to v b. c. -0,6 % (produkcia vo výške 5,5 mld. Eur) a v s. c. -1,8 % (4,6 mld. Eur).

Napriek skutočnosti, že slovenská ekonomika ako celok dosiahla v roku 2012 rast, keď hrubý domáci produkt reálne (v s. c.) vzrástol o 2,0 % na 65 245,7 mil. Eur, vývoj stavebníctva v roku 2012 potvrdil pokračovanie negatívneho trendu z predchádzajúcich troch rokov. Stavebná produkcia dosiahla celkovo v roku 2012 v bežných cenách objem vo výške 4 845,3 mil. Eur a oproti roku 2011 sa tak znížila o -11,9 % (v stálych cenách 4 027,8 mil. Eur, pokles o -12,5 %). Stavebné firmy naďalej strácali zásobu práce v dôsledku odloženia, či zrušenia realizácie nových zákaziek. Problematickým bol aj prepád dopytu vo verejnom sektore - v inžinierskych stavbách, hlavne u stavieb dopravnej infraštruktúry. Rovnako negatívne sa

prejavoval dopyt súkromného sektora a obyvateľstva po produkcii bytových a nebytových budov v dôsledku pretrvávajúcej stagnácie trhu s realitami. Nepriaznivý vplyv na vývoj stavebníctva malo aj stále zhoršovanie platobnej disciplíny a nedôvera bankového sektora voči stavebníctvu.

Napriek ďalšiemu poklesu stavebnej produkcie v roku 2012 **sa nepredpokladá, že stavebníctvo dosiahlo svoje dno.** V roku 2013 sa predpokladá menší pokles stavebnej produkcie ako v roku 2012. Ku konsolidácii by mohlo prísť v roku 2014 a v roku 2015 by mohlo začať stavebníctvo rásť. Končí sa plánovacie obdobie 2007-2013, preto sa predpokladá zvýšená aktivita v čerpaní prostriedkov z fondov EÚ, ktoré musia byť vyčerpané do konca roku 2015 (dopravná infraštruktúra, vedecko-technické parky, protipovodňová ochrana, stavby pre životné prostredie). Impulzom by mohli byť tiež prijaté opatrenia vlády na podporu hospodárskeho rastu, z ktorých je veľká časť venovaná stavebníctvu.

Postavenie odvetvia stavebníctva v hospodárstve ako celku možno najvýstižnejšie hodnotiť predovšetkým dvoma ukazovateľmi:

- podielom odvetvia stavebníctva na tvorbe hrubého domáceho produktu a
- podielom odvetvia stavebníctva na celkovej zamestnanosti v národnom hospodárstve.

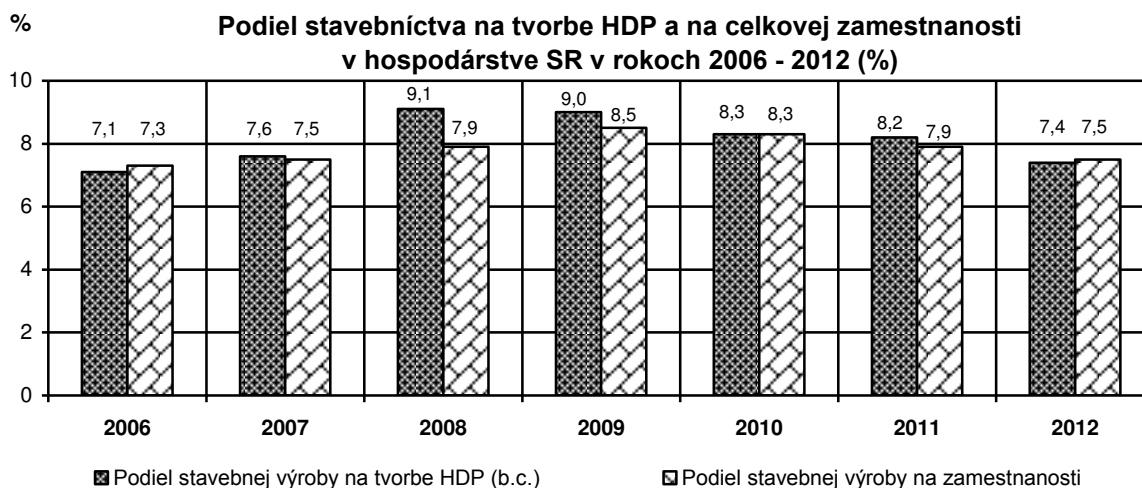
Podiel stavebníctva na tvorbe HDP (b. c.) - podiel stavebníctva na tvorbe HDP sa od roku 2006 postupne zvyšoval z úrovne 7,1 % na 9,1 % v roku 2008. V roku 2009 dosiahol tento podiel 9,0 % a v roku 2011 klesol na 8,2 %. V roku 2012 bol podiel stavebníctva na tvorbe HDP v úrovni 7,4 %, čo predstavuje pokles oproti roku 2011 o -0,8 p. b..

Na zamestnanosti v hospodárstve ako celku sa stavebníctvo v rokoch 2006 - 2010 podieľalo od 7,3 % do 8,3 %. V roku 2011 dosiahol tento podiel úroveň 7,9 % a v roku 2012 - 7,5 %, čo znamená pokles v porovnaní s rokom 2011 o -0,4 p. b..

Vývoj podielu odvetvia stavebníctva na tvorbe HDP a celkovej zamestnanosti v hospodárstve SR v rokoch 2006 - 2012 v %

Tabuľka č. 15

Rok	Podiel stavebníctva v %		
	na tvorbe HDP		na zamestnanosti
	b. c.	s. c. 2005	
2006	7,1	6,8	7,3
2007	7,6	7,0	7,5
2008	9,1	7,9	7,9
2009	9,0	7,7	8,5
2010	8,3	7,3	8,3
2011	8,2	7,4	7,9
2012	7,4	6,8	7,5

2.2 ORGANIZAČNÝ VÝVOJ STAVEBNÍCTVA

Stavebníctvo prešlo od vzniku samostatnej Slovenskej republiky zásadnou zmenou druhu vlastníctva podnikov. Rozhodujúce postavenie majú v súčasnosti súkromné podniky, ktoré nahradili bývalé štátne organizácie. Slovenské stavebníctvo je teda charakteristické vysokým podielom stavebnej produkcie realizovanej súkromným sektorom. Od roku 2001 vykazuje tento podiel hodnoty vo výške cez 99 %, v roku 2012 to bolo 99,8 %.

Vývoj objemu stavebnej produkcie podľa sektorov vlastníctva v rokoch 2006 - 2012

Tabuľka č. 16

Ukazovateľ	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Stavebná produkcia^{*)} (s. c. 2005) - mil. Eur	4 676,5	4 947,9	5 540,0	4 913,5	4 685,3	4 603,2	4 027,8
- index (predch. obdobie = 100)	114,9	105,8	112,0	88,7	95,4	98,2	87,5
- podiel súkromného sektora na stavebnej produkcii (s. c. 2005) - %	99,9	99,9	99,8	99,8	99,8	99,9	99,8

Poznámka: Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami vrátane stavebných závodov nestavebných podnikov.

^{*)} Ide o údaje z mesačného výkazníctva po revízii ŠÚ SR, SK NACE Rev. 2 v b. c. a prepočítané na cenovú úroveň 2005.

K 31.12.2012 pôsobilo podľa **organizačnej štatistiky** v stavebníctve na Slovensku 13 365 podnikov, v tom 11 632 súkromných a 22 v rámci verejného sektora. Z celkového počtu podnikov bolo 1 711 podnikov pod zahraničnou kontrolou. V stavebníctve tiež pôsobilo 81 270 fyzických osôb - živnostníkov. Spolu to bolo 94 635 právnických osôb. Dané údaje sú uvedené v publikácii Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v roku 2012, ŠÚ SR, marec 2013. Podľa organizačnej štatistiky zverejnenej na www.statistics.sk bolo v stavebníctve k 31.12.2012 činných 94 819 ekonomických subjektov, z toho bolo 81 270 živnostníkov, 4 slobodné povolania, 333 akciových spoločností, 12 202 spoločností s ručením obmedzeným, 48 ostatných obchodných spoločností, 61 družstiev, 10 príspevkových organizácií, 2 rozpočtové organizácie a 889 ostatných právnych foriem.

V tabuľke č. 17 sú uvedené počty podnikateľských subjektov v odvetví stavebníctva v členení podľa počtu zamestnancov (2008 - 2012).

Organizačný vývoj v odvetví stavebníctva v rokoch 2008 - 2012
(podľa organizačnej štatistiky; registra organizácií ŠÚ SR)

Tabuľka č. 17

Podnikateľské subjekty podľa počtu zamestnancov	Počet podnikateľských subjektov				
	k 31.12.2008	k 31.12.2009	k 31.12.2010	k 31.12.2011	k 31.12.2012
Živnostníci	82 492	88 442	88 260	86 384	81 270
Podniky s počtom zamestnancov 0-9	5 746	6 432	8 852	9 139	9 891
Podniky s počtom zamestnancov 10-19	1 914	1 911	731	1 133	844
Podniky s počtom zamestnancov 20-49	410	408	397	458	393
Podniky s počtom zamestnancov 50-249	273	279	257	235	214
Podniky s počtom zamest. 250 a viac	25	25	22	20	19
Spolu	91 228^{x)}	98 190^{x)}	99 716^{x)}	98 882^{x)}	94 635^{x)}

^{x)} V tomto počte sú zahrnuté aj podniky s nezisteným počtom zamestnancov (rok 2008 - 428 podnikov, rok 2009 - 693 podnikov, rok 2010 - 1 197 podnikov, rok 2011 - 1 513 podnikov, rok 2012 - 2 004 podnikov).

Z podnikateľských subjektov pôsobiacich v stavebníctve tvorili v roku 2012 najväčší podiel živnostníci, a to 85,9 %. Zo 14,1 % podnikov predstavovali 11,8 % malé podniky (10,5 % s počtom zamestnancov 0-9; 0,9 % s počtom 10-19 zamestnancov; 0,4 % s počtom 20-49 zamestnancov), 0,2 % stredné podniky s počtom 50-249 zamestnancov, 0,02 % podniky s počtom 250 a viac zamestnancov a 2,1 % podniky s nezisteným počtom zamestnancov.

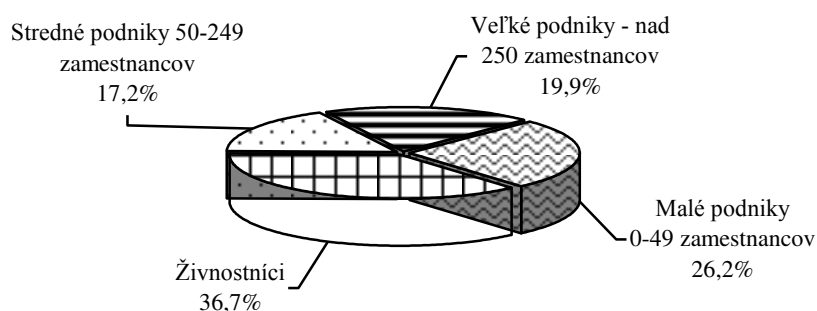
Z celkového počtu podnikov (13 365) predstavovali malé podniky s 0-49 zamestnancami 83,3 % (11 128 podnikov), stredné podniky s 50-249 zamestnancami 1,6 % (214 podnikov) a veľké podniky s 250 a viac zamestnancami 0,1 % (19 podnikov). Zvyšok 15,0 % tvorili podniky (2 004) s nezisteným počtom zamestnancov.

V roku 2012 sa v porovnaní s rokom 2011 zvýšil celkový počet podnikov v stavebníctve so zisteným počtom zamestnancov o 3,4 % (o 376 podnikov), počet podnikov s počtom 0-9 zamestnancov sa zvýšil o 8,2 % (o 752 podnikov), podniky s počtom zamestnancov 10-19 klesli o -25,5 % (o 289 podnikov) a podniky s počtom zamestnancov 20-49 o -14,2 % (o 67 podnikov). Počet stredných podnikov s počtom 50-249 zamestnancov klesol o -8,9 % (o 21 podnikov) a počet veľkých podnikov s počtom 250 a viac zamestnancov klesol o 1 podnik. Počet fyzických osôb - živnostníkov klesol o -5,9 % (o 5 114 fyzických osôb).

V rokoch 2008 až 2012 bol podiel podnikateľských subjektov na realizácii stavebnej produkcie (b. c.) v SR nasledovný:

	2008	2009	2010	2011	2012
• živnostníci	32,8 %	33,5 %	33,9 %	34,1 %	36,7 %
• malé podniky (0-49 zamestnancov)	27,1 %	25,7 %	25,7 %	29,4 %	26,2 %
• stredné podniky (50-249 zamestnancov)	17,8 %	17,6 %	18,0 %	16,4 %	17,2 %
• veľké podniky (nad 250 zamestnancov)	22,3 %	23,2 %	22,4 %	20,1 %	19,9 %

**Štruktúra stavebnej produkcie podľa podnikateľských subjektov
rok 2012**

Najväčší podiel na stavebnej produkcii vo výške 36,7 % tvorili v roku 2012 živnostníci (pokles produkcie (b. c.) oproti predchádzajúcemu roku -5,8 %). Z hľadiska veľkostnej štruktúry sa na objeme stavebnej produkcie v roku 2012 podieľali najmenším podielom (17,2 %) stredné podniky s počtom 50-249 zamestnancov. Ich produkcia bola v roku 2012 o -10,4 % nižšia ako v roku 2011. Malé stavebné podniky s počtom zamestnancov 0-49 sa na celkovej stavebnej produkcii v roku 2012 podieľali 26,2 %, produkcia týchto podnikov klesla oproti predchádzajúcemu roku o -19,3 %. Veľké stavebné podniky s počtom 250 a viac zamestnancov mali v roku 2012 na stavebnej produkcii 19,9 % podiel a objem ich produkcie sa oproti roku 2011 znížil o -12,9 %.

Z priemerného počtu 165 254 zamestnaných osôb bol v roku 2012 najväčší podiel živnostníkov (62,7 %; 103 572 osôb), počet živnostníkov sa oproti predchádzajúcemu roku znížil o -3,9 %. Najmenší podiel z hľadiska počtu zamestnancov (6,7 %) tvorili veľké podniky s počtom 250 a viac zamestnancov. Priemerný počet zamestnaných osôb sa vo veľkých podnikoch znížil v roku 2012 o -6,1 % na 11 096 osôb. V roku 2012 sa malé podniky (0-49 zamestnancov) podieľali na celkovej zamestnanosti v stavebníctve 20,3 % a stredné podniky (50-249 zamestnancov) 10,3 %. Počet zamestnancov klesol v roku 2012 oproti roku 2011 v kategórii podnikov s 0-49 zamestnancami o -1,8 % (o 601 osôb) a v kategórii podnikov s 50-249 zamestnancov o -11,9 % (o 2 293 osôb). Celkovo poklesla v roku 2012 zamestnanosť v stavebníctve v porovnaní s rokom 2011 o -4,6 %.

Medziročný celkový pokles stavebnej produkcie (b. c.) v roku 2012 o -11,9 %, t.j. z 5 463,1 mil. Eur na 4 814,3 mil. Eur (bez nestavebných podnikov) súvisel hlavne s poklesom jej objemu v malých podnikoch (20-49 zamestnancov) o -32,8 % a vo veľkých podnikoch (250-499 zamestnancov) o -40,1 %. Zamestnanosť výrazne poklesla aj v kategórii v malých podnikoch (20-49 zamestnancov), a to o -16,5 % (o 2 093 osôb).

Prehľadnejšie údaje o podiele jednotlivých podnikateľských subjektov⁵ na realizácii stavebnej produkcie a zamestnanosti v stavebníctve v roku 2012 obsahuje tabuľka č. 18.

Produkcia a zamestnanosť v odvetví stavebníctva podľa podnikateľských subjektov rok 2012

Tabuľka č. 18

Podnikateľské subjekty podľa počtu zamestnancov	Stavebná produkcia 2012 ¹⁾			Priemerný evidenčný počet zamestnancov 2012		
	mil. Eur v b.c.	Podiel v %	Index ²⁾ 2012/2011	Fyzické osoby	Podiel v %	Index 2012/2011
0 - 19	766,8	15,9	92,3	23 003	13,9	106,9
20 - 49	496,7	10,3	67,0	10 597	6,4	83,5
50 - 249	827,2	17,2	89,0	16 986	10,3	88,1
250 - 499	167,9	3,5	59,6	3 565	2,2	90,1
500 a viac	788,9	16,4	95,7	7 531	4,6	95,8
Živnostníci ³⁾	1 766,9	36,7	93,6	103 572	62,7	96,1
Spolu	4 814,3	100,0	87,5	165 254	100,0	95,5

Poznámka: ¹⁾ Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami - bez nestavebných podnikov.

²⁾ V stálych cenách, priemer roku 2005=100

³⁾ Odhad

V *Prílohe č. 4* sú uvedené podrobnejšie údaje o organizačnom vývoji podnikateľského prostredia v stavebníctve.

2.3 VÝVOJ OBJEMU STAVEBNEJ PRODUKCIE

Po výkyvoch vo vývoji stavebnej produkcie do roku 1999 jej objem od roku 2000 medziročne pravidelne do roku 2008 rástol, pričom historický najvyšší rast stavebnej produkcie bol reálne zaznamenaný v rokoch 2005 a 2006. V roku 2007 nebol dosiahnutý taký rast stavebnej produkcie ako v predchádzajúcom období, ale v roku 2008 došlo k ďalšiemu rastu o 18,3 % v b. c., resp. 12,0 % v s. c.. V roku 2009 už došlo k zmenám a k výraznému poklesu stavebnej produkcie o -9,1 % v b. c. a o -11,3 % v s. c.. V roku 2010 v b. c. poklesol objem stavebnej produkcie o -3,7 % a v s. c. o -4,6 %. V roku 2011 v bežných cenách poklesol objem stavebnej produkcie o -0,6 % a v stálych cenách o -1,8 %.

Podnikateľské subjekty, pôsobiace v *odvetví stavebníctva* realizovali v roku 2012 objem stavebnej produkcie v hodnote 4 845,3 mil. Eur v bežných cenách a 4 027,8 mil. Eur v stálych cenách roku 2005, čo v bežných cenách znamená pokles oproti roku 2011 o -11,9 % a v stálych cenách o -12,5 %.

⁵ O podnikateľských subjektoch, ktoré pôsobia na slovenskom stavebnom trhu, sú k dispozícii informácie s rôznou úrovňou spoľahlivosti. Najpresnejšie údaje sú k dispozícii o stavebných podnikoch s počtom zamestnancov 20 a viac (tu ide o vyčerpávajúce štatistické zisťovanie). O malých stavebných organizáciách do 19 zamestnancov sú k dispozícii odhady založené na výberovom zisťovaní, rovnako o živnostníkoch. ŠÚ SR tieto odhady upresňuje, pričom platí, že ide často o odlišné údaje získané buď z mesačného alebo ročného výkazníctva. Z tohto dôvodu najmä medziročné porovnanie za posledný rok býva spravidla rozdielne pri použití ročných štatistík (za minulé obdobie) a aktuálnych správ o hospodárskom vývoji založených na štvrťročnom, resp. mesačnom zisťovaní.

**Vývoj základných ukazovateľov v odvetví stavebníctva SR ako celku
v rokoch 2006 až 2012**

Tabuľka č. 19

Ukazovateľ		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Stavebná produkcia ^{*) 1)} (b. c.)	mil. Eur	4 962,9	5 484,5	6 473,1	5 790,4	5 649,3	5 542,7	4 845,3
- index (predch. obdobie = 100)	%	119,4	110,5	118,0	89,5	95,6	98,1	87,4
Stavebná produkcia ^{*) 2)} (b. c.)	mil. Eur	4 863,8	5 345,9	6 326,3	5 749,7	5 534,6	5 499,8	4 845,3
- index (predch. obdobie = 100)	%	119,4	109,9	118,3	90,9	96,3	99,4	88,1
Stavebná produkcia ^{*) 2)} (s. c. 2005)	mil. Eur	4 676,5	4 947,9	5 540,0	4 913,5	4 685,3	4 603,2	4 027,8
- index (predch. obdobie = 100)	%	114,9	105,8	112,0	88,7	95,4	98,2	87,5
Ø evidenčný počet zamestnancov ¹⁾	fyz. os.	157 201	166 566	182 139	184 717	178 795	172 277	165 254
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	109,6	106,0	109,3	101,4	96,8	96,4	95,3
Ø evidenčný počet zamestnancov ²⁾	fyz. os.	156 347	165 735	180 836	184 384	179 551	173 040	165 254
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	109,3	106,0	109,1	102,0	97,4	96,4	95,5
Produktivita práce zamestnanca (b. c.) ³⁾	Eur	31 109	32 256	34 984	31 183	30 825	31 783	29 320
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	109,3	103,7	108,5	89,1	98,8	103,1	92,2
Ø nominálna mesačná mzda zamest. ¹⁾	Eur	488,15	516,83	556,64	560,13	580,39	604,74	607,00
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	105,8	105,9	107,7	100,6	103,6	104,2	100,4
Ø nominálna mesačná mzda zamest. ⁴⁾	Eur	483,53	516,86	555,70	558,76	579,00	603,00	607,00
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	105,0	106,9	107,5	100,6	103,6	104,1	100,7

Poznámka: Stavebná produkcia vrátane nestavebných podnikov; ostatné ukazovatele bez stavebných závodov nestavebných podnikov.

^{*)} Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami - zahŕňa objem stavebnej produkcie, ktorý podnik realizuje zamestnancami zahrnutými do jej evidenčného počtu, ako aj osobami pracujúcimi na dohodu (vrátane produktívnej práce učňov). Patrí sem aj produkcia vykonaná pre vlastnú investičnú výstavbu a produkcia pre iných dodávateľov stavebnej produkcie vrátane produkcie vykonanej v zahraničí. Uvedená stavebná produkcia je vrátane nestavebných podnikov.

¹⁾ Za roky 2006 - 2011 ide o údaje z ročného výkazníctva o vývoji stavebnej produkcie, zamestnanosti, priemernej mesačnej mzde zamestnanca; rok 2012 je z mesačného výkazníctva.

²⁾ Za roky 2006 - 2012 ide o údaje o vývoji stavebnej produkcie (v b. c. a prepočítané na cenovú úroveň 2005), zamestnanosti z mesačného výkazníctva po revízii ŠÚ SR, SK NACE Rev. 2.

³⁾ Produktivita práce zamestnanca je rátaná zo stavebnej produkcie z mesačného výkazníctva v bežných cenách.

⁴⁾ Ide o údaje o priemernej mesačnej mzde zamestnanca z mesačného výkazníctva.

V roku 2012 bol v porovnaní s rokom 2011 vývoj ďalších základných ukazovateľov v stavebníctve (z mesačného výkazníctva po revízii ŠÚ SR, SK NACE Rev. 2, resp. z bežného mesačného výkazníctva) nasledovný:

- Priemerná zamestnanosť v odvetví stavebníctva v roku 2012 poklesla o -4,5 %, čo znamená zníženie počtu zamestnancov v odvetví o 7 786 osôb na 165 254 osôb. V zahraničí zároveň pracovalo v roku 2012 podľa ŠÚ SR v odvetví stavebníctva 37,2 tis. osôb, čo je o 2,5 tis. osôb viac ako v roku 2011.
- Produktivita práce zamestnanca zo stavebnej produkcie v roku 2012 bola v bežných cenách vo výške 29 320 Eur, čo predstavuje pokles oproti roku 2011 o -7,8 %, v stálych cenách 2005 to bolo 24 373 Eur a v porovnaní s rokom 2011 ide o pokles o -7,8 %.
- Priemerná mesačná nominálna mzda v stavebníctve vzrástla v roku 2012 o 0,7 % na 607,00 Eur. Reálna mesačná mzda zamestnanca poklesla v roku 2012 o -2,8 % na 586,00 Eur.

Poznámka: Za roky 2006 - 2011 (stavebná produkcia, priemerný evidenčný počet zamestnancov, priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca) ide o údaje z ročného výkazníctva; produktivita práce na zamestnanca a celý rok 2012 je z mesačného výkazníctva.

2.3.1 Negatívne javy prejavujúce sa v stavebníctve

V odvetví stavebníctva sa obecné vyskytujú negatívne javy (samozrejme, že nie vždy, vo všeobecnosti a všade), o ktorých sa vie, hovorí sa o nich, len ich je ťažko dokázať. Nemá o to záujem zástupca investora, ktorý svojim konaním získa čisté peniaze alebo iné výhody, ani dodávateľ, pre ktorého je výhodné, že môže realizovať zákazku. Takéto aktivity deformujú podnikateľské prostredie, súťaž, resp. konkurencieschopnosť na trhu, predražujú výstavbu a v prostredí sa pohybujú čierne peniaze. Uvedenou formou získané finančné prostriedky sa síce väčšinou vrátia do tvorby HDP, buď ako súkromná spotreba alebo investície, ale na druhej strane štát prichádza o daňové príjmy. Dopĺňajú na to aj obce (hlavne pri využití štrukturálnych fondov), ktoré nemajú možnosti z rozpočtov poskytnúť finančné prostriedky aj takouto formou. Hlavne v súčasnej dobe nedostatku zákaziek nie je vylúčené, že sa spomínané javy môžu ešte rozšíriť.

Ako negatívny faktor v stavebníctve pôsobí **neregistrovaná (skrytá) ekonomika**, kde ide o nákup stavebných prác bez účtovného dokladu, teda nezdokladované služby. Najčastejšie ide o stavebné práce v nasledovných oblastiach: stavebná oprava bytu (napr. výmena bytového jadra, prestavba priečok, kladenie dlažby a obkladov); tapetovanie bytu, maľovanie bytu, natieranie dverí a okien; stavba rodinného domu, chaty, chalupy, garáže; rekonštrukcia rodinného domu, chaty, chalupy, garáže. Po vykonaní prác, ktorých cena býva väčšinou nižšia o DPH, nebola poskytnutá potvrdenka, čiže prípadná reklamácia na právnom základe je zložitá, ak nie nemožná. Štát je ukrátený na DPH, dani z príjmu a odvodoch do fondov. Posledný odhad,

ktorý robil ŠÚ SR na základe prieskumu skrytej ekonomiky uvádza, že v roku 2007 boli celkové ročné výdavky na služby stavebných robotníkov bez obdržania potvrdenky vo výške 354,1 mil. Eur.

Celkovo sa odhaduje, že slovenskí občania vydávajú ročne cca 250,0 až 350,0 mil. Eur za stavebné úpravy, rekonštrukcie bytov a domov. Je tiež odhad, že cca 15 až 25 tisíc pracovníkov tvorí čiernu ekonomiku v stavebníctve.

Daný stav môže čiastočne dokumentovať aj istý nesúlad medzi štatistikou stavebnej produkcie a štatistikou stavebných investícií (v súčasnosti stavebná časť tvorby hrubého fixného kapitálu), z ktorého je zrejmé, že štatistika stavebnej produkcie nezahŕňa určitý objem stavebných investícií (Tabuľka č. 20). Pritom objem stavebnej produkcie by mal byť väčší, ako objem stavebných investícií za odvetvie ako celok, keďže stavebná produkcia (stavebné práce) celkom zahŕňa stavebné investície, opravy a údržbu základných prostriedkov a ostatné stavebné práce (napr. demolácie, zariadenie staveniska a pod.).

Porovnanie vývoja stavebných investícií s vývojom stavebnej produkcie v rokoch 2006 - 2012

Tabuľka č. 20

Ukazovateľ	M. j.	Roky						
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Stavebná časť tvorby hrubého fixného kapitálu v SR, bežné ceny	mld. Eur	7,720	8,279	8,414	7,173	6,640	6,954	6,702
Stavebná produkcia v SR celkom, bežné ceny	mld. Eur	4,963	5,485	6,473	5,790	5,649	5,543	4,845
Podiel stavebnej produkcie zo stavebných investícií spolu	%	64,3	66,3	76,9	80,7	85,1	79,7	72,3

Pri rozdieloch medzi stavebnými investíciami a stavebnou produkciou môže ísť o nedokonalosti v štatistike, metodické vplyvy, alebo o vysokú úroveň svojpomocnej výstavby obyvateľstvom, prípadne skrytú ekonomiku.

K ďalším negatívnym javom v stavebníctve patrí do určitej miery **agresivita investorov a čierne stavby**.

Stavebné diela, ako budovy ale aj inžinierske stavby ovplyvňujú prostredie, v ktorom žijeme a nepriamo vplyvajú aj na nás a naše správanie sa. Je logické, že staré ustupuje novému. To sa deje aj v našom prostredí. V mnohých prípadoch ale dochádza aj k demolácií objektov, ktoré tvorili históriu a majú tiež čo povedať dnešnej generácii. Nikto nespochybňuje potrebu nových bytových budov a stavieb občianskej vybavenosti s vyššou kvalitou vybavenia a dostatkom parkovacích miest (najlepšie v podzemí pri dodržaní požiarnej bezpečnostných

predpisov). Okrem ekonomickej efektívnosti a čo najvyššieho zisku by investori a developeri mohli viac prihliadať na architektonický súlad s prostredím, kde investícia vyrastie a zanechať aj hodnotné objekty z histórie.

Nie je výnimočné, že developeri, resp. investori presadzujú svoje zábery napriek odporu občanov žijúcich v danom prostredí a tiež na úkor zhoršenia dopravných podmienok. Samospráva sa bráni, že musí vydať stavebné povolenie, lebo žiadosť o stavebné povolenie spĺňa všetky požadované náležitosti a nie je porušený zákon. Na druhej strane vie, že získa prostriedky z daní (daň z nehnuteľnosti, podielové dane z dôvodu trvalého pobytu) a stávajú sa aj prípady podplatenia príslušného úradníka zo strany investora/developeru.

Z pohľadu investora, čo je samozrejmé, je rozhodujúca efektívnosť investície, jej návratnosť a dosiahnutý zisk. Ostatné podmienky - ako prostredie pre život, architektúra, dopravné napojenie sú tiež zohľadňované, ale na prvom mieste je jednoznačne zisk. V dnešnej dobe krízy sme bohužiaľ svedkami toho, že na pôvodných brownfieldoch boli zbúrané staré objekty a s výstavbou nových plánovaných budov sa z rôznych príčin ešte nezačalo. Prebiehajúca kríza má v podstate aj pozitívny dopad. Investori/developeri prehodnocujú rozsah a smerovanie svojich investícií. Na druhej strane sa ale prejavuje aj vo verejných kapitálových výdavkoch, čo oddiali zvyšovanie kvality verejných budov a infraštruktúry.

Čierne stavby sa tiež vyskytujú vo výstavbe, a to ako nedodržanie počtu povolených podlaží alebo určenej veľkosti a druhu objektu. Pre investora sa javí výhodnejšie zaplatiť stavebnému úradu pokutu, ako korigovať svoj záber, prípadne požiadať o zmenu s rizikom, že nebude schválená.

Ďalšie negatívne javy spájané so stavebníctvom sa týkajú **verejného obstarávania stavebných prác, verejných prác ako takých a predražovania stavebných prác, korupcie, čiernych peňazí a iných plnení**. Rozpočet stavebných prác pri verejných prácach je často vysoko nadhodnotený. Tento negatívny vplyv čiastočne súvisí s potrebou spätných platieb za získanie zákaziek, ale tiež s cieľom dosahovať čo najvyšší zisk.

2.4 VÝVOJ ŠTRUKTÚRY STAVEBNEJ PRODUKCIE

Z hľadiska štruktúry stavebnej produkcie podľa investičného zamerania (b. c.) sa v roku 2012 realizovali stavebné práce nasledovne:

- na novej výstavbe, rekonštrukciách a modernizáciách 71,4 %
- na opravách a údržbe 22,3 %

- ostatné stavebné práce 1,1 %
- v zahraničí 5,2 %.

Čo sa týka štruktúry stavebnej produkcie tvorili stavebné práce na novej výstavbe, rekonštrukciách a modernizáciách podiel 71,4 % a oproti roku 2011 sa znížili o 7,2 p. b.. Vzrástol podiel prác na opravách a údržbe o 6,0 p. b. na 22,3 % a podiel stavebnej produkcie v zahraničí o 1,5 p. b. na 5,2 %. Celkovo bol v roku 2012 zaznamenaný pokles v oblasti novej výstavby, modernizáciách a rekonštrukciách, stavebná produkcia na opravách a údržbe v tuzemsku a v zahraničí naopak vzrástla.

Objem a štruktúra stavebnej produkcie (vykonanej vlastnými zamestnancami) v tuzemsku a zahraničí v roku 2012

Tabuľka č. 21

Ukazovateľ	2012		Indexy	
	4.Q.	rok	4.Q.12/4.Q.11	2012/2011
Stavebná produkcia <u>v tuzemsku</u> (mil. Eur) ¹⁾	1 314,1	4 595,0	85,6	86,2
z toho: - nová výstavba, rekonštrukcia a modernizácie	978,6	3 461,9	78,3	79,5
- opravy a údržba	323,1	1 078,4	118,8	119,1
- ostatné stavebné práce	12,4	54,7	x	x
Stavebná produkcia <u>v zahraničí</u> (mil. Eur)	65,8	250,3	113,7	122,6
Stavebná produkcia spolu (mil. Eur) ¹⁾	1 379,9	4 845,3	87,3	87,5

¹⁾ Absolútne hodnoty v bežných cenách, indexy v stálych cenách 2005. Vrátane nestavebných podnikov.

Poznámka: Indexy uvedené v tabuľke č. 21 sú rátané zo stavebnej produkcie z rovnakého obdobia roku 2011 z mesačného výkazníctva.

Hlavná časť stavebnej produkcie vo výške 4 595,0 mil. Eur bola v roku 2012 realizovaná v tuzemsku (94,8 %), pričom oproti roku 2011 poklesla o -20,5 % (s. c. 2005). Stavebná produkcia v zahraničí v objeme 250,3 mil. Eur tvorila 5,2 % z celkovej stavebnej produkcie a oproti roku 2011 sa zvýšila o 22,6 % (s. c. 2005). Z celkového objemu tuzemskej stavebnej produkcie predstavovala nová výstavba, modernizácie a rekonštrukcie 71,4 % (3 461,9 mil. Eur v b. c.), opravy a údržba 22,3 % (1 078,4 mil. Eur v b. c.) a ostatné stavebné práce 1,1 % (54,7 mil. Eur v b. c.). Slovenské stavebníctvo bolo v roku 2012 ovplyvnené predovšetkým domácim, lokálnym prostredím a očakáva sa, že tento charakter si zachová aj v najbližšom období.

Podľa smerov výstavby najväčší podiel zo stavebnej produkcie v tuzemsku tvorila v roku 2012 výstavba nebytových budov, a to 49,5 % (2 275,6 mil. Eur), menšie podiely predstavujú výstavba bytových budov - 23,4 % (1 076,0 mil. Eur) a realizácia inžinierskych stavieb - 25,9 % (1 188,7 mil. Eur), ostatné stavebné práce tvorili z tuzemskej produkcie 1,2 % (54,7 mil. Eur).

Vývoj štruktúry stavebnej produkcie podľa smerov výstavby (2006 - 2012) v %

Tabuľka č. 22

Ukazovateľ	M. j.	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Stavebná produkcia v tuzemsku, v tom:	%	96,8	96,5	95,9	96,1	97,4	96,3	94,8
- Bytové budovy	%	23,5	27,6	27,9	24,2	23,5	21,0	22,2
- Nebytové budovy	%	43,7	42,7	43,8	44,0	44,6	45,2	47,0
- Inžinierske stavby	%	29,0	25,8	23,9	27,3	28,6	28,7	24,5
- Ostatné stavebné práce	%	0,5	0,3	0,3	0,7	0,6	1,4	1,1
Stavebná produkcia v zahraničí	%	3,2	3,5	4,1	3,9	2,6	3,7	5,2
Spolu	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Poznámka: Údaje za stavebnú produkciu sú za roky 2006 - 2012 z mesačného výkazníctva, SK NACE Rev. 2.

Podrobnejšie údaje o vývoji stavebnej produkcie podľa smerov výstavby v rokoch 2006 - 2012 obsahuje tabuľka č. 23 a graf 13.

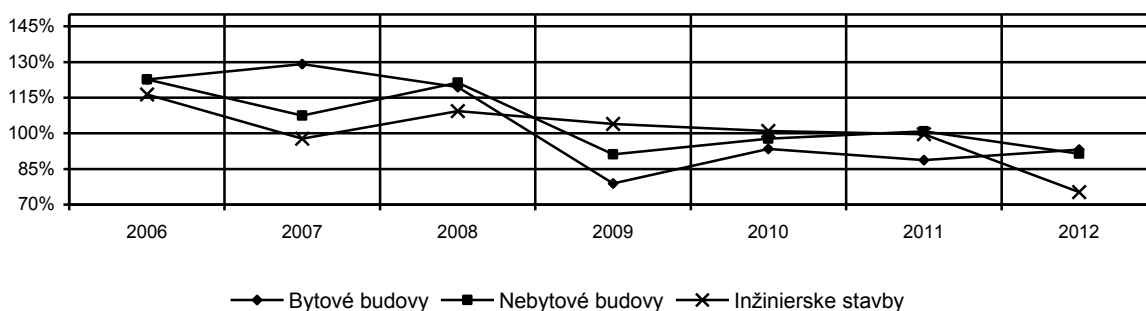
Vývoj stavebnej produkcie podľa smerov výstavby v rokoch 2006 - 2012 (bežné ceny)

Tabuľka č. 23

Ukazovateľ	M. j.	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Stavebná produkcia v tuzemsku, v tom:	mil. Eur	4 708,7	5 161,4	6 066,6	5 527,6	5 388,5	5 297,0	4 595,0
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	120,7	109,6	117,5	91,1	97,5	98,3	86,7
- Bytové budovy	mil. Eur	1 144,1	1 477,4	1 764,2	1 392,8	1 302,4	1 155,5	1 076,0
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	122,7	129,1	119,4	78,9	93,5	88,7	93,1
v tom: nová výstavba, rekonštrukcie	mil. Eur	909,5	1 228,2	1 398,8	1 109,8	1 049,3	931,3	791,3
opravy a údržba	mil. Eur	234,6	249,2	365,4	283,0	253,1	224,2	284,7
- Nebytové budovy	mil. Eur	2 127,8	2 285,2	2 772,4	2 527,8	2 469,2	2 489,4	2 275,6
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	122,7	107,4	121,3	91,2	97,7	100,8	91,4
v tom: nová výstavba, rekonštrukcie	mil. Eur	1 700,6	1 809,1	2 280,5	2 069,3	2 023,2	1 987,5	1 643,4
opravy a údržba	mil. Eur	427,2	476,1	491,9	458,5	446,0	501,9	632,2
- Inžinierske stavby	mil. Eur	1 411,3	1 380,7	1 509,6	1 569,3	1 584,6	1 577,7	1 188,7
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	116,3	97,8	109,3	104,0	101,0	99,6	75,3
v tom: nová výstavba, rekonštrukcie	mil. Eur	1 233,7	1 167,4	1 289,7	1 360,3	1 348,1	1 406,1	1 027,2
opravy a údržba	mil. Eur	177,6	213,3	219,9	209,0	236,5	171,6	161,5
Ostatné stavebné práce	mil. Eur	25,5	18,1	20,4	37,7	32,3	74,4	54,7
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	118,1	71,0	112,7	184,8	85,7	230,3	73,5
Stavebná produkcia v zahraničí	mil. Eur	155,1	184,5	259,7	222,1	146,1	202,8	250,3
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	91,4	119,0	140,8	85,5	65,8	138,8	123,4
Spolu	mil. Eur	4 863,8	5 345,9	6 326,3	5 749,7	5 534,6	5 499,8	4 845,3
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	119,4	109,9	118,3	90,9	96,3	99,4	88,1

Poznámka: Údaje za stavebnú produkciu celkom sú za roky 2006 - 2012 z mesačného výkazníctva, SK NACE Rev. 2.

Vývoj stavebnej produkcie v tuzemsku podľa smerov výstavby
za roky 2006 - 2012

Výstavba bytových budov (bytová výstavba) v objeme 1 076,0 mil. Eur (b. c.) tvorila v roku 2012 22,2 % z celkovej stavebnej produkcie (resp. 23,4 % z tuzemskej produkcie). Objem výstavby bytových budov medziročne celkove poklesol o -6,9 % (b. c.). Nová výstavba, modernizácie a rekonštrukcie boli realizované v objeme 791,3 mil. Eur a medziročne poklesli o -15,0 %, na druhej strane o 26,0 % vzrástli práce na opravách a údržbe bytových budov a bytov (284,7 mil. Eur). V roku 2013 sa predpokladá ešte mierny pokles a v rokoch 2014 a 2015 oživovanie stavebnej produkcie v segmente výstavby bytových budov.

Negatívne pôsobiace faktory na bytovú výstavbu a dopyt po bytoch:

- spomalenie ekonomického rastu,
- obavy kupujúcich z určitej nestabilnej ekonomickej situácie, z ktorej pramení obava z veľkých investícií a odkladanie kúpy bývania na neskôr,
- pomerne vysoká miera nezamestnanosti, obava zo straty zamestnania a možnosti splácania úveru,
- príjmové možnosti potenciálnych kupujúcich a schopnosti splácania úveru,
- obavy developerov z veľkých investícií a z následného predaja bytov,
- nepredané novostavby bytov hlavne v Bratislave, počet voľných bytov v novostavbách sa pohybuje od 3 000 do 3 500 bytov.

Pozitívne pôsobiace faktory na bytovú výstavbu a dopyt po bytoch:

- potreba zvyšovať vybavenosť bytmi na 1000 obyvateľov. Na Slovensku pripadá na 1 000 obyvateľov 325 bytov, potreba výstavby nájomných bytov,
- ubúdajú tiež byty v štádiu rozostavanosti a byty postavené v čase boomu, i keď sú medzi nimi aj nepredajné byty,
- využitie dotácií zo štátneho rozpočtu a podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania na výstavbu, resp. kúpu nájomných bytov, podpora zateplovania,
- potreba opráv a obnovy existujúceho bytového fondu s cieľom predĺženie životnosti budovy, zvýšenie kvalitatívnych parametrov a zníženie energetickej náročnosti, výmena výťahov a okien,
- pokles cien starších bytov, ich kúpa a následné opravy a rekonštrukcie,

- dopyt po bytoch menších rozmerov, resp. cenovo dostupných novostavieb; developeri reagujú na požiadavky trhu,
- pokles úrokových sadzieb pri hypotekárnych úveroch.

V roku 2012 bolo dokončených 15 255 bytov, čo predstavovalo 2,8 dokončeného bytu na 1 000 obyvateľov. Z uvedeného počtu bolo v rodinných domoch dokončených 9 479 bytov (62,1 %) a vo verejnom sektore (územné samosprávy) 1 545 bytov (10,1 %). Z celkového počtu dokončených bytov bolo v regióne hlavného mesta Bratislava dokončených 4 570 bytov (o 942 bytov viac ako v roku 2011), čo predstavuje 30,0 % z celkového počtu, hoci počet obyvateľov tvorí 11,2 % z obyvateľov Slovenska. V dokončených bytoch bola priemerná obytná plocha 71,70 m² a priemerná úžitková plocha 117,10 m². K 31.12.2012 sa oproti stavu na začiatku roka znížila rozostavanosť bytov o 3,3 % na 62 783 bytov, z nich bolo 41 782 bytov v rodinných domoch. Rozostavanosť bytov v bytových domoch klesla z 22 734 bytov na začiatku roka 2012 na 21 001 na konci roka, t.j. o 1 733 bytov, resp. -7,6 %. Rozostavanosť bytov vo verejnom sektore bola 3 396 bytov, čo je o -17,7 % menej ako na začiatku roka. V roku 2012 bol úbytok 1 255 bytov, z toho asanáciou 1 085 bytov.

Vplyv pretrvávajúcej krízy v stavebníctve sa prejavil aj v bytovej výstavbe:

- V roku 2012 bol dokončený vyšší počet bytov ako v roku 2011, súčasne však narástol počet nových nepredaných bytov, hlavne z dôvodu ich cenovej nedostupnosti a veľkej plošnosti.
- V priebehu roku 2012 realitný trh s bytmi stagnoval, k miernemu oživeniu došlo až koncom roka. Ponuka bytov v roku 2012 stále výrazne prevyšovala nad dopytom.
- Ceny nehnuteľností určené na bývanie vzrástli v rokoch 2002 až 2008, v čase prudkého rastu cca o 155 %. S výnimkou poklesu v roku 2005 (o 11 %) išlo v podstate o kontinuálny rast. Pokles priemerných cien nehnuteľností na bývanie začal od 3.štvrtroku 2008, pod vplyvom globálnej hospodárskej a finančnej krízy a pokračoval aj v prvom polroku 2012. Súčasnú obdobie slovenského trhu s bývaním možno označiť ako obdobie konsolidácie. Ceny nehnuteľností na bývanie budú v budúcom období stagnovat'. Podľa údajov Národnej banky Slovenska priemerná cena nehnuteľností na bývanie za Slovensko v roku 2012 bola 1 237 Eur/m² podlahovej plochy, čo je o -1,1 % menej ako v roku 2011 (1 251 Eur/m²). Rozdiely sú medzi regiónmi, keď priemerná cena v kraji s hlavným mestom Bratislava je 1 661 Eur/m², najnižšia je v Nitrianskom kraji vo výške 612 Eur/m².
- Úroková miera hypotekárnych úverov je v úrovni od 3,30 % do 5,40 % v závislosti od banky, kampaní a doby fixácie.
- V roku 2012 bol počet (8 720) vydaných stavebných povolení v úrovni roku 2011, podlahová plocha bola o málo menšia (-0,8 %), vyššia ako v predchádzajúcom roku bol počet začatých a dokončených bytov, znížila sa tiež rozostavanosť. Na druhej strane sa však nezvyšuje

významnejšie výstavba bytov na 1 000 obyvateľov (v roku 2009 to bolo 3,5 bytu/1 000 obyv., v roku 2010 - 3,1 bytu/1 000 obyv., v roku 2011 - 2,7 bytu/1 000 obyv., v roku 2012 - 2,8 bytu/1 000 obyv.).

Výstavba nebytových budov vo výške 2 275,6 mil. Eur v roku 2012 tvorila 47,0 % z celkovej stavebnej produkcie (resp. 49,5 % z tuzemskej produkcie) a predstavovala najväčší smer výstavby. Nová výstavba, modernizácie a rekonštrukcie boli realizované v objeme 1 643,4 mil. Eur, opravy a údržba v objeme 632,2 mi. Eur. V porovnaní s rokom 2011 klesol celkový objem stavebnej produkcie na nebytových budovách v b. c. o -8,6 %, nová výstavba, modernizácie a rekonštrukcie poklesli o -17,3 % a opravy a údržba vzrástli o 26,0 %.

Na výstavbe nebytových budov sa prejavuje hlavne nedostatok zákaziek, ako odraz celkovej ekonomickej situácie. Hospodárska kríza a nestabilný ekonomický vývoj sa prejavuje v opatrnejšom investovaní (možný predaj alebo prenájom postavených nehnuteľností). Výstavba priemyselných objektov závisí vo veľkej miere od príchodu zahraničných investorov. Opatrenia súvisiace s konsolidáciou verejných financií znížili korporatívne výhody. V posledných rokoch pribudli značné výmery kvalitných kancelárskych plôch. Vo všeobecnosti je nedostatok verejných zdrojov na investovanie ako na vládnej úrovni, tak aj na úrovni samosprávnych krajov a obcí. Pri súkromných investíciách sú banky pri poskytovaní úveru opatrné a preverujú kvalitu podnikateľského zámeru, úroveň vlastného imania, finančné zázemie developera, reputácie a referencie o developerovi; stav pripravenosti predmetného projektu a existenciu nezávislej štúdie realizovateľnosti.

V roku 2013 medziročne poklesne stavebná produkcia na výstavbe nebytových budov. Ak sa začne s realizáciou projektov pripravených pred vypuknutím krízy, výstavba by mohla narastať v druhej polovici roku 2014 a v roku 2015.

V roku 2012 bolo na výstavbu nebytových budov vydaných viac stavebných povolení ako v roku 2011 (2 026 ks/1 724 ks). Úžitková plocha objektov, na ktoré bolo vydané stavebné povolenie sa oproti roku 2011 zmenšila pri administratívnych budovách zo 104 986 m² na 95 174 m² a pri ostaných nebytových budovách z 710 663 m² na 628 290 m². Celkovo sa úžitková plocha objektov zmenšila o -12,0 %

Výstavba priemyselných objektov súvisí s ekonomickou situáciou, teda odbytom výrobkov a z hľadiska investora hlavne s prílevom zahraničných investícií a tiež s poskytnutím investičných stimulov. Pokles sa odráža v znížení výdavkov do tejto oblasti. So zahraničnými a domácimi investormi spolupracuje pri implementácii ich zámerov agentúra SARIO (Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu), ktorá má rozpracované väčšie množstvo investičných zámerov. Podľa web stránky agentúry je na Slovensku v rôznych regiónoch 86 priemyselných parkov. Z nich je zaplnených 17 priemyselných parkov a s rôznym stupňom zaplnenia, veľkosti, vybavenia a prístupu je 69 priemyselných parkov, niektoré sú úplne voľné. Iné obce v rámci svojho

územného plánu vytvárajú priemyselné zóny, do ktorých je z dôvodu krízy alebo horšej infraštruktúry problém získať investora. Začiatkom roku 2013 ukončila výstavbu novej karosárne s výmerou 110 000 m² automobilka Volkswagen v Bratislave (600 mil. Eur, začiatok výstavby júl 2012). Priemyselné objekty sa stavajú tiež na zelenej lúke a rekonštruujú sa výrobné objekty v existujúcich výrobných areáloch (zmena druhu výroby).

Sklady a logistické centrá - celková rozloha moderných skladových priestorov na Slovensku dosahuje 1 262 000 m², z toho 992 000 m² sa nachádza v širšom okolí hlavného mesta pozdĺž diaľnic D1 a D2. Neobsadenosť je na úrovni 7,8 %. Priemerná výška nájomného priestorov sa pohybuje na úrovni 3,50 až 4,00 Eur/m²/mesiac. Oproti prechádzajúcemu roku, aj vďaka novým špekulatívnym projektom, je nárast cca 4,0 %. Hlavnými developermi sú ProLogis, PointPark, HB Reavis, CPI Group, Goodman International, J&T, Karimpol.

Administratívne budovy sa stavajú hlavne v Bratislave, v menšej miere aj v Košiciach, pričom ide o priestory vysokej kvality. Nájomníci často opúšťajú staršie budovy z dôvodu nižšieho štandardu vybavenia a tiež problémov s parkovaním. Administratívne budovy sú súčasťou polyfunkčných komplexov (Aupark Tower v Košiciach, Nákupné centrum Centrál, West End), samostatne stojace (Forum Business Centrum) ale aj menšie tiež v radovej zástavbe. Súhrnná rozloha kancelárskych plôch v Bratislave v súčasnosti dosahuje približne 1,5 mil. m². Miera neobsadenosti je od 10,6 do 14,7 %. Prenájom prvotriednych priestorov sa pohybuje v úrovni 12,00-17,00 Eur/m²/mesiac podľa lokality, po uplatnení rôznych zvýhodňujúcich stimulov 8,00 -14,00 Eur/m²/mesiac. Koncom roka 2012 bol záujem hlavne o prenájom menších kancelárskych výmer do 200 m². Chýbajú väčší nájomníci, koncom roka 2012 a na jar 2013 prešli do nových priestorov spoločnosti Orange a T-Mobil, čím sa uvoľnili určité priestory, ktoré sa budú rekonštruované. Celkový trend je pokles vo výstavbe tohto segmentu a rozsah novej ponuky klesá. Pri zachovaní súčasného dopytu bude nedostatok moderných kancelárskych priestorov.

Obchodné budovy - celkový objem obchodných priestorov na Slovensku predstavuje viac ako 1 120 000 m², pričom v hlavnom meste Bratislave je 425 700 m². Objem nových ponúk má klesajúcu tendenciu. Ceny nájmov v obchodných reťazcoch sa pohybujú v rozpätí 16,00 - 75,00 Eur/m²/mesiac, nájomníci kľúčových prenajímateľov sú na úrovni 8,00 - 14,00 Eur/m²/mesiac. Na Slovensku je 79 novovybudovaných nákupných centier (17 z nich je v Bratislave). Niektoré mestá sú už vyťažené nákupnými centrami, iné vedia ešte prijať ďalšie centrá, ktoré ale musia prísť s nejakými odlišnosťami oproti existujúcim nákupným centrom. Budujú a budú sa stavať obchodné prevádzky menších výmer, v menších okresných mestách a na sídliskách, kde chýba vybavenosť alebo investor chce vytvoriť konkurenciu jestvujúcim obchodom. Priestor pre možné investície vytvára rekonštrukcia bývalých obchodných centier na starých sídliskách.

V októbri 2012 bolo v širšom centre Bratislavy otvorené nákupné centrum Centrál, ktoré získalo certifikát zelená stavba. Okrem predajní je súčasťou centra aj administratívna budova,

Lindner hotel. Svoje priestory rozšíril tiež obchodný dom IKEA a nové menšie predajne stavajú obchodné reťazce ako Billa (na Slovensku je 120 obchodov), Lidl, M-Market.

Bory - plánovaný megaprojekt za stovky mil. Eur na severozápadnom okraji Bratislavy, blízko diaľnice D2: zábavné centrum, komerčná zóna s obchodmi, obytná zóna (postup výstavby bude v závislosti od situácie na trhu). V apríli 2013 tu otvoril svoju tretiu prevádzku hoby obchod Hornbach a stavajú sa tu ďalšie big boxy. V blízkosti letiska a nákupného centra Avion v Bratislave sa na území 50 ha začalo s výstavbou administratívno-obchodného komplexu Reatail Park Pharos (nie predajné galérie ale samostatné objekty), vrátane logistického centra. Na jeseň 2013 majú byť otvorené dve outletové nákupné centrá v blízkosti diaľnice D1 pri Voderadoch a pri Senci.

Pripravovaný polyfunkčný projekt Čulenova - na brownfielde blízko centra mesta. Realizáciu piatich výškových budov, plánuje finančná skupina Penta začať v roku 2013 (náklady cca 300 mil. Eur), začiatok realizácie sa pravdepodobne posunie.

Vláda rozhodla o príspevku 45 mil. Eur, do roku 2022, na financovanie obnovy/rekonštrukcie 22 štadiónov, (na financovaní sa bude podieľať štát 60 % a samospráva 40 %). Vo februári 2013 začala búraním tribún futbalového štadióna v meste Trnave výstavba nového štadióna. Do konca roka 2014, bude štadión obklopený zázemím a komerčnými investíciami (investícia 68 mil. Eur). Stále otvorená je výstavba národného futbalového štadióna.

Existujúce hotely sa rekonštruujú, nové hotely sú súčasťou polyfunkčných komplexov, ďalšie vznikajú rekonštrukciou starších objektov, prípadne výstavbou v prelukách v zastavaných zónach. Viaceré sú zaradené v zahraničných hotelových sieťach. Rozvíjali sa tiež zimné strediská, ktoré investovali do výstavby hotelov, zväčšovania parkovísk, relaxačných centier prepojenia lanoviek. Obce a tiež súkromní investori zveľaďujú existujúce zariadenia alebo stavajú nové (zimné štadióny menšieho rozsahu, plavárne, kúpaliská).

Východoslovenské mesto Košice bude v roku 2013 hlavným európskym mestom kultúry. Z tohto dôvodu prebiehali a realizujú sa v tomto meste rôzne stavebné aktivity. Zamerané boli hlavne na rekonštrukciu alebo prestavbu vybraných objektov pre kultúrne a spoločenské účely a tiež opravy a rekonštrukcie verejných priestranstiev. Rekonštrukcia niektorých objektov bude pokračovať aj v roku 2014.

Aj v roku 2013 pokračuje program obnovy hradov (zrúcanín), ktorého cieľom je vytváranie pracovných miest. Od 1.1.2012 do konca roka 2014 je vyčlenených na tento účel 40,0 tis. Eur. Vlni sa na celom Slovensku realizovali práce na 19 hradoch. Opravuje sa zastrešenie hodnotného hradu Krásna Hôrka, ktorý vyhorel pred rokom. Pripravuje sa rekonštrukcia neogotického kaštieľa v Rusovciach, investícia 40,0 mil. Eur, dokončená má byť v roku 2016, kaštieľ má slúžiť na reprezentačné účely. V kapitálových výdavkoch štátneho rozpočtu je vyčlenených na rekonštrukciu Slovenskej národnej galérie 4,0 mil. Eur.

V lete 2012 bola dokončená a otvorená druhá časť terminálu - priletová hala letiska v Bratislave (47,0 mil. Eur), pripravuje sa výstavba terminálu na letisku Poprad. Niektoré staničné budovy sa rekonštruujú v súvislosti s modernizáciou železničných tratí na rýchlosť 160 km/hod.

Na jeseň 2013 začne Ministerstvo vnútra SR s výstavbou novej nemocnice, predpokladané náklady 50,0 mil. Eur, z toho polovica na technológiu. V iných nemocniciach sa budujú samostatné pavilóny.

Plánovaná je výstavba viacerých vedecko-technických parkov pre vysoké školy (v Bratislave, Trnave, Košiciach, Nitre, Bernolákove). Výstavba alebo rekonštrukcie budov a tiež technológie budú financované s príspevom prostriedkov EÚ v plánovacom období 2007- 2013.

Objem **inžinierskych stavieb** (inžinierskej výstavby) vo výške 1 188,7 mil. Eur (b. c.) v roku 2012 tvoril 24,5 % zo stavebnej produkcie celkom (resp. 25,9 % z tuzemskej produkcie). V porovnaní s rokom 2011 objem prác na inžinierskej výstavbe poklesol o -24,7 % (b. c.). Objem prác na novej výstavbe, modernizáciách a rekonštrukciách klesol o -26,9 % na 1 027,2 mil. Eur a na opravách a údržbe klesol o -5,9 % na 161,5 mil. Eur. V roku 2013 a 2014 sa už predpokladá rast výstavby inžinierskych stavieb.

Hlavnú časť inžinierskych stavieb predstavuje budovanie dopravnej infraštruktúry - cestnej infraštruktúry - diaľnice, rýchlostné cesty, cesty I. triedy a oprava cestnej siete a tiež modernizácia jestvujúcich železničných tratí. Objem skutočne realizovaného rozsahu prác a teda čerpania zdrojov bude závisieť na pripravenosti stavieb (majetkovo-právne vysporiadanie s vlastníkmi, stavebné povolenie, príprava kvalitných projektov pre čerpanie prostriedkov z fondov EÚ), alokácii zdrojov, úspešnom priebehu výberu dodávateľa (verejné obstarávanie) a priebehu výstavby (nie povodne, archeologické nálezy, vyvolané investície).

Budovanie cestnej infraštruktúry je potrebné pre rozvoj hospodársky regiónov a príchod investorov, pre ktorých je dobré napojenie na dopravnú sieť veľmi potrebné. Prioritou zostáva dostavba diaľnice D1 a prepojenia dvoch najväčších miest na Slovensku Bratislava a Košice, predpokladaný termín je po roku 2019 (2020 - 2021). Na trase je limitujúcim faktorom ukončenie výstavby úseku Turany - Hubová so 14,5 km tunelom Višňové. Práve na tomto úseku prišlo zosuvu pôdy a trasu bude potrebné zmeniť.

Podľa web stránky Národnej diaľničnej spoločnosti je v rôznom štádiu prípravy (posúdenie EIA, územné konanie, stavebné konanie) 77 úsekov diaľnic a rýchlostných ciest s celkovou dĺžkou 1 241 km s plánovaným rokom začatia výstavby 2013 až 2020.

V lete 2012 bol dokončený PPP projekt - obchvat mesta Banskej Bystrice. V súčasnosti je vo výstavbe 8 úsekov diaľnic v celkovej dĺžke 69,8 km. V marci 2013 bola vyhlásená súťaž na zhotoviteľa pre päť úsekov diaľnic o celkovej dĺžke 85 km, predpokladaná investícia 1,2 mld. Eur.

Dlhodobou sú finančne podvýživené opravy, údržba aj rekonštrukcia ciest, čo sa prejavuje v zlome stavu cca 1 000 km ciest ako aj cestných mostov. Po intenzívnej zime 2012/2013 sa na

cestách objavilo veľa výtlkov. Na ich odstránenie výtlkov na cestách II. a III. triedy a v mestách vyčlenila vláda a Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR 31,0 mil. Eur nad pôvodný rozpočet.

V roku 2013 pokračujú práce na modernizácii železničnej trate na rýchlosť 160 km/hod v úsekoch Žilina - Krásno nad Kysucou (18,9 km), Nové Mesto nad Váhom - Zlatovce (17,5 km, náklady 263 mil. Eur), Trenčianska Teplá - Beluša (20,4 km, náklady 289 mil. Eur), Beluša - Púchov (7,0 km, náklady 91,8 mil. Eur). V nasledujúcich rokoch budú práce pokračovať na úsekoch, Púchov - Považská Teplá (15,8 km), Považská Teplá - Žilina (22,7 km) a Krásno nad Kysucou - Čadca - štátna hranica (14,2 km).

Intermodálne prekladiská - železnice SR plánujú v najbližších rokoch vybudovať štyri nové železničné terminály za 105,0 mil. Eur. V Žiline Tepličke prebieha výstavba na druhej stavbe terminálu. V Bratislave bude trimodálny terminál v prístave (doprava lodná, železničná, kamiónová). Ďalšie terminály sú v Leopoldove (železnica - cesta) a v Košiciach (normálna a širokorozchodná trať). Výstavba bude financovaná z fondov EÚ a musí byť ukončená do roku 2015. V kapitálových výdavkoch sú na výstavbu plánované prostriedky vo výške 38,5 mil. Eur v roku 2013, 50,5 mil. Eur v roku 2014 a 30,0 mil. Eur v roku 2015.

Na Slovensku je v prevádzke 260 malých vodných elektrární a mal by k nim pribudnúť značný počet nových. Na rastúcom slovenskom trhu s obnoviteľnými zdrojmi energie sa začínajú presadzovať investície do bioplynových staníc a biomasa sa začína využívať aj v klasických tepelných elektrárnach. Z dôvodu veľkoryso riešených výkupných cien a dotácií na výstavby fotovoltických elektrární nadobudla ich výstavba veľké rozmery, s konečným dopadom na predajnú cenu elektriny.

Realizáciu vodných stavieb a stavieb pre ochranu životného prostredia zabezpečujú dva štátne podniky Vodohospodárska výstavba Bratislava a Slovenský vodohospodársky podnik Banská Štiavnica (protipovodňové opatrenia na vodných dielach) a 14 vodárenských spoločností (vodovodná a kanalizačné stavby, ČOV). Na výstavbu sú využívané vlastné zdroje, prostriedky zo štátneho rozpočtu, prostriedky obcí, úvery a prostriedky z fondov EÚ cez Operačný program Životné prostredie, opatrenia Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd a Ochrana pred povodňami. V rokoch 2012 - 2013 bolo schválených 6 veľkých projektov pre oblasť - zásobovanie vodou, kanalizácia a ČOV v celkovej sume 269,2 mil. Eur.

K 31.12.2011 boli v rámci Operačného programu Životné prostredie (Kohézny fond + štátny rozpočet) v rámci prioritnej osi 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd schválené prostriedky vo výške 717,5 mil. Eur, čerpanie k tomu istému dátumu bolo 180,6 mil. Eur. V rámci prioritnej osi 2 Ochrana pred povodňami bola výška schválených prostriedkov 98,8 mil. Eur, čerpanie vo výške 24,8 mil. Eur.

Protipovodňový program výstavby hrádzok z dreva zeminy a kameňa trval v rokoch 2010 - 2012 a bol zastavený. V rámci Operačného programu Životné prostredie, opatrenie protipovodňová ochrana, prehĺbenie koryta rieky, ochranné múry, bude v 34 mestách a obciach investovaných 50,0 mil. Eur.

2.5 VÝSLEDKY STAVEBNÝCH PODNIKOV S 20, RESP. 100 A VIAC ZAMESTNANCIAMI

2.5.1 Produkcia, zamestnanosť, produktivita práce a mzdy

Podľa organizačnej štatistiky bolo k 31.12.2012 zapísaných v obchodnom registri 626 stavebných podnikov s počtom zamestnancov viac ako 20. V porovnaní s rovnakým obdobím roku 2011 (713 podnikov) je to o 87 podnikov menej.

Stavebné podniky s 20 a viac zamestnancami realizovali v roku 2012 vlastnými zamestnancami stavebné práce v bežných cenách v hodnote 2 280,7 mil. Eur. V porovnaní s rokom 2011 ide o pokles objemu produkcie o -15,4 %.

Podľa jednotlivých veľkostných kategórií podnikov nad 20 zamestnancov medziročný pokles stavebnej produkcie zaznamenali v roku 2012 (v b. c.) všetky kategórie podnikov, stavebné podniky s počtom 20-49 zamestnancov (pokles o -27,3 %), podniky s počtom 50-249 zamestnancov (pokles o -8,3 %), podniky s počtom zamestnancov 250-499 (pokles o -32,4 %) a podniky s počtom zamestnancov 500 a viac (pokles o -8,4 %). Absolútne hodnoty o vývoji stavebnej produkcie v rokoch 2006 - 2012 sú uvedené v tabuľke č. 24.

Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami v podnikoch s 20 a viac zamestnancami podľa veľkostnej štruktúry v rokoch 2006 - 2012 (v mil. Eur, bežné ceny)

Tabuľka č. 24

Veľkostná skupina podľa počtu zamestnancov	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 ¹⁾
Podniky s počtom zamestnancov 20-49	545,1	533,2	640,4	548,8	525,0	683,6	496,7
Podniky s počtom zamestnancov 50-249	937,7	1 062,7	1 142,1	1 014,1	994,6	902,2	827,2
Podniky s počtom zamestnancov 250-499	243,6	351,0	325,2	259,8	251,3	248,4	167,9
Podniky s počtom zamestnancov 500 a viac	787,2	745,4	1 106,7	1 074,2	983,2	860,9	788,9
Spolu	2 513,5	2 692,3	3 214,4	2 896,9	2 754,2	2 695,1	2 280,7

¹⁾ Rok 2012 podľa mesačného štatistického výkazníctva.

V roku 2012 klesla zamestnanosť vo všetkých kategóriách podnikov nad 20 zamestnancov. Zamestnanosť klesla v podnikoch s počtom zamestnancov 20-49 o -16,5 % (produktivita práce zo stavebnej produkcie pokles o -16,9 %). V podnikoch s počtom zamestnancov 50-249 bol zaznamenaný pokles zamestnanosti o -11,9 %, a to pri raste produktivity práce o 2,6 %. V podnikoch s počtom zamestnancov 250-499 klesla zamestnanosť o -9,9 % (produktivita práce klesla o -24,0 %). Najmenší pokles zamestnanosti o -4,2 % bol vykázaný v podnikoch s počtom 500 a viac zamestnancov, produktivita práce poklesla v tejto kategórii o -4,1 %.

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca vzrástla celkovo v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami o 4,5 % na 950 Eur. Rast miezd zaznamenali všetky veľkostné kategórie podnikov, podniky s počtom zamestnancov 20-49 (o 2,6 %), podniky s počtom 50-249 zamestnancov (o 6,1 %), podniky s 250-499 zamestnancami (o 0,7 %) a podniky s 500 a viac zamestnancami o 3,1 %. Podrobnejšie údaje za rok 2012 o stavebných podnikoch s počtom zamestnancov 20 a viac obsahuje tabuľka č. 25.

Vybrané ukazovatele stavebných podnikov s 20 a viac zamestnancami za rok 2012 ¹⁾ (podľa veľkostnej štruktúry)

Tabuľka č. 25

Veľkostné skupiny podľa počtu zamestnancov	Stavebná produkcia mil. Eur (bežné ceny)		Priemerný evidenčný počet zamestnancov (fyzické osoby)		Priemerná mesačná mzda Eur		Produktivita práce zo stavebnej produkcie tis. Eur (b. c.)	
	2012	Index 2012/2011	2012	Index 2012/2011	2012	Index 2012/2011	2012	Index 2012/2011
20 - 49	496,7	72,7	10 597	87,5	775	102,6	46 872	83,1
50 - 249	827,2	91,7	16 986	89,3	904	106,1	48 699	102,6
250 - 499	167,9	67,6	3 565	89,0	1 158	100,7	47 097	76,0
500 a viac	788,9	91,6	7 531	95,5	1 199	103,1	104 754	95,9
Spolu	2 280,7	84,6	38 679	89,9	950	104,5	58 961	94,1

¹⁾ Rok 2012 podľa mesačného štatistického výkazníctva (indexy rok 2011 podľa ročného výkazníctva).

2.5.2 Hospodársky výsledok

ŠÚ SR začal od roku 2009 vykazovať v publikácii „Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR“ hospodársky výsledok len za stratové a nestratové nefinančné korporácie (stavebné podniky) so 100 a viac zamestnancami. Z tohto dôvodu sa preto budú ďalej posudzovať len tieto podniky. Stavebné podniky s počtom 100 a viac zamestnancov v roku 2012 vyprodukovali **hospodársky výsledok** (zisk - strata) v hodnote 170,9 mil. Eur, čo je o 51,3 % menej ako tieto podniky vykázali v roku 2012 (350,6 mil. Eur).

Z celkového počtu (88) vykázaných podnikov s počtom 100 a viac zamestnancov 68,2 % podnikov (t.j. 60) dosiahlo v roku 2012 zisk v celkovej hodnote 248,0 mil. Eur a 31,8 % podnikov (t.j. 28) bolo stratových, pričom vyprodukovali stratu v objeme 77,2 mil. Eur. Celková ziskovosť podnikov sa v roku 2012 oproti roku 2011 znížila o 35,5 % a strata za rovnaké obdobie vzrástla viac ako dvojnásobne.

Podľa publikácie ŠÚ SR „Stav zákaziek a finančné ukazovatele stavebných podnikov SR za 4. štvrťrok 2012“ stavebné podniky s 20 a viac zamestnancami vyprodukovali v roku 2012 hospodársky výsledok pred zdanením vo výške 361,0 mil. Eur, čo je o 38,4 % menej ako v roku 2011 (586,4 mil. Eur). Ďalej sú uvedené ďalšie finančné ukazovatele stavebných podnikov s 20 a viac zamestnancami.

Základné finančné ukazovatele za stavebné podniky s 20 a viac zamestnancami

Tabuľka č. 26

Ukazovatele	k 31.12.2011 v mil. Eur	k 31.12.2012 v mil. Eur	Index 2012/2011
Výnosy	5 685,3	5 045,3	88,7
Náklady spolu	5 099,0	4 684,3	91,9
Výsledok hospodárenia pred zdanením	586,4	361,0	61,6
Pridaná hodnota	1 101,5	1 025,1	93,3
Mzdy a náhrady mzdy	448,8	465,2	96,5

Ku koncu roka 2012 vykazovali stavebné podniky s 20 a viac zamestnancami **pohľadávky** vo výške 2 190,8 mil. Eur, čo predstavuje pokles oproti stavu na začiatku roka o 330,2 mil. Eur. **Záväzky** stavebných podnikov s 20 a viac zamestnancami dosahovali ku koncu roka 2012 hodnotu 1 891,2 mil. Eur, čo predstavuje pokles oproti stavu na začiatku roka o 41,1 mil. Eur.

Bankové úvery stavebných podnikov s 20 a viac zamestnancami predstavovali ku koncu roka 2012 hodnotu 277,1 mil. Eur, čo je o 8,8 mil. Eur menej ako na začiatku roka.

2.6 VÝVOJ STAVEBNEJ PRODUKCIE V REGIÓNOCH

Medziročne poklesol objem stavebnej produkcie v stavebných podnikoch (podľa sídla podniku) v s. c. 2005 celkovo o -12,4 %. Pokles stavebnej produkcie bol v roku 2012 vykázaný vo všetkých krajoch, najvyšší v Košickom kraji o -23,4 % a najnižší v Bratislavskom kraji o -5,4 %. V ostatných krajoch SR došlo v roku 2012 k poklesu objemu stavebnej produkcie, od -11,3 % v Trnavskom kraji do -16,8 % v Nitrianskom kraji. Tak ako v roku 2011 i v roku 2012 bol objem stavebnej produkcie podľa jednotlivých krajov rozdelený nerovnomerne.

Najväčší podiel 27,4 % vyprodukovali stavebné podniky Bratislavského kraja a najnižší podiel vo výške 7,2 % realizovali podniky Banskobystrického kraja. V ostatných krajoch sa podiel na stavebnej produkcii pohyboval od 8,0 % v Trenčianskom kraji do 15,3 % v Žilinskom kraji.

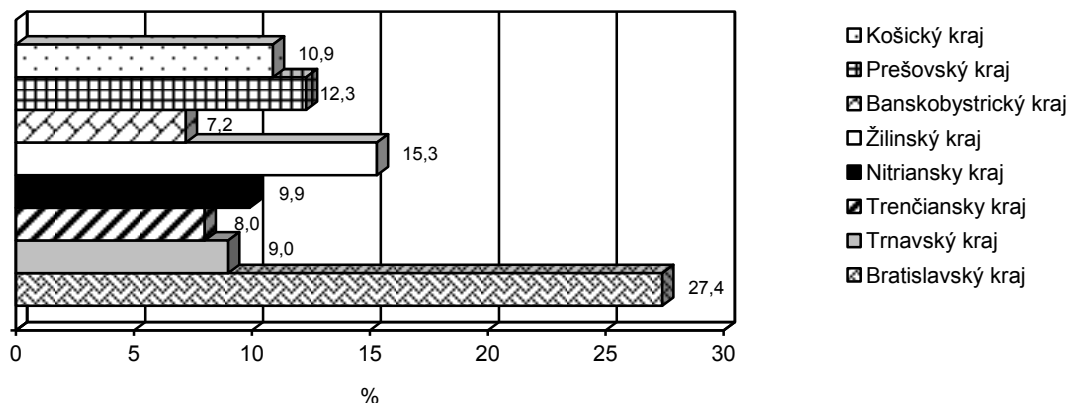
Vývoj stavebnej produkcie v SR v roku 2012 podľa krajov

Tabuľka č. 27

Kraj	Stavebná produkcia mil. Eur	Podiel na SR v %	Index 2012/2011
Bratislavský	1 319,6	27,4	94,6
Trnavský	433,9	9,0	88,7
Trenčiansky	386,6	8,0	83,6
Nitriansky	473,8	9,9	83,2
Žilinský	738,1	15,3	84,3
Banskobystrický	345,7	7,2	83,7
Prešovský	592,7	12,3	97,3
Košický	523,9	10,9	76,6
SR spolu	4 814,3	100,0	87,6

Poznámka: Podľa sídla podniku; bez nestavebných podnikov, absolútne hodnoty a podiely v bežných cenách, indexy v stálych cenách 2005.

Podiel jednotlivých krajov na stavebnej produkcii v roku 2012

V tabuľke č. 28 je uvedená stavebná produkcia v krajoch SR v členení za podniky s 20 a viac zamestnancami a podniky s 0-19 zamestnancami a živnostníkov.

Stavebná produkcia v SR v roku 2012 podľa krajov za podniky s 20 a viac zamestnancami a za podniky s 0-19 zamestnancami a za živnostníkov, v mil. Eur - bežné ceny

Tabuľka č. 28

Kraj	Stavebná produkcia vykonaná vlastným zamestnancami					
	Podniky 20 a viac zamest.	podiel %	Podniky 0-19 zamest. a živnostníci	podiel %	Spolu	Podiel podnikov 20 a viac zamest. na SR v %
Bratislavský	1 089,2	47,8	230,4	9,1	1 319,6	82,5
Trnavský	98,9	4,3	335,0	13,2	433,9	22,8
Trenčiansky	113,5	5,0	273,1	10,8	386,6	29,3
Nitriansky	176,0	7,7	297,8	11,7	473,8	37,1
Žilinský	270,4	11,9	467,7	18,5	738,1	36,6
Banskobystrický	108,1	4,7	237,6	9,4	345,7	31,3
Prešovský	146,1	6,4	446,6	17,6	592,7	24,7
Košický	278,4	12,2	245,5	9,7	523,9	53,1
SR spolu	2 280,6	100,0	2 533,7	100,0	4 814,3	47,4

Poznámka: Podľa sídla podniku; bez nestavebných podnikov.

Zo stavebnej produkcie vyprodukovanej v roku 2012 podnikmi s 20 a viac zamestnancami (bez nestavebných podnikov) dosiahli najväčší podiel podniky so sídlom v Bratislavskom kraji (47,8 %) a najmenší podiel podniky so sídlom v Trnavskom kraji (4,3 %).

Zo stavebnej produkcie, ktorú realizovali podniky do 19 zamestnancov a živnostníci mali najväčší podiel dané podnikateľské subjekty zo Žilinského kraja (18,5 %) a najmenší podiel podnikateľské subjekty z Bratislavského kraja (9,1 %). Podiel podnikov do 19 zamestnancov a živnostníkov z celkovej stavebnej produkcie vykonanej vlastnými zamestnancami na Slovensku predstavoval v roku 2012 - 52,6 %. V rámci sídla kapacít viac ako 70 % stavebnej

produkcie realizovali dané podnikateľské subjekty z Prešovského kraja (75,3 %), Trenčianskeho kraja (70,7 %), Trnavského kraja (77,2 %) a najmenší podiel podnikateľské subjekty z Bratislavského kraja 17,5 %.

Najvyšší priemerný evidenčný počet zamestnancov bol v roku 2012 zaznamenaný v Žilinskom kraji, ktorý sa na celkovom počte zamestnancov v stavebníctve podieľal 18,8 %. Potom nasleduje Prešovský kraj s 16,2 % a Bratislavský kraj so 14,4 %. Najvyšší podiel zamestnancov v podnikoch s 20 a viac zamestnancami bol v roku 2012 registrovaný v Bratislavskom kraji - 31,2 %, najnižší v Trnavskom kraji - 6,1 %. Najvyšší podiel zamestnancov v podnikoch s 0-19 zamestnancami a živnostníkov bol v roku 2012 evidovaný v Žilinskom kraji - 19,6 %, najnižší v Košickom kraji - 7,7 %. Zamestnanosť v podnikoch s 20 a viac zamestnancami dominovala v Bratislavskom kraji, keď jej podiel tvoril 50,7 %, najmenší podiel týchto zamestnancov bol v Trnavskom kraji - 12,6 %.

Počet zamestnancov v stavebníctve SR podľa krajov v roku 2012

Tabuľka č. 29

Kraj	Priemerný evidenčný počet zamestnancov						Podiel podnikov 20 a viac zamest. na SR v %
	Podniky 20 a viac zamest.	podiel %	Podniky 0-19 zamest. a živnostníci	podiel %	Spolu	podiel %	
Bratislavský	12 067	31,2	11 753	9,3	23 820	14,4	50,7
Trnavský	2 355	6,1	16 336	12,9	18 691	11,3	12,6
Trenčiansky	2 675	6,9	14 015	11,1	16 690	10,1	16,0
Nitriansky	4 130	10,7	14 991	11,8	19 121	11,6	21,6
Žilinský	6 321	16,3	24 829	19,6	31 150	18,8	20,3
Banskobystrický	2 499	6,5	11 896	9,4	14 395	8,7	17,4
Prešovský	3 708	9,6	22 983	18,2	26 691	16,2	13,9
Košický	4 924	12,7	9 772	7,7	14 696	8,9	33,5
SR spolu	38 679	100,0	126 575	100,0	165 254	100,0	23,4

Poznámka: Podľa sídla podniku; bez nestavebných podnikov.

Produktivita práce na zamestnanca v stavebníctve SR v roku 2012 podľa krajov

v tis. Eur - bežné ceny

Tabuľka č. 30

Kraj	Produktivita práce na zamestnanca zo stavebnej produkcie		
	Podniky 20 a viac zamest.	Podniky 0-19 zamest. a živnostníci	Spolu
Bratislavský	90,3	19,6	55,4
Trnavský	42,0	20,5	23,2
Trenčiansky	42,4	19,5	23,2
Nitriansky	42,6	19,9	24,8
Žilinský	42,8	18,8	23,7
Banskobystrický	43,3	20,0	24,0
Prešovský	39,4	19,4	22,2
Košický	56,5	25,1	35,6
SR spolu	59,0	20,0	29,1

Poznámka: Podľa sídla podniku; bez nestavebných podnikov; živnostníci odhad.

Produktivita práce zo stavebnej produkcie na zamestnanca v roku 2012 dosiahla najväčšiu hodnotu v Bratislavskom kraji (90,3 tis. Eur). V ostatných krajoch SR sa pohybovala od 39,4 tis. Eur v Prešovskom kraji do 56,5 tis. Eur v Košickom kraji.

Poznámky:

- V Prílohe č. 5 je uvedený prehľad o stavebnej produkcii vykonanej vlastnými zamestnancami v rokoch 2008 až 2012 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami (podľa sídla podniku a podľa miesta realizácie stavby).
- V Prílohe č. 6 je uvedený prehľad o priemernom evidenčnom počte zamestnancov a robotníkov v rokoch 2009 až 2011 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami (podľa sídla podniku).
- V Prílohe č. 7 je uvedený prehľad o stavebnej produkcii vykonanej vlastnými zamestnancami a podľa dodávateľských zmlúv podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE v rokoch 2010 až 2012 - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami.
- V Prílohe č. 8 je uvedená štruktúra stavebnej produkcie vykonanej vlastnými zamestnancami podľa Štatistickej klasifikácie produkcie (KP) v rokoch 2009 až 2011 - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami.
- V Prílohe č. 9 je uvedená štruktúra stavebnej produkcie podľa Klasifikácie stavieb (KS).
- V Prílohe č. 10 je uvedený Vývoj indexov cien stavebných prác (ročné priemery).
- V Prílohe č. 11 je uvedený rebríček najväčších stavebných firiem v SR podľa výroby za rok 2012 (TREND, 23.5.2013, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2013).
- V Prílohe č. 14 je uvedený rebríček inžiniersko-projektových a výskumných organizácií v SR podľa tržieb za rok 2012 (TREND, 23.5.2013, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2013).
- V Prílohe č. 15 sú uvedené najväčšie pozemné a inžinierske stavby v SR podľa hodnoty stavebných prác v roku 2012 (TREND, 23.5.2013, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2013).
- V Prílohe č. 16 je uvedený vývoj obyvateľstva, vývoj HDP, nezamestnanosti, cien stavebných prác, sektora stavebníctva, bytového fondu a počtu dokončených bytov v krajinách Euroconstruct zo 75. konferencie, ktorá sa uskutočnila v Kodani v júni 2013.

3. PRIEMYSEL STAVEBNÝCH LÁTOK

Priemysel stavebných látok (PSL) je odvetvie, ktoré nemá významnejší podiel na tvorbe hrubého domáceho produktu, v rámci spracovateľského priemyslu ale i priemyslu celkom však má dobrú pozíciu.

Priemysel stavebných látok je podľa špeciálnych zoskupení priemyselných odvetví SK NACE od roku 2009 charakterizovaný nasledovne:

- B : ŤAŽBA A DOBÝVANIE
- 08 INÁ ŤAŽBA A DOBÝVANIE
 - 0811 Dobývanie dekoračného a stavebného kameňa, vápenca, sadrovca, kriedy a bridlice
 - 0812 Prevádzka štrkovísk a pieskovísk; ťažba ílu a kaolínu
- C : PRIEMYSELNÁ VÝROBA
- CG : VÝROBA VÝROBKOV Z GUMY A PLASTU A OSTATNÝCH NEKOVOVÝCH MINERÁLNYCH VÝROBKOV
- 23 VÝROBA OSTATNÝCH NEKOVOVÝCH MINERÁLNYCH VÝROBKOV
 - 2320 Výroba žiaruvzdorných výrobkov
 - 2331 Výroba keramických obkladačiek a dlaždíc
 - 2332 Výroba tehál, obkladačiek a stavebných výrobkov z pálenej hliny
 - 2341 Výroba domácich a dekoratívnych keramických predmetov
 - 2342 Výroba keramického sanitárneho vybavenia
 - 2344 Výroba ostatných technických keramických výrobkov
 - 2349 Výroba ostatných keramických výrobkov
 - 2351 Výroba cementu
 - 2352 Výroba vápna a sadry
 - 2361 Výroba betónových výrobkov na stavebné účely
 - 2362 Výroba sadrových výrobkov na stavebné účely
 - 2363 Výroba transportného betónu
 - 2364 Výroba malty
 - 2365 Výroba cementových vlákien
 - 2369 Výroba ostatných výrobkov z betónu, sadry a cementu
 - 2370 Rezanie, tvarovanie a konečná úprava kameňa
 - 2399 Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov i. n.

Situáciu v odvetví priemyslu stavebných látok a aj v ťažbe nerudných a stavebných surovín, možno charakterizovať týmto všeobecným rámcom:

- Zásoby a ťažba nerudných a stavebných surovín, ako aj produkcia materiálov a výrobkov priemyslu stavebných látok sú v prevažnej miere dostatočné pre potreby slovenského trhu.
- Kvalita a množstvo surovinových zásob preyšuje domácu potrebu a je tu ambícia využiť a spracovať suroviny na výrobky a tieto následne exportovať.
- Do popredia sa stále viac dostáva využívanie druhotných surovín, ktoré nie sú len jednoduchou náhradou za základné suroviny, ale v mnohých prípadoch môžu viesť k zvýšeniu úžitkových vlastností konečných výrobkov.

V priemysle stavebných látok (hmôt) bol v roku 2012 zaznamenaný pokles produkcie, čo bolo hlavne odrazom negatívneho vývoja v odvetví stavebníctva. Výrobcovia stavebných látok, materiálov a výrobkov prešli v roku 2012 značnými turbulenciami, čo sa odrazilo okrem iného

v poklese cien niektorých komodít. Napriek daným vývojovým tendenciám je však možné skonštatovať, že väčšina spoločností priemyslu stavebných látok je už na úrovni alebo sa blíži k úrovni európskeho štandardu. PSL má ale pred sebou veľmi náročnú úlohu, a to okrem výrobných základne, strojov a technológií investovať viac hlavne do výskumu, vývoja a inovácií. Toto je dôležitou podmienkou pre udržanie konkurencieschopnosti a zvyšovanie technickej a ekonomickej úrovne slovenského stavebníctva ako celku v nasledujúcom období.

Vo všetkých ďalších charakteristikách je použité nasledovné **členenie priemyslu stavebných látok**:

- *kameňopriemysel* (ťažba a úprava kameňa; ťažba a úprava kameniva pre stavebníctvo; ťažba a úprava vápenca, sadrovca, kriedy a dolomitu, prevádzka štrkovísk a pieskovísk; ťažba a úprava kaolínu a podobných ílovitých zemín; ťažba a úprava prírodného kameňa),
- *keramická výroba* (výroba keramických výrobkov na sanitárne účely; výroba keramických obkladačiek a dlaždíc),
- *maltoviny a vlákno-cementová výroba* (výroba cementu; výroba vápna; výroba sadry; výroba malty; výroba výrobkov z vlákien aglomerovaných cementom; asfaltové zmesi na podklade z prírodného asfaltu, ropného asfaltu, atď. - výroba iných nekovových minerálnych výrobkov),
- *silikátová a iná prefabrikácia* (výroba stavebných prvkov z betónu; výroba a transport betónu; výroba prefabrikátov; výroba iných výrobkov z betónu sadry a cementu),
- *tehliarska výroba* (výroba tehál, pálenej krytiny a kameniny pre stavebníctvo),
- *žiaruvzdorné výrobky* (výroba žiaruvzdorných výrobkov).

V tabuľke č. 31 je uvedený vývoj vybraných ukazovateľov za priemysel stavebných látok (PSL) ako celok v rokoch 2008 až 2012.

Vývoj vybraných ukazovateľov za PSL v rokoch 2008 - 2012

Tabuľka č. 31

Ukazovateľ	2008	2009	2010	2011	2012
Počet podnikov	116	103	98	105	104
Práca					
Priemerný evidenčný počet zamestnancov - FO	13 921	11 038	10 453	10 421	9 700
Priemerná mzda zamestnancov v Eur	839	941	922	971	1 007
Produktivita práce zamestnanca v tis. Eur (z produkcie)	111,95	98,98	100,74	105,28	99,13
Výroba a predaj					
Tržby za vlastné výkony a tovar v mil. Eur	1 573,47	1 121,92	1 079,52	1 148,41	1 013,05
Tržby za vlastné výrobky a z predaja služieb v mil. Eur	1 471,11	1 039,51	1 001,79	1 042,91	917,31
Tržby za tovar v mil. Eur	102,37	82,41	77,73	105,50	95,74
Financie					
Produkcia v mil. Eur	1 556,73	1 092,56	1 037,59	1 097,14	961,65
Výnosy v mil. Eur	1 866,72	1 317,81	1 240,98	1 335,84	1 171,02
Náklady v mil. Eur	1 622,63	1 259,11	1 156,56	1 257,52	1 132,59
Pridaná hodnota v mil. Eur	525,76	368,64	344,28	340,79	287,80
Hospodársky výsledok v mil. Eur	244,09	58,70	84,42	78,31	38,43
Investície					
Obstaranie hmotných a nehmotných investícií v mil. Eur	194,79	0,49	58,25	63,91	66,05

Počet firiem (podnikov) v priemysle stavebných látok nie je možné presne identifikovať. Podľa poskytnutých informácií ŠÚ SR pôsobilo v roku 2012 v PSL 104 spoločností, čo je o 1 firmu menej ako v roku 2011. Väčšinou išlo o súkromné podnikateľské subjekty zapísané v obchodnom registri.

Počet zamestnancov sa v priemysle stavebných látok v roku 2012 oproti roku 2011 znížil celkovo o -6,9 %, t.j. o 721 osôb. Pokles počtu zamestnancov bol zaznamenaný vo všetkých odboroch PSL, v odbore kameňopriemyslu (o -8,1 %), v keramickej výrobe (o -100,0 %), v maltovinách a vlákno-cementovej výrobe (o -5,0 %), v silikátovej a inej prefabrikácii (o -7,5 %), v tehliarskej výrobe (o -13,2%) a u žiaruvzdorných výrobkov (o -5,7 %).

Priemerná mesačná mzda zamestnancov v priemysle stavebných látok sa v roku 2012 oproti roku 2011 zvýšila o 36 Eur, tzn. o 3,7 %. Mierny pokles priemerných mesačných miezd zamestnancov bol pritom zaznamenaný len v tehliarskej výrobe, vo všetkých ostatných výrobných odboroch PSL došlo k rastu priemernej mesačnej mzdy zamestnancov.

Produktivita práce z produkcie na zamestnanca sa v hodnotenom období vyvíjala negatívne. V období rokov 2011 - 2012 klesla o -5,8 %.

Tržby za vlastné výkony a tovar sa v PSL v porovnaní rokov 2012 a 2011 celkovo znížili o -11,8 % (o 135,36 mil. Eur), pričom poklesli vo všetkých odboroch BMI. **Objem tržieb za vlastné výkony a tovar na zamestnanca** za celý PSL činil v roku 2010 - 103,27 tis. Eur, v roku 2011 - 110,20 tis. Eur a v roku 2012 - 104,43 tis. Eur.

Produkcia v PSL v roku 2012 poklesla oproti roku 2011 o -12,3 % (o 135,49 mil. Eur). Pokles produkcie bol zaznamenaný vo všetkých odboroch PSL. Najvyšší pokles produkcie bol vykázaný v kameňopriemysle (o -21,6 %) a najnižší v maltovinách a vlákno-cementovej výrobe (o -8,0 %).

Výnosy v PSL v období 2012/2011 celkovo poklesli o -12,3 % (o 164,82 mil. Eur). Z výrobných odborov bol najvyšší pokles výnosov evidovaný za tehliarsku výrobu (o -25,5 %) a v odbore kameňopriemysel (o -22,1 %). **Náklady** v PSL ako celku klesli v roku 2012 oproti roku 2011 o -9,9 % (o 124,93 mil. Eur).

Objem pridanej hodnoty za priemysel stavebných látok ako celok bol v roku 2012 oproti roku 2011 o -15,5 % nižší (o 52,99 mil. Eur). Objem pridanej hodnoty klesol v roku 2012 vo všetkých výrobných odboroch PSL okrem odboru tehliarska výroba.

Hospodársky výsledok za PSL bol v roku 2012 o 39,88 mil. Eur nižší ako v roku 2011; celkovo pokles predstavoval -50,9 %. Odbor kameňopriemyslu a tehliarskej výroby pritom dosiahli v roku 2012 stratu, a to vo výške -1,21 mil. Eur, resp. -2,96 mil. Eur.

Investície (obstaranie hmotných a nehmotných investícií) sa v priemysle stavebných látok v roku 2012 oproti roku 2011 zvýšili o 2,14 mil. Eur.

V ďalej nasledujúcich tabuľkách č. 32 až 35 sú uvedené vybrané ukazovatele vývoja priemyslu stavebných látok v rokoch 2006 až 2012 (konkrétne ide o vývoj výnosov, produkcie, produktivity práce z produkcie na zamestnanca, priemerného evidenčného počtu zamestnancov) podľa jednotlivých výrobných odborov.

Určujúcim v **odbore maltovín a vlákno-cementových výrobkov** je cementársky priemysel. Výroba cementu (pododbor 2351) predstavovala v roku 2012 z celkovej produkcie daného odboru 45,5 %, zvyšok tvorila výroba vápna, vlákno-cementových výrobkov a iných nekovových minerálnych výrobkov. V roku 2012 klesli výnosy v celom odbore oproti roku 2011 o cca -6,2 %. Počet zamestnancov sa v rovnakom období znížil o -5,0 % a produktivita práce z produkcie na zamestnanca klesla o -3,2 %. Hospodársky výsledok dosiahol úroveň 27,32 mil. Eur, čo je o -30,4 % menej ako v roku 2011.

Odbor keramiky zahrňuje všeobecne dva druhy výrob - stavebnú a sanitárnu keramiku. Podľa štatistických údajov zaznamenal tento odbor (za výrobu keramických obkladačiek a dlaždíc - pododbor 2331) od roku 2003 najvýraznejší prepád. Výnosy v roku 2011 v tomto odbore v porovnaní s rokom 2010 klesli o -62,1 %. Na celkových výnosoch PSL sa odbor keramiky v roku 2011 podieľal iba 0,3 % (o 0,7 p. b. menej ako v roku 2010). Počet zamestnancov sa v období 2011/2010 znížil o -76,9 %, čo predstavuje 103 osôb. Produkcia pritom klesla o -78,8 % a tiež produktivita práce na zamestnanca z produkcie zaznamenala pokles o -11,6 %. Výrobný odbor ako celok dosiahol v roku 2011 stratu vo výške -5,06 mil. Eur. **V roku 2012 už nebol evidovaný v odbore keramiky ani jeden podnik.**

Odbor tehliarstva je podielovo považovaný za jeden z menších (v roku 2012 cca 2,9 %), čo sa týka podielu jeho výnosov na celkových výnosoch priemyslu stavebných látok. Jeho produkcia je však pre potreby výstavby na Slovensku jedna z najdôležitejších. Vo vývoji sledovaných ukazovateľov bola situácia v roku 2012 nasledovná: výnosy klesli medziročne 2012/2011 o -25,5 %, produktivita práce z produkcie na zamestnanca klesla o -6,3 %, produkcia klesla o -18,6 % a počet zamestnancov sa znížil o -13,2 % (o 48 osôb). Obstarané investície v odbore tehliarskej výroby predstavovali v roku 2012 cca 1,10 mil. Eur, čo je o 1,13 mil. Eur menej ako v roku 2011. Tento odbor dosiahol celkovo v roku 2011 druhé najhoršie výsledky zo všetkých odborov priemyslu stavebných látok, čo je vyjadrené aj hospodárskym výsledkom, stratou vo výške -2,96 mil. Eur.

Situácia v **odbore kameňopriemyslu** je vyjadrená v ukazovateľoch - výnosy klesli v roku 2012 oproti roku 2011 o -22,1 %, produkcia klesla o -21,6 %, produktivita práce na zamestnanca z produkcie klesla o -14,7 % a počet zamestnancov za rovnaké obdobie klesol o -8,1 %. Hospodársky výsledok - strata - dosiahol úroveň -2,87 mil. Eur.

Prefabrikácia zahŕňa niekoľko druhov výroby: silikátové dielce, betonársky tovar, betónová krytina a nepálené murivové materiály. Výnosy klesli v odbore v roku 2012 oproti roku 2011 o -13,7 %. Zamestnanosť v roku 2012 dosiahla úroveň 2 659 osôb, čo predstavuje pokles oproti predchádzajúcemu roku o -7,5 %. Produkcia v danom období klesla o -15,0 % a produktivita práce na zamestnanca o -8,1 %. Hospodársky výsledok bol za rok 2012 vo výške 6,03 mil. Eur, čo je o -69,4 % menej ako v roku 2011.

Odbor žiaruvzdorných výrobkov dosiahol v roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 nasledovné výsledky: výnosy klesli o -16,7 %, produkcia poklesla za rovnaké obdobie o -12,9 %, počet zamestnancov klesol o -5,7 % a produktivita práce na zamestnanca z produkcie sa znížila o -7,7 %. Hospodársky výsledok bol v roku 2012 v úrovni 10,90 mil. Eur, čo je o 9,3 mil. Eur menej ako v roku 2011.

Vývoj výnosov v priemysle stavebných látok (PSL)

Tabuľka č. 32

Údaj - ukazovateľ	M. j.	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
PSL spolu, z toho:	mil. Eur	1 476,86	1 671,54	1 866,72	1 317,81	1 240,98	1 335,84	1 171,02
- kameňopriemysel	mil. Eur	165,55	199,69	206,09	180,14	143,89	143,14	111,50
- keramická výroba	mil. Eur	44,96	46,19	45,23	22,81	12,05	4,57	0,00
- maltoviny a vlákno-cementová výroba	mil. Eur	725,17	687,42	819,86	589,64	569,64	605,86	568,08
- silikátová prefabrikácia	mil. Eur	250,46	417,40	483,83	345,62	307,13	346,98	299,38
- tehliarska výroba	mil. Eur	81,62	108,85	107,63	52,90	43,06	44,91	33,44
- žiaruvzdorné výrobky	mil. Eur	209,09	212,00	204,08	126,70	165,21	190,38	158,62

Produkcia v priemysle stavebných látok (PSL)

Tabuľka č. 33

Údaj - ukazovateľ	M. j.	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
PSL spolu, z toho:	mil. Eur	1169,80	1 428,80	1 556,73	1 092,56	1 037,59	1 097,15	961,65
- kameňopriemysel	mil. Eur	141,59	147,11	176,84	134,77	129,47	121,13	94,99
- keramická výroba	mil. Eur	37,84	29,49	31,60	16,67	3,72	0,79	0,00
- maltoviny a vlákno-cementová výroba	mil. Eur	539,35	621,56	665,69	499,51	472,06	508,35	467,51
- silikátová prefabrikácia	mil. Eur	214,11	371,07	433,02	306,47	268,84	281,88	239,51
- tehliarska výroba	mil. Eur	55,06	77,30	75,33	32,92	24,24	25,60	20,84
- žiaruvzdorné výrobky	mil. Eur	181,85	182,30	174,25	102,22	139,26	159,40	138,80

Produktivita práce v priemysle stavebných látok (PSL)

(z produkcie na zamestnanca)

Tabuľka č. 34

Údaj - ukazovateľ	M. j.	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
PSL spolu, z toho:	tis. Eur/zam.	87,13	100,33	111,95	98,98	100,74	105,28	99,13
- kameňopriemysel	tis. Eur/zam.	60,56	62,79	78,70	66,55	70,17	69,86	59,60
- keramická výroba	tis. Eur/zam.	40,01	34,41	49,16	30,66	27,88	24,65	0,00
- maltoviny a vlákno-cementová výroba	tis. Eur/zam.	152,23	169,08	182,22	189,55	149,63	157,13	152,08
- silikátová prefabrikácia	tis. Eur/zam.	88,55	107,68	119,15	99,87	95,92	98,05	90,08
- tehliarska výroba	tis. Eur/zam.	85,90	113,63	107,96	59,86	59,68	70,22	65,77
- žiaruvzdorné výrobky	tis. Eur/zam.	51,37	56,28	57,21	46,15	66,01	73,10	67,50

Vývoj priemerného evidenčného počtu zamestnancov v priemysle stavebných látok (PSL)

Tabuľka č. 35

Údaj - ukazovateľ	M. j.	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
PSL spolu, z toho:	osoby	13 246	14 241	13 921	11 038	10 453	10 421	9 700
- kameňopriemysel	osoby	2 338	2 343	2 247	2 025	1 845	1 734	1 594
- keramická výroba	osoby	946	857	643	544	134	31	0
- maltoviny a vlákno-cementová výroba	osoby	3 543	3 676	3 653	2 635	3 155	3 235	3 074
- silikátová prefabrikácia	osoby	2 418	3 446	3 634	3 069	2 803	2 875	2 659
- tehliarska výroba	osoby	641	680	698	550	406	365	317
- žiaruvzdorné výrobky	osoby	3 540	3 239	3 046	2 215	2 110	2 181	2 056

V **naturálnych jednotkách** sa produkcia vybraných komodít jednotlivých odborov výroby priemyslu stavebných látok v rokoch 2010 až 2012 vyvíjala nasledovne (tak ako ju zaznamenal ŠÚ SR):

Tabuľka č. 36

Ťažba a úprava kameňa - v tis. ton				
	2010	2011	2012	Index 2012/2011
Vápenec a iný vápenatý kameň (okrem rozdrveného vápenca)	4 952,3	5 630,2	4 548,0	80,8
Dolomit surový, hrubo opracovaný alebo rezaný	895,2	952,5	1 046,8	109,9

Tabuľka č. 37

Ťažba a úprava kameniva, piesku, štrkopiesku, kaolínu a podobných ílovitých zemín - v tis. ton				
	2010	2011	2012	Index 2012/2011
Štrk, okruhliaky, obliakový štrk a pazúrik používaný na betónové zmesi	6 280,5	6 020,6	3 969,9	65,9
Lámaný kameň	11 904,5	9 855,2	7 953,5	80,7
Stavebné piesky také ako hlinité piesky, kaolínové piesky	326,5	D	D	.
Bentonit	130,5	119,3	135,9	113,9
Spracovanie prírodného kameňa - v tis ton				
Opracované pamätníkové/stavebné kamene a výrobky z nich, z mramoru, travertínu a alabastru s výnimkou dlaždíc, kocky/podobné výrobky, veľkosti povrchu < 7cm ² , dlažobné kocky, obrubníky, dlažobné kamene	3,1	2,8	1,8	64,3
Opracované pamätníkové/stavebné kamene a výrobky z nich, zo žuly s výnimkou dlaždíc, kociek a podobných výrobkov, kocky/podobné výrobky, veľkosti povrchu < 49 cm ² , dlažobné kocky, obrubníky, dlažobné kamene	1,6	1,4	1,0	71,4

V odbore kameňopriemyslu poklesli tržby za vlastné výrobky a z predaja služieb v roku 2012 oproti roku 2011 o -19,7 %, tento pokles je podložený poklesom fyzického objemu produkcie, hlavne štrku, okruhliakov a obliakového štrku. Z roky 2011 a 2012 neboli ŠÚ SR zverejnené údaje o ťažbe stavebných pieskov, pretože ide o dôverné údaje.

Tabuľka č. 38

Výroba žiaruvzdorných keramických výrobkov - v tis. ton				
	2010	2011	2012	Index 2012/2011
Žiaruvzdorné cementy, malty, betóny a podobné zmesi	80,1	71,9	59,2	82,3

Pokles tržieb v roku 2012 za vlastné výrobky a z predaja služieb vo výrobe žiaruvzdorných výrobkov o -12,0 % mal priamu odozvu v poklese fyzického objemu žiaruvzdorných keramických výrobkov, keď produkcia žiaruvzdorných cementov, malty, betónu a podobných zmesí klesla celkovo o 12,7 tis. ton.

Tabuľka č. 39

Tehliarska výroba, pálená krytina a kamenina pre stavebníctvo - v tis. m³				
	2010	2011	2012	Index 2012/2011
Nežiaruvzdorné pálené ílové stavebné tehly	335,1	404,3	324,5	80,3
Keramické tehly a tvarovky pre bežné múry: tvarované prvky s/bez otvoru, na steny s omietkou alebo obkladom (prefabrikovaného domu)	D	D	D	.

Tržby za vlastné výrobky a z predaja služieb v tehliarskej výrobe klesli v roku 2012 oproti roku 2011 o -10,7 %, v naturálnych jednotkách pri výrobe nežiaruvzdorných pálených ílových stavebných tehál (keramických tehál a tvaroviek pre bežné múry) bol zaznamenaný pokles o -19,8 %, t.j. o 79,8 tis. m³.

Tabuľka č. 40

Výroba cementu, vápna a sadry - v tis. ton				
	2010	2011	2012	Index 2012/2011
Cement (sivý portlandský cement, vrátane bieleho cementu)	2 887,7	3 219,6	2 996,2	93,1
Cementové slinky	1 607,0	1 823,3	1 403,1	77,0
Nehasené vápno	791,4	786,4	728,6	92,7
Hasené vápno	194,5	184,4	176,0	95,4
Výroba iných nekovových minerálnych výrobkov - v tis. ton				
Asfaltové zmesi na podklade z prírodného asfaltu, ropného asfaltu	276,7	294,6	734,8	249,4

Pokles tržieb v maltovinách a vlákno-cementovej výrobe v roku 2012 o -8,5 % bol zdôvodnený predovšetkým poklesom fyzického objemu produkcie cementu o -6,9 %, t.j. 223,4 tis. ton a cementových slinkov o -23,0 %, t.j. 420,2 tis. ton. Poklesla tiež výroba nehaseného a haseného vápna.

Tabuľka č. 41

Výroba betónových, sadrových a cementových výrobkov				
	2010	2011	2012	Index 2012/2011
Nepálené stavebné tehly a tvarovky (z cementu, betónu alebo umelého kameňa) - v tis. ton	687,8	698,4	625,8	89,6
Nepálené murivové materiály - v tis. m ³	824,8	886,4	.	.
Dlaždice, dlažobné kamene a podobné výrobky z cementu, betónu alebo umelého kameňa - v tis. ton	419,8	443,7	354,7	79,9
Prefabrikované stavebné dielce pre stavby - v tis. ton	321,8	334,1	288,5	86,4
Rúrky z cementu, betónu alebo umelého kameňa - v tis. ton	15,6	10,3	.	.
Betón pripravený na liatie - v tis. ton	3 864,0	3 514,1	3 087,8	87,9
Tovársky vyrobené malty - v tis. ton	430,8	426,7	364,5	85,4

V odbore silikátovej a inej prefabrikácie klesli tržby za vlastné výrobky a z predaja služieb v roku 2012 oproti roku 2011 o -15,4 %. Výroba nepálených stavebných tehál a tvaroviek zaznamenala pokles o -10,4 % (o 72,6 tis. ton). Výroba betónu pripraveného na liatie poklesla v rovnakom období o 426,3 tis. ton (o -12,1 %). Tovársky vyrobené malty zaznamenali pokles o 62,2 tis. ton.

Poznámka:

V *Prílohe č. 12* je uvedený rebríček najväčších výrobcov stavebných materiálov v SR za rok 2012 a v *Prílohe č. 13* rebríček ťažby stavebných surovín podľa tržieb za rok 2012 tak, ako ich zostavila TREND Analyses na základe údajov poskytnutých spoločnosťami (TREND, 23.5.2013, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2013).

4. VÝVOZ A DOVOZ V STAVEBNÍCTVE

4.1 VÝVOZ - DOVOZ V PRIEMYSLE STAVEBNÝCH LÁTOK

S činnosťou a ekonomickými výsledkami priemyslu stavebných látok úzko súvisí situácia v **zahraničnom obchode** so stavebnými materiálmi a výrobkami. Predovšetkým je potrebné skonštatovať, že saldo zahraničného obchodu so stavebnými materiálmi a výrobkami bolo na Slovensku od druhej polovice 90-tych rokov až do roku 2006 aktívne - na rozdiel od salda vývozu a dovozu v celej slovenskej ekonomike. V roku 2007 došlo k určitému zvratu, keď saldo vývozu a dovozu dosiahlo zápornú hodnotu a to -18,3 mil. Eur. V roku 2008 sa táto situácia zopakovala, keď saldo bolo záporné vo výške -28,1 mil. Eur a rovnako aj v roku 2009, keď dosiahlo hodnotu až -42,5 mil. Eur. V roku 2010 bolo saldo opäť záporné, a to vo výške -42,3 mil. Eur. V roku 2011 bolo saldo kladné - vo výške 8,4 mil. Eur a v roku 2012 - vo výške 107,5 mil. Eur.

V roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 zaznamenal obrat zahraničného obchodu rast o 7,9 %. Na tomto raste sa podieľal hlavne vývoz. Vývoz v roku 2012 oproti predchádzajúcemu roku vzrástol o 21,4 %, dovoz klesol o -6,1 %.

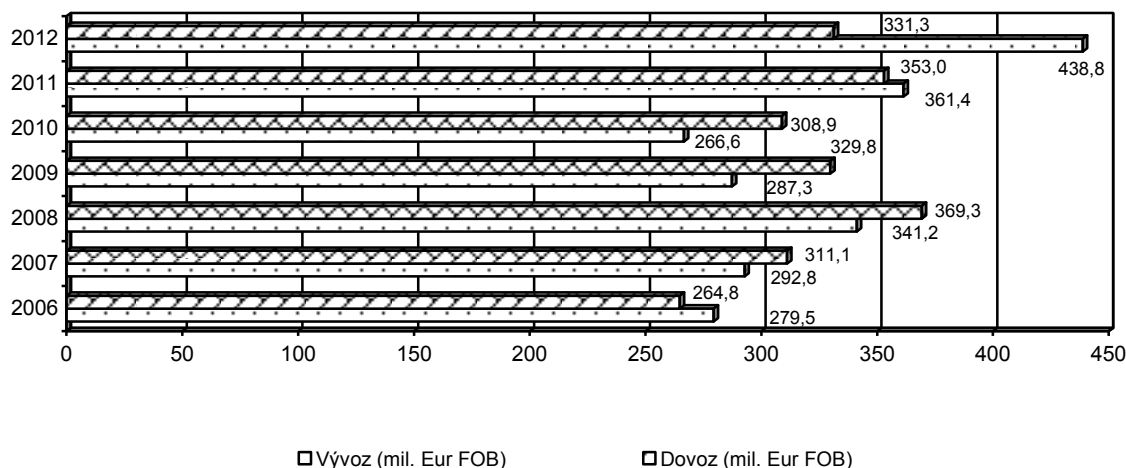
Vývoz, dovoz a obrat zahraničného obchodu v priemysle stavebných látok (PSL)

Tabuľka č. 42

Rok	Vývoz		Dovoz		Obrat	
	mil. Eur (FOB)	index	mil. Eur (FOB)	index	mil. Eur	index
2006	279,5	1,041	264,8	1,216	544,3	1,120
2007	292,8	1,048	311,1	1,175	603,9	1,109
2008	341,2	1,165	369,3	1,187	729,8	1,208
2009	287,3	0,842	329,8	0,893	617,1	0,846
2010	266,6	0,928	308,9	0,945	575,5	0,933
2011	361,4	1,356	353,0	1,143	714,4	1,241
2012	438,8	1,214	331,3	0,939	770,1	1,079

Graf 15

Vývoz a dovoz v PSL v rokoch 2006 - 2012

Vývoz a dovoz stavebných materiálov a výrobkov

Tabuľka č. 43

Oblasť komodít	Vývoz v mil. Eur (FOB)						Dovoz v mil. Eur (FOB)					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Maltoviny a vlákno-cementové výrobky	121,5	152,4	116,5	108,6	132,7	115,0	33,0	47,7	57,6	45,2	49,8	46,8
Tehliarsky priemysel	7,1	6,0	3,5	5,9	3,9	3,9	23,9	25,7	22,7	17,3	18,3	19,4
Stavebná keramika	23,3	20,7	13,4	7,5	16,6	8,8	64,7	75,1	55,7	60,5	71,3	57,9
Sanitárna keramika	1,9	1,4	1,9	2,4	2,6	2,2	21,2	24,1	18,8	19,9	17,9	17,5
Žiaruvzdorné výrobky	61,4	52,4	28,3	37,4	42,6	36,9	43,9	40,9	29,6	32,6	36,1	39,7
Kameňopriemysel	36,1	64,4	88,4	63,7	110,8	220,7	45,3	53,7	48,9	47,2	58,2	62,9
Silikátová prefabrikácia	41,5	43,9	35,3	41,1	52,2	51,3	79,1	102,0	96,6	86,2	101,4	86,9
Stavebné materiály celkom	292,8	341,2	287,3	266,6	361,4	438,8	311,1	369,3	329,8	308,9	353,0	331,3
Rozhodujúce komodity												
z toho:												
Cementy	106,1	137,4	106,3	97,5	118,8	104,0	24,5	37,3	48,2	35,1	38,9	36,3
Žiaruvzdorné výrobky	61,4	52,4	28,3	37,4	42,6	36,9	43,9	40,9	29,6	32,6	36,1	39,7
Výrobky z cementu a betónu alebo umelého kameňa	35,0	25,5	18,3	22,0	25,5	29,5	36,8	48,6	45,5	34,6	40,1	41,3
Keramické obklady a dlažby	23,3	20,7	13,4	7,5	16,6	8,8	64,7	75,1	55,7	60,5	71,3	57,9
Sanitárna keramika	1,9	1,4	1,9	2,4	2,6	2,2	21,2	24,1	18,8	19,9	17,9	17,5

a) Vývoz

Celkový vývoz v priemysle stavebných látok za rok 2012 tvoril 438,8 mil. Eur, je to rast o 77,4 mil. Eur oproti roku 2011, čo predstavuje 0,70 % z celkového vývozu Slovenskej republiky. V roku 2011 bol tento podiel 0,64 %. Vývoz cementov klesol o -12,5 % (o 14,8 mil. Eur), vývoz žiaruvzdorných výrobkov sa znížil o -13,4 % (o 5,7 mil. Eur), vývoz výrobkov z cementu a betónu alebo umelého kameňa sa zvýšil o 15,7 % (o 4,0 mil. Eur), vývoz keramických obkladačiek a dlažieb sa v roku 2012 znížil o -47,0 % (o 7,8 mil. Eur) a vývoz sanitárnej keramiky o -15,4 % (0,4 mil. Eur). Do celkového vývozu stavebných materiálov a výrobkov nebol pritom zaradený vývoz ostatných nekovových minerálnych výrobkov (inde neuvedených), ktorý bol v roku 2012 vo výške 66,8 mil. Eur.

Čo sa týka jednotlivých odborov priemyslu stavebných látok, bol v roku 2012 vývoj vývozu vykazovaný nerovnomerne. V maltovinách a vlákno-cementovej výrobe ide o pokles vývozu o -13,3 %, v stavebnej keramike o -47,0 %, v silikátovej prefabrikácii o -1,7 % a v odbore žiaruvzdorných výrobkov o -13,4 %. V kameňopriemysle bol vykázaný v roku 2012 rast vývozu o 199,2 %.

b) Dovoz

Celkový dovoz v priemysle stavebných látok za rok 2012 tvoril 331,3 mil. Eur, je to pokles o 21,7 mil. Eur oproti roku 2011, čo predstavuje 0,56 % z celkového dovozu Slovenskej republiky. V roku 2011 bol tento podiel 0,63 %. Dovoz cementov klesol v roku 2012 o -6,7 % (o 2,0 mil. Eur). Dovoz žiaruvzdorných výrobkov sa zvýšil v roku 2012 o 10,0 % (o 3,6 mil. Eur), dovoz výrobkov z cementu a betónu alebo umelého kameňa vzrástol o 3,0 % (o 1,2 mil. Eur). Dovoz keramických obkladačiek a dlažieb klesol o -18,8 % (o 13,4 mil. Eur) a dovoz sanitárnej keramiky o -2,2 % (o 0,4 mil. Eur). Do celkového dovozu stavebných materiálov a výrobkov nebol zaradený dovoz ostatných nekovových minerálnych výrobkov (inde neuvedených), ktorý bol v roku 2012 vo výške 60,5 mil. Eur.

V roku 2012 oproti roku 2011 poklesol dovoz v odbore maltovín a vlákno-cementových výrobkov o -6,0 %, v stavebnej keramike o -18,8 %, v sanitárnej keramike o -2,2 % a v silikátovej prefabrikácii o -14,3 %. V ostatných odboroch priemyslu stavebných látok sa dovoz v roku 2012 zvýšil: v tehliarskom priemysle o 6,0 %, v kameňopriemysle o 8,1 % a v odbore žiaruvzdorných výrobkov o 10,0 %.

4.2 VÝVOZ STAVEBNÝCH PRÁC

Vývoz stavebných prác do zahraničia dosiahol v roku 2012 podľa predbežných výsledkov v b. c. úroveň 250,3 mil. Eur, v s. c. 2005 to je 208,1 mil. Eur. Podiel vývozu z celkového objemu stavebnej produkcie predstavoval v roku 2012 - 5,2 % (b. c.).

Stavebná produkcia realizovaná v zahraničí (bežné ceny)

Tabuľka č. 44

Ukazovateľ	2008	2009	2010	2011	2012	Index			
						2009/ 2008	2010/ 2009	2011/ 2010	2012/ 2011
Objem stavebnej produkcie (mil. Eur)	6 326,3	5 749,7	5 534,6	5 499,8	4 845,3	90,9	96,3	99,4	88,1
z toho: objem vývozu (mil. Eur)	259,6	222,1	146,1	202,8	250,3	85,5	65,8	138,8	123,4
% vývozu z celkového objemu	4,1	3,9	2,6	3,7	5,2	94,1	68,3	142,3	140,5

Poznámka: V tabuľke č. 44 sú uvedené údaje tak, ako sú zisťované v periodickom mesačnom štatistickom výkazníctve.

Podiel objemu stavebnej produkcie v zahraničí na celkovej stavebnej produkcii do roku 2008 postupne rástol. V roku 2009 tento podiel síce klesol o 0,2 p. b. na 3,9 %, ale stále mal vyššiu hodnotu ako v roku 2006. V roku 2010 stavebná produkcia v zahraničí oproti predchádzajúcemu roku poklesla o 34,2 % (b. c.) na 2,6 %. V roku 2011 stavebná produkcia v zahraničí opäť

vzrástla, a to o 42,3 % na 3,7 p. b.. V roku 2012 stavebná produkcia v zahraničí vzrástla o 23,4 % na 5,2 p. b..

V tabuľke č. 45 je uvedený vývoj vývozu v podnikoch s 20 a viac zamestnancami zo stavebnej produkcie podľa dodávateľských zmlúv.

Stavebná produkcia podľa dodávateľských zmlúv^{*)} realizovaná v zahraničí v podnikoch s 20 a viac zamestnancami (bežné ceny)

Tabuľka č. 45

Ukazovateľ	2008	2009	2010	2011	2012	Index			
						2009/ 2008	2010/ 2009	2011/ 2010	2012/ 2011
Objem stavebnej produkcie (mld. Eur)	5,127	4,543	4,175	4,511	3,575	129,0	88,6	108,2	79,0
z toho: objem vývozu (mld. Eur)	0,347	0,240	0,229	0,342	0,281	170,9	69,2	149,3	82,1
% vývozu z celkového objemu	6,8	5,3	5,5	7,6	7,9	133,3	77,9	138,2	103,9

^{*)} Stavebná produkcia podľa dodávateľských zmlúv - zahŕňa objem stavebnej produkcie realizovanej na základe zmluvy o dodávke pre odberateľa. Predstavuje celkovú hodnotu vlastných výkonov zo stavebnej činnosti, vrátane produkcie vykonanej poddodávateľmi.

Na vývoze stavebných prác, resp. realizácii stavebnej produkcie vykonanej vlastnými zamestnancami v zahraničí sa v roku 2012 (na základe údajov vykázaných z dát mesačného výkazu Stav P 1-12 - ŠÚ SR) najväčšou mierou podieľali stavebné podniky (s 20 a viac zamestnancami): Doprastav, a.s., Bratislava; TuCon, a.s., Žilina; Skanska SK, a.s., Bratislava; Chemkostav, a.s., Michalovce, YIT Reding, a.s., Bratislava. Produkcia bola realizovaná na inžinierskych stavbách (diaľnice, mosty, tunely), hlavne v Poľsku, Azerbajdžane, Česku, Švajčiarsku a Maďarsku.

V roku 2013 budú pokračovať práce na výstavbe diaľnice A4 v Poľsku, modernizácii železničnej trate v Poľsku, rekonštrukcii cesty R6 v Azerbajdžane, podzemných prečerpávacích vodných elektrární vo Švajčiarsku, projektu ochrany vôd v povodí rieky Dyje (II. Etapa) v Českej republike (Prameň: TREND, 23.5.2013, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2013).

PRÍLOHY

OBSAH

	STR.	
TABUĽKOVÉ PRÍLOHY		
I. BYTY A BÝVANIE		
Príloha č. 1	Bytová výstavba v SR v roku 2012	60
Príloha č. 2	Počet dokončených bytov v rokoch 2006 až 2012 v SR na tisíc obyvateľov	62
Príloha č. 3	Počet začatých, dokončených a rozostavaných bytov podľa druhu vlastníctva v rokoch 2006 až 2012	64
II. STAVEBNÍCTVO		
Príloha č. 4	Organizačný vývoj podnikateľského prostredia v stavebníctve v rokoch 2006 až 2012	65
Príloha č. 5	Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami v rokoch 2008 až 2011 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami	67
Príloha č. 6	Priemerný evidenčný počet zamestnancov a robotníkov v rokoch 2009 až 2011 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami	69
Príloha č. 7	Stavebná produkcia (SP) vykonaná vlastnými zamestnancami a podľa dodávateľských zmlúv podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE v rokoch 2010 až 2012 - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami	71
Príloha č. 8	Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami podľa Štatistickej klasifikácie produkcie (KP) v rokoch 2009, 2010 a 2011 - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami	72
Príloha č. 9	Štruktúra stavebnej produkcie podľa Klasifikácie stavieb (KS)	73
Príloha č. 10	Vývoj indexov cien stavebných prác (ročné priemery)	73
III. VÝROBCOVIA V STAVEBNÍCTVE A V PSL		
Príloha č. 11	Najväčšie stavebné firmy v SR podľa výroby za rok 2012	74
Príloha č. 12	Najväčší výrobcovia stavebných materiálov v SR podľa tržieb za rok 2012	75
Príloha č. 13	Ťažba stavebných surovín podľa tržieb za rok 2012	75
Príloha č. 14	Inžiniersko-projektové a výskumné organizácie v SR podľa tržieb za rok 2012	76
Príloha č. 15	Najväčšie pozemné a inžinierske stavby v SR podľa hodnoty stavebných prác v roku 2012	76
IV. MEDZINÁRODNÉ POROVNANIE		
Príloha č. 16	Obyvateľstvo, - hrubý domáci produkt, - medziročné tempo rastu HDP, - vývoj nezamestnanosti, - vývoj cien stavebných prác, - vývoj sektora stavebníctva, - medziročné tempo rastu sektora stavebníctva (bytové budovy, nebytové budovy, inžinierske stavby), - stav bytového fondu, - počet dokončených bytov v krajinách Euroconstructu; stavebný sektor krajín Euroconstructu v rokoch 2009 - 2013	77

TABUĽKOVÉ PRÍLOHY

I. BYTY A BÝVANIE

Príloha č. 1

Bytová výstavba v SR v roku 2012

Okres kraj	Byty			Ø obytná plocha dokončeného bytu v roku 2012 (m ²)
	začaté v roku 2012	dokončené v roku 2012	rozostavané k 31.12.2012	
SR spolu	13 090	15 255	62 783	71,70
Bratislava I	32	120	182	66,60
Bratislava II	336	327	1 808	64,90
Bratislava III	226	1 491	1 048	51,00
Bratislava IV	306	485	1 468	64,50
Bratislava V	287	493	1 988	62,70
Malacky	458	500	1 342	73,20
Pezinok	329	356	1 541	89,90
Senec	741	798	2 302	86,50
Bratislavský kraj spolu	2 715	4 570	11 679	66,80
Dunajská Streda	683	822	3 110	67,30
Galanta	233	304	1 190	70,80
Hlohovec	114	101	447	75,70
Piešťany	135	219	1 027	70,30
Senica	158	146	971	74,80
Skalica	114	155	336	68,70
Trnava	450	656	2 776	72,00
Trnavský kraj spolu	1 887	2 403	9 857	70,20
Bánovce nad Bebravou	155	87	461	71,30
Ilava	98	186	601	63,80
Myjava	45	33	186	71,20
Nové Mesto nad Váhom	124	165	714	74,60
Partizánske	152	102	471	64,80
Považská Bystrica	131	75	799	94,00
Prievidza	312	342	1 216	59,80
Púchov	107	77	490	81,70
Trenčín	372	402	1 560	77,90
Trenčiansky kraj spolu	1 496	1 469	6 498	71,10
Komárno	72	266	639	50,20
Levice	251	189	979	66,90
Nitra	563	514	2 020	84,50
Nové Zámky	227	201	1 143	82,20
Šaľa	64	117	790	103,50
Topoľčany	128	219	711	57,70
Zlaté Moravce	203	146	523	62,30
Nitriansky kraj spolu	1 508	1 652	6 805	72,50
Bytča	71	79	783	77,60
Čadca	220	240	921	66,30
Dolný Kubín	91	84	384	85,30
Kysucké Nové Mesto	71	75	389	75,00
Liptovský Mikuláš	214	211	1 296	59,00
Martin	307	177	1 361	80,50
Námestovo	202	204	960	94,20
Ružomberok	128	126	1 008	66,00
Turčianske Teplice	62	46	171	51,70
Tvrdošín	69	57	644	91,50
Žilina	370	374	2 257	78,20
Žilinský kraj spolu	1 805	1 673	10 174	75,20

Okres kraj	Byty			Ø obytná plocha dokončeného bytu v roku 2012 (m ²)
	začaté v roku 2012	dokončené v roku 2012	rozostavané k 31.12.2012	
Banská Bystrica	346	187	1 592	87,10
Banská Štiavnica	15	28	93	76,60
Brezno	47	66	312	78,20
Detva	60	46	194	84,90
Krupina	68	65	126	64,30
Lučenec	38	24	439	88,60
Poltár	86	14	171	68,80
Revúca	11	16	75	51,20
Rimavská Sobota	48	64	218	75,60
Veľký Krtíš	79	42	450	56,80
Zvolen	85	128	462	69,40
Žarnovica	39	136	212	45,20
Žiar nad Hronom	94	26	262	89,70
Banskobystrický kraj spolu	1 016	842	4 606	71,50
Bardejov	69	78	346	83,50
Humenné	42	47	365	95,70
Kežmarok	108	161	962	68,40
Levoča	65	53	354	90,50
Medzilaborce	1	3	11	117,70
Poprad	293	291	1 215	70,70
Prešov	383	383	1 911	81,10
Sabinov	89	149	626	67,10
Snina	108	20	201	88,40
Stará Ľubovňa	67	100	416	67,10
Stropkov	70	12	194	93,30
Svidník	49	85	264	60,70
Vranov nad Topľou	98	58	503	85,70
Prešovský kraj spolu	1 442	1 440	7 368	75,40
Gelnica	15	28	142	70,20
Košice I	57	57	291	109,80
Košice II	127	149	1 031	84,90
Košice III	26	20	184	79,80
Košice IV	197	125	632	106,20
Košice - okolie	475	440	1 769	78,70
Michalovce	77	78	546	114,50
Rožňava	41	60	305	56,40
Sobrance	14	15	89	97,10
Spišská Nová Ves	133	182	466	65,10
Trebišov	59	52	341	92,00
Košický kraj spolu	1 221	1 206	5 796	83,60

Prameň: Údaje sú čerpané z podkladov Štatistického úradu SR - zo zisťovaní Štvrťročného výkazu o začatých, rozostavaných a dokončených bytoch (Inv 3 - 04).

Počet dokončených bytov v rokoch 2006 až 2012 v SR na tisíc obyvateľov

Územné členenie: okres, kraj, združený kraj, SR spolu	Dokončené byty na tisíc obyvateľov						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Bratislava I	2,8	3,5	3,8	6,4	8,9	2,7	3,1
Bratislava II	8,5	9,2	11,2	11,3	6,7	9,5	3,0
Bratislava III	4,7	23,7	8,9	18,4	11,7	4,7	24,0
Bratislava IV	8,6	10,0	7,0	8,5	12,2	2,7	5,2
Bratislava V	3,2	3,7	3,4	1,8	1,5	0,8	4,4
Malacky	6,3	5,1	8,5	7,2	6,0	6,6	7,3
Pezinok	7,6	6,8	10,1	8,6	7,4	9,8	6,1
Senec	16,9	17,9	23,6	19,5	16,9	12,6	11,4
Bratislavský kraj	7,1	9,5	9,1	9,6	8,3	6,0	7,5
Bratislavský	7,1	9,5	9,1	9,6	8,3	6,0	7,5
Dunajská Streda	4,7	5,6	6,3	6,0	7,0	4,9	7,0
Galanta	2,1	4,2	3,7	5,2	3,7	3,1	3,2
Hlohovec	1,8	3,9	3,7	2,3	1,8	2,9	2,2
Piešťany	4,1	5,6	4,6	4,7	5,0	3,7	3,5
Senica	2,7	1,5	3,9	2,0	4,2	6,9	2,4
Skalica	1,7	2,9	3,8	4,2	3,3	2,7	3,3
Trnava	10,4	7,0	6,0	5,3	5,5	6,5	5,1
Trnavský kraj	4,8	4,8	4,9	4,7	4,8	4,7	4,3
Bánovce nad Bebravou	0,8	0,9	1,4	1,6	3,0	1,4	2,3
Ilava	1,6	1,4	2,4	3,6	3,1	2,8	3,1
Myjava	1,4	0,7	1,9	1,7	1,8	1,1	1,2
Nové Mesto nad Váhom	2,5	2,2	3,8	4,5	5,1	3,1	2,6
Partizánske	0,4	0,6	0,4	1,4	1,4	0,7	2,2
Považská Bystrica	1,9	1,0	1,6	3,5	2,9	1,5	1,2
Prievidza	1,3	1,5	1,9	2,4	2,0	1,6	2,5
Púchov	2,4	3,6	4,6	3,1	2,8	1,5	1,7
Trenčín	4,4	3,5	3,4	6,0	3,2	3,2	3,5
Trenčiansky kraj	2,1	1,9	2,5	3,4	2,8	2,1	2,5
Komárno	1,7	1,5	1,6	2,0	1,2	1,5	2,6
Levice	0,7	0,7	1,0	0,6	0,9	1,4	1,6
Nitra	2,7	2,5	4,1	4,0	3,5	3,0	3,2
Nové Zámky	1,5	1,5	1,2	1,4	2,3	1,6	1,4
Šaľa	2,7	3,3	1,6	2,8	2,4	2,2	2,2
Topoľčany	2,9	2,0	1,8	2,9	2,0	2,1	3,0
Zlaté Moravce	1,4	1,4	1,5	1,4	2,3	1,7	3,5
Nitriansky kraj	1,9	1,8	2,0	2,2	2,2	2,0	2,4
Západné Slovensko	2,8	2,7	3,0	3,4	3,2	2,8	3,0
Bytča	1,5	1,8	2,3	2,0	2,1	1,7	2,6
Čadca	2,5	2,4	4,2	3,0	1,9	1,9	2,6
Dolný Kubín	1,5	2,2	2,7	2,7	2,8	4,3	2,1
Kysucké Nové Mesto	2,4	3,7	3,0	3,4	4,5	3,2	2,3
Liptovský Mikuláš	3,8	4,9	2,9	3,6	6,1	3,0	2,9
Martin	1,2	1,5	3,1	3,8	3,1	2,3	1,8
Námestovo	2,8	3,3	3,5	3,3	3,4	3,5	3,4
Ružomberok	1,2	3,3	1,6	3,5	2,3	1,5	2,2
Turčianske Teplice	4,4	0,5	0,8	1,7	0,7	1,6	2,8
Tvrdošín	2,7	3,0	3,9	3,7	2,0	2,2	1,6
Žilina	3,8	3,0	3,2	4,5	3,3	3,6	2,4
Žilinský kraj	2,6	2,8	3,1	3,5	3,2	2,8	2,4

Územné členenie: okres, kraj, združený kraj, SR spolu	Dokončené byty na tisíc obyvateľov						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Banská Bystrica	2,8	2,8	3,3	6,1	2,4	2,1	1,7
Banská Štiavnica	0,6	1,9	0,8	0,7	2,7	0,4	1,7
Brezno	1,1	0,9	1,8	1,0	0,9	0,5	1,0
Detva	3,0	1,4	1,7	2,5	2,0	2,6	1,4
Krupina	1,4	1,6	1,1	1,9	1,4	1,3	2,9
Lučenec	1,2	0,8	0,5	1,0	0,9	0,6	0,3
Poltár	0,7	0,9	0,4	0,5	0,4	0,4	0,6
Revúca	0,2	0,5	0,6	0,2	0,2	0,0	0,4
Rimavská Sobota	0,7	1,0	0,6	0,8	1,2	0,8	0,8
Veľký Krtíš	0,6	0,6	1,7	1,0	1,1	1,1	0,9
Zvolen	2,4	2,1	2,1	4,5	1,7	4,6	1,9
Žarnovica	0,9	2,9	2,8	2,9	1,0	1,5	5,1
Žiar nad Hronom	0,5	0,2	0,4	1,4	1,1	1,8	0,5
Banskobystrický kraj	1,4	1,4	1,5	2,3	1,4	1,5	1,3
Stredné Slovensko	2,0	2,1	2,3	3,0	2,3	2,2	1,9
Bardejov	2,0	1,4	1,7	2,3	1,6	1,7	1,0
Humenné	1,1	1,6	0,6	1,2	1,0	0,8	0,7
Kežmarok	3,4	2,9	2,3	2,6	2,4	1,7	2,3
Levoča	1,8	3,2	2,0	2,2	1,7	2,2	1,6
Medzilaborce	0,2	0,4	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2
Poprad	1,2	2,3	4,4	3,5	2,5	3,0	2,8
Prešov	1,8	3,0	1,5	1,7	2,5	2,7	2,2
Sabinov	2,9	1,7	1,7	2,6	1,7	2,1	2,5
Snina	0,8	0,7	0,8	0,6	1,3	0,7	0,5
Stará Ľubovňa	1,4	2,4	2,7	2,2	2,6	2,5	1,9
Stropkov	2,8	0,6	0,6	1,4	0,3	0,4	0,6
Svidník	0,4	1,8	1,4	1,1	1,6	1,6	2,6
Vranov nad Topľou	1,1	2,0	2,0	0,8	2,1	0,7	0,7
Prešovský kraj	1,7	2,1	2,0	1,9	2,0	1,9	1,8
Gelnica	1,7	1,7	0,7	1,0	3,0	0,4	0,9
Košice I	0,6	0,6	1,0	0,9	1,0	0,9	0,8
Košice II	1,6	1,1	3,9	1,4	0,6	2,7	1,8
Košice III	0,7	3,1	0,3	0,8	0,5	4,1	0,7
Košice IV	1,2	1,2	1,4	0,9	1,2	1,4	2,1
Košice - okolie	1,7	2,2	2,3	2,8	2,8	2,9	3,6
Michalovce	0,7	0,3	1,5	1,2	1,5	0,6	0,7
Rožňava	0,3	0,7	1,5	0,3	1,3	1,6	0,9
Sobrance	0,3	0,3	0,4	1,9	0,2	0,3	0,7
Spišská Nová Ves	1,5	2,5	1,5	1,7	2,3	2,0	1,9
Trebišov	0,6	1,1	1,1	0,5	1,2	0,8	0,5
Košický kraj	1,0	1,3	1,6	1,3	1,6	1,6	1,5
Východné Slovensko	1,4	1,7	1,8	1,6	1,8	1,8	1,6
SR - spolu	2,7	3,1	3,2	3,5	3,1	2,7	2,8

Prameň: Vlastný prepočet podľa „Štvrtročného výkazu o začatých, rozostavaných a dokončených bytoch“, ŠÚ SR, 2006 - 2012 a publikácie Stav a pohyb obyvateľstva v SR, ŠÚ SR, 2006 - 2012.

Počet začatých, dokončených a rozostavaných bytov podľa druhu vlastníctva v rokoch 2006 až 2012

Ukazovateľ	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Začaté byty ¹⁾ celkom:	20 592	18 116	28 321	20 325	16 211	12 740	13 090
Verejný sektor spolu a v tom:	3 374	2 632	3 399	2 719	1 754	1 166	812
» medzinárodné	0	0	0	0	0	0	0
» štátne	1	5	1	0	4	1	1
» obecné	3 373	2 627	3 398	2 719	1 750	1 165	811
Súkromný sektor spolu a v tom:	17 218	15 484	24 922	17 606	14 457	11 574	12 278
» medzinárodné	0	0	0	0	0	0	0
» tuzemské	17 196	15 452	24 809	17 604	14 417	11 570	12 260
» družstevné	0	2	52	1	5	0	0
» združení, politických strán a cirkví	19	30	60	1	32	4	0
» zahraničné	3	0	1	0	3	0	18
Dokončené byty ²⁾ celkom:	14 444	16 473	17 184	18 834	17 076	14 608	15 255
Verejný sektor spolu a v tom:	2 143	3 155	2 632	2 356	2 519	1 568	1 545
» medzinárodné	0	0	0	0	0	0	0
» štátne	0	6	1	51	38	24	1
» obecné	2 143	3 149	2 631	2 305	2 481	1 544	1 544
Súkromný sektor spolu a v tom:	12 301	13 318	14 552	16 478	14 557	13 040	13 710
» medzinárodné	0	0	0	0	0	0	0
» tuzemské	12 293	13 303	14 527	16 477	14 548	13 033	13 710
» družstevné	0	2	20	0	0	0	0
» združení, politických strán a cirkví	8	13	4	1	4	7	0
» zahraničné	0	0	1	0	5	0	0
Rozostavané byty ³⁾ k 31.12. celkom:	54 086	55 259	66 122	67 597	66 596	64 734	62 783
Verejný sektor spolu a v tom:	6 374	5 600	6 081	6 254	5 133	4 421	3 396
» medzinárodné	0	0	0	0	0	0	0
» štátne	237	115	114	63	29	2	2
» obecné	6 137	5 485	5 967	6 191	5 104	4 419	3 394
Súkromný sektor spolu a v tom:	47 712	49 659	60 041	61 343	61 463	60 313	59 387
» medzinárodné	53	53	49	49	48	48	14
» tuzemské	47 288	49 221	59 521	60 927	61 016	59 875	58 998
» družstevné	149	147	177	128	133	127	106
» združení, politických strán a cirkví	99	115	170	115	144	141	129
» zahraničné	123	123	124	124	122	122	140

¹⁾ Začaté byty sú tie, na ktoré boli vydané stavebné povolenia.

²⁾ Dokončené byty sú tie, na ktoré boli vydané kolaudačné rozhodnutia, potvrdzujúce ich užívateľnosť.

³⁾ Rozostavané byty ku koncu sledovaného obdobia - rozdiel začatých a dokončených bytov podľa údajov ŠÚ SR.

Prameň: Údaje sú čerpané z podkladov Štatistického úradu SR - zo zisťovaní štvrtročného výkazu o začatých, rozostavaných a dokončených bytoch (Inv 3 - 04).

II. STAVEBNÍCTVO

Príloha č. 4

Organizačný vývoj podnikateľského prostredia v stavebníctve v rokoch 2006 až 2012

Názov ukazovateľa	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 ^{*)}
Stavebné podniky podľa veľkostnej štruktúry - počet							
Malé podniky	6 170	6 783	8 070	8 751	9 980	10 730	11 128
0-9	4 630	4 877	5 746	6 432	8 852	9 139	9 891
10-19	1 166	1 472	1 914	1 911	731	1 133	844
20-49	374	434	410	408	397	458	393
Stredné podniky	274	269	273	279	257	235	214
50-249	274	269	273	279	257	235	214
Veľké podniky	24	22	25	25	22	20	19
250-499	17	15	17	16	14	12	11
500 a viac	8	7	8	9	8	8	8
Živnostníci	66 757	72 403	82 492	88 442	88 260	86 384	81 270
SR spolu	73 362^x	79 690^x	91 288^x	98 190^x	99 716^x	98 882^x	94 635^x
Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami podľa veľkostnej štruktúry podnikov, bežné ceny (bez stavebných závodov nestavebných podnikov) - v mil. Eur							
Malé podniky	1 408,32	1 509,92	1 745,04	1 475,62	1 417,60	1 619,04	1 263,50
0-9	517,39	546,01	542,20	348,34	753,16	527,37	766,80
10-19	345,78	430,76	562,40	578,46	139,41	408,06	
20-49	545,11	533,16	640,43	548,82	525,03	683,61	
Stredné podniky	937,66	1 062,74	1 142,12	1 014,06	994,59	902,22	827,20
50-99	428,27	463,62	568,99	464,89	503,34	405,74	827,20
100-249	509,36	599,08	573,13	549,18	491,25	496,48	
Veľké podniky	1 030,77	1 096,43	1 431,83	1 334,01	1 234,53	1 109,27	956,80
250-499	243,58	351,03	325,17	259,79	251,33	248,41	167,90
500 a viac	787,19	745,40	1 106,66	1 074,22	983,20	860,86	788,90
Živnostníci	1 532,99	1 758,02	2 111,80	1 927,53	1 869,53	1 875,41	1 766,90
SR spolu	4 909,71	5 427,07	6 430,78	5 751,22	5 516,25	5 505,95	4 814,40
Podiel veľkostnej skupiny podnikov na celkovom objeme stavebnej produkcie - v %							
Malé podniky	28,7	27,8	27,1	25,7	25,7	29,4	26,2
Stredné podniky	19,1	19,6	17,8	17,6	18,0	16,4	17,2
Veľké podniky	21,0	20,2	22,3	23,2	22,4	20,1	19,9
Živnostníci	31,2	32,4	32,8	33,5	33,9	34,1	36,7
SR spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Priemerný evidenčný počet zamestnancov podľa veľkostnej štruktúry podnikov - fyzické osoby							
Malé podniky	32 431	34 834	38 387	37 279	32 823	33 628	33 600
0-9	12 556	12 722	12 488	10 881	18 236	12 938	23 003
10-19	9 745	11 176	12 910	15 086	4 288	8 573	
20-49	10 130	10 936	12 989	11 312	10 299	12 117	
Stredné podniky	22 422	22 579	23 561	22 868	21 255	19 017	16 986
50-99	10 884	11 181	12 107	11 063	10 303	8 732	16 986
100-249	11 538	11 398	11 454	11 805	10 952	10 285	
Veľké podniky	14 231	14 103	14 631	14 593	14 651	11 890	11 096
250-499	4 985	5 145	4 892	4 912	4 537	4 006	3 565
500 a viac	9 246	8 958	9 739	9 681	10 114	7 884	7 531
Živnostníci	87 563	94 471	105 560	109 977	110 066	107 742	103 572
SR spolu	156 647	165 987	182 139	184 717	178 795	172 277	165 254

Názov ukazovateľa	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 ^{*)}
Podiel veľkostnej skupiny podnikov na zamestnanosti v stavebníctve - v %							
Malé podniky	20,7	21,0	21,1	20,2	18,4	19,5	20,3
Stredné podniky	14,3	13,6	12,9	12,4	11,9	11,1	10,3
Veľké podniky	9,1	8,5	8,0	7,9	8,2	6,9	6,7
Živnostníci	55,9	56,9	58,0	59,5	61,5	62,5	62,7
SR spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Produktivita práce zo stavebnej produkcie podľa veľkostnej štruktúry podnikov (bez stavebných závodov nestavebných podnikov), bežné ceny - v tis. Eur							
Malé podniky	43,425	43,346	45,459	39,583	43,190	48,146	37,604
0-9	40,349	42,921	43,419	32,013	41,301	40,761	33,335
10-19	36,484	38,542	43,562	38,344	32,512	47,598	
20-49	53,812	48,752	49,306	48,517	50,979	56,417	
Stredné podniky	41,818	47,067	48,475	44,344	46,774	47,443	48,699
50-99	39,350	41,465	46,997	42,022	48,854	46,466	48,699
100-249	44,147	52,562	50,037	46,521	44,855	48,272	
Veľké podniky	72,431	77,743	97,863	91,414	84,262	93,294	86,229
250-499	48,860	68,225	66,470	52,888	55,395	62,009	47,097
500 a viac	85,140	83,210	113,632	110,962	97,212	109,191	104,754
Živnostníci	17,507	18,609	20,006	17,527	16,986	17,406	17,060
SR spolu	31,343	32,696	35,307	31,135	30,852	31,960	29,133
Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca podľa veľkostnej štruktúry podnikov (bez stavebných závodov nestavebných podnikov) - v Eur							
Malé podniky	491,50	533,96	564,90	568,42	591,44	619,96	603,85
0-9	451,20	491,24	486,13	443,03	531,55	523,98	525,00
10-19	482,21	492,00	539,00	566,70	544,44	574,40	
20-49	551,19	626,50	666,37	691,33	698,34	754,67	
Stredné podniky	619,73	671,05	763,81	767,27	815,77	852,22	904,00
50-99	568,71	634,17	741,57	731,83	819,24	849,21	904,00
100-249	667,86	707,20	787,31	800,49	812,29	854,77	
Veľké podniky	806,01	872,90	976,83	1 008,93	1 050,01	1 158,63	1 185,83
250-499	769,77	829,52	947,78	983,16	924,20	1 150,02	1 158,00
500 a viac	825,57	897,80	991,43	1 022,01	1 106,45	1 163,01	1 199,00
Živnostníci	314,91	324,17	341,68	349,25	361,41	385,64	387,00
SR spolu	488,15	516,83	556,64	560,13	580,39	604,74	607,00

^x V tomto počte sú zahrnuté aj podniky s nezisteným počtom zamestnancov (rok 2006 - 137 podnikov, rok 2007 - 213 podnikov, rok 2008 - 428 podnikov, rok 2009 - 693 podnikov, rok 2010 - 1 197 podnikov, rok 2011 - 1 513, rok 2012 - 2 004 podnikov).

^{*)} Predbežné údaje

Pramene:

- [1] Ročenka stavebníctva 2010, 2011, 2012 ŠÚ SR, Bratislava 2010, 2011, 2012
- [2] Stavebná produkcia, zamestnanci a mzdy v stavebných podnikoch SR 12/2012, ŠÚ SR, Bratislava 2013
- [3] Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v roku 2012, ŠÚ SR, Bratislava 2013

Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami v rokoch 2008 až 2011 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami v mil. Eur:

A) Podľa sídla podniku

B) V tuzemsku podľa miesta realizácie stavby

Okres Kraj	A)				B)			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
SR spolu	3 214	2 897	2 850	2 695	3 001	2 701	2 710	2 508
Bratislava I	26	28	91	69	195	185	75	66
Bratislava II	643	949	997	846	550	363	944	765
Bratislava III	480	108	97	116	61	76	93	109
Bratislava IV	44	59	105	51	46	30	104	50
Bratislava V	25	31	24	22	34	21	23	21
Malacky	3	3	D	3	26	25	D	3
Pezinok	5	6	6	5	35	8	6	4
Senec	8	5	11	5	21	41	10	5
Bratislavský kraj spolu	1 233	1 189	1 333	1 115	967	750	1 257	1 022
Dunajská Streda	42	29	34	36	52	72	34	35
Galanta	14	14	10	9	33	62	10	9
Hlohovec	15	11	6	6	13	7	5	5
Piešťany	33	28	27	17	43	25	27	17
Senica	10	11	13	9	29	13	13	9
Skalica	2	1	4	D	9	6	4	D
Trnava	42	62	60	59	114	95	60	59
Trnavský kraj spolu	157	157	154	139	294	279	153	137
Bánovce nad Bebravou	15	9	7	7	6	9	7	7
Ilava	18	13	15	17	27	4	15	17
Myjava	D	D	D	D	6	5	1	D
Nové Mesto nad Váhom	12	5	5	8	41	20	5	7
Partizánske	-	-	D	-	11	3	D	-
Považská Bystrica	45	37	21	19	71	140	21	19
Prievidza	122	156	49	55	37	33	48	49
Púchov	D	D	D	3	23	24	D	3
Trenčín	46	36	39	26	74	45	39	26
Trenčiansky kraj spolu	267	261	143	137	295	282	142	129
Komárno	10	11	10	8	22	15	10	8
Levice	14	15	17	15	27	48	17	14
Nitra	119	91	93	88	113	95	85	79
Nové Zámky	9	11	15	12	14	18	13	10
Šaľa	41	26	20	32	16	4	19	30
Topoľčany	13	12	11	12	16	20	11	12
Zlaté Moravce	34	24	21	22	6	8	21	22
Nitriansky kraj spolu	241	190	186	188	215	208	176	176
Bytča	D	D	D	D	1	4	D	D
Čadca	8	8	7	10	27	29	7	9
Dolný Kubín	17	17	8	9	20	14	7	8
Kysucké Nové Mesto	25	12	9	13	3	20	9	12
Liptovský Mikuláš	43	38	34	28	58	40	34	28
Martin	12	9	9	8	26	34	9	7
Námestovo	27	26	22	21	12	15	18	18
Ružomberok	3	3	5	4	18	10	5	4
Turčianske Teplice	-	-	-	-	1	4	-	0

Okres Kraj	A)				B)			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Tvrdošín	D	D	D	D	13	18	D	D
Žilina	318	248	251	251	170	211	235	202
Žilinský kraj spolu	464	373	356	333	349	399	335	297
Banská Bystrica	75	66	93	84	119	110	93	83
Banská Štiavnica	11	21	16	15	2	4	16	15
Brezno	7	5	5	6	23	9	4	5
Detva	-	-	-	D	6	12	-	D
Krupina	D	D	D	D	3	2	D	D
Lučenec	13	10	13	22	13	12	13	21
Poltár	-	-	-	-	0	0	-	-
Revúca	-	-	-	-	4	2	-	-
Rimavská Sobota	D	D	D	D	9	8	D	D
Veľký Krtíš	D	6	7	3	14	19	6	3
Zvolen	28	31	35	30	31	52	34	28
Žarnovica	D	D	D	D	17	51	D	D
Žiar nad Hronom	21	6	10	11	14	16	10	11
Banskobystr. kraj spolu	161	147	183	172	256	298	178	167
Bardejov	28	15	14	16	8	5	12	13
Humenné	23	13	10	9	9	11	3	5
Kežmarok	D	4	3	2	10	8	3	2
Levoča	D	D	D	D	3	16	D	D
Medzilaborce	-	-	-	33	1	1	-	0
Poprad	27	24	26	53	172	80	26	33
Prešov	81	54	50	7	98	67	48	47
Sabinov	15	10	8	7	7	4	8	7
Snina	10	11	12	9	4	7	12	7
Stará Ľubovňa	12	9	9	0,4	5	6	9	8
Stropkov	1	D	0	D	2	3	0	D
Svidník	6	6	6	10	16	15	6	5
Vranov nad Topľou	10	9	9	9	25	16	8	10
Prešovský kraj spolu	216	154	147	152	360	239	134	139
Gelnica	-	-	-	-	13	3	-	0
Košice I	185	181	104	78	64	56	100	69
Košice II	28	12	20	29	42	26	16	26
Košice III	D	D	-	-	11	8	-	0
Košice IV	158	139	143	279	22	12	142	279
Košice - okolie	D	D	D	D	18	28	D	D
Michalovce	58	50	36	31	36	50	35	31
Rožňava	D	D	D	D	11	20	D	D
Sobrance	D	D	D	D	4	2	D	D
Spišská Nová Ves	33	26	21	24	13	14	19	18
Trebišov	5	5	7	3	31	25	7	3
Košický kraj spolu	476	425	346	459	265	244	333	440

Poznámka: D - údaje nie sú uvedené z dôvodu ochrany dôverných dát.

Prameň: Ročenka stavebníctva 2010, 2011, 2012, ŠÚ SR, november 2010, 2011, 2012

Priemerný evidenčný počet zamestnancov a robotníkov v rokoch 2009 až 2011 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami

Okres kraj	Zamestnanci			Robotníci		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
SR spolu	48 773	46 205	43 024	32 922	30 337	27 444
Bratislava I	656	1 932	1 439	230	312	182
Bratislava II	9 426	9 179	8 143	5 518	5 272	4 366
Bratislava III	1 967	1 952	1 947	1 337	1 259	1 166
Bratislava IV	595	628	561	360	393	346
Bratislava V	505	409	365	352	224	218
Malacky	86	D	88	55	D	76
Pezinok	116	147	154	86	102	105
Senec	104	142	156	93	125	128
Bratislavský kraj spolu	13 455	14 282	12 853	8 031	7 839	6 587
Dunajská Streda	686	653	577	502	451	425
Galanta	284	245	224	141	115	113
Hlohovec	317	239	184	266	204	164
Piešťany	772	665	570	537	465	389
Senica	350	369	295	223	274	195
Skalica	41	74	D	23	52	D
Trnava	894	865	845	613	618	533
Trnavský kraj spolu	3 344	3 110	2 755	2 305	2 179	1 864
Bánovce nad Bebravou	251	235	181	179	156	155
Ilava	301	298	326	253	241	292
Myjava	D	D	D	D	D	D
Nové Mesto nad Váhom	196	207	220	141	135	146
Partizánske	-	D	-	-	D	-
Považská Bystrica	632	555	475	462	480	339
Prievidza	2 100	1 234	1 228	1 392	899	884
Púchov	169	D	121	D	D	77
Trenčín	700	640	581	451	401	361
Trenčiansky kraj spolu	4 411	3 364	3 192	3 061	2 514	2 298
Komárno	256	243	226	181	225	215
Levice	482	474	465	380	384	363
Nitra	1 988	1 940	2 215	1 377	1 374	1 378
Nové Zámky	353	317	337	280	187	247
Šaľa	654	550	591	513	381	395
Topoľčany	373	340	376	295	251	268
Zlaté Moravce	505	579	557	394	427	450
Nitriansky kraj spolu	4 611	4 443	4 767	3 420	3 229	3 316
Bytča	D	D	D	D	D	D
Čadca	268	238	245	199	179	152
Dolný Kubín	224	173	192	145	92	116
Kysucké Nové Mesto	310	259	220	230	193	179
Liptovský Mikuláš	1 002	887	745	662	589	482
Martin	445	192	149	288	99	68
Námestovo	959	827	789	627	582	584
Ružomberok	130	250	181	92	160	120
Turčianske Teplice	-	-	-	-	-	-
Tvrdošín	D	D	D	D	D	D
Žilina	4 632	4 633	4 177	2 924	2 843	2 585
Žilinský kraj spolu	8 220	7 617	6 910	5 375	4 976	4 445

Okres kraj	Zamestnanci			Robotníci		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Banská Bystrica	1 047	963	825	736	601	485
Banská Štiavnica	442	426	400	364	340	300
Brezno	232	200	151	196	172	126
Detva	-	-	D	-	-	D
Krupina	D	D	D	D	D	D
Lučenec	297	312	402	229	246	346
Poltár	-	-	-	-	-	-
Revúca	-	-	-	-	-	-
Rimavská Sobota	D	D	D	D	D	D
Veľký Krtíš	182	200	187	103	151	147
Zvolen	679	637	605	424	409	382
Žarnovica	D	D	D	D	D	D
Žiar nad Hronom	248	253	228	233	231	212
Banskobystrický kraj spolu	3 223	3 027	2 918	2 352	2 170	2 040
Bardejov	675	586	642	581	469	533
Humenné	384	290	297	315	238	239
Kežmarok	85	78	66	71	59	54
Levoča	D	D	D	D	D	D
Medzilaborce	-	-	-	-	-	-
Poprad	647	556	567	458	366	447
Prešov	1 479	1 371	1 371	1 074	923	955
Sabinov	337	259	245	290	202	174
Snina	242	258	202	180	175	137
Stará Ľubovňa	414	379	269	260	233	178
Stropkov	D	33	D	D	33	D
Svidník	261	239	226	239	201	176
Vranov nad Topľou	271	207	241	205	141	160
Prešovský kraj spolu	4 847	4 232	4 182	3 721	3 060	3 103
Gelnica	-	-	-	-	-	-
Košice I	2 375	2 308	1 775	1 669	1 653	1 246
Košice II	402	491	562	289	390	416
Košice III	D	-	-	D	-	-
Košice IV	1 708	1 442	1 523	1 202	1 053	1 099
Košice - okolie	D	D	D	D	D	D
Michalovce	964	845	666	620	582	406
Rožňava	D	D	D	D	D	D
Sobrance	D	D	D	D	D	D
Spišská Nová Ves	818	700	569	578	467	384
Trebišov	151	134	99	114	125	72
Košický kraj spolu	6 662	6 129	5 447	4 657	4 370	3 791

Poznámka: D - údaje nie sú uvedené z dôvodu ochrany dôverných dát.

Prameň: Ročenka stavebníctva 2011, 2012, ŠÚ SR, november 2011, 2012

Stavebná produkcia (SP) vykonaná vlastnými zamestnancami a podľa dodávateľských zmlúv podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE v rokoch 2010 až 2012 - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami

Ukazovateľ	SP vykonaná vlastnými zamestnancami *)			SP podľa dodávateľských zmlúv *)		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Výstavba budov	854,87	813,45	753,83	1 586,68	1 532,95	1 372,85
Vypracovanie stavebných projektov	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výstavba obytných a neobytných budov	854,87	813,45	753,83	1 586,68	1 532,95	1 372,85
Výstavba obytných budov	169,53	148,48	114,30	378,29	311,70	247,07
Výstavba neobytných budov	652,15	631,30	611,06	1 135,25	1 116,04	1 026,45
Výstavba obytných a neobytných budov i. n.	33,19	33,67	28,47	73,14	105,20	99,33
Inžinierske stavby	1 419,32	1 344,78	1 059,58	1 879,83	2 104,24	1 558,55
Výstavby ciest a železníc	946,69	883,71	741,82	1 259,94	1 485,20	1 088,18
Výstavba ciest a diaľnic	761,03	676,22	604,93	1 041,59	1 236,46	911,34
Výstavba železníc a podzemných železníc	70,86	84,86	59,58	103,56	125,51	83,90
Výstavba mostov a tunelov	114,80	122,63	77,32	114,79	123,23	92,94
Výstavba verejných sietí	224,55	226,96	214,93	313,23	388,03	335,51
Výstavba rozvodov pre plyn a kvapaliny	102,83	105,14	93,62	156,67	145,09	122,07
Výstavba elektrických a telekomunikačných sietí	121,72	121,82	121,31	156,56	242,94	213,44
Výstavba ostatných inžinierskych stavieb	248,09	234,11	102,83	306,66	231,01	134,87
Výstavba vodných diel	4,59	D	D	7,23	D	D
Výstavba ostatných inž. stavieb i. n.	243,50	229,56	D	299,42	225,29	D
Špecializované stavebné práce	575,47	536,87	467,14	869,42	918,05	643,91
Demolačné a zemné práce	21,79	23,19	16,44	25,44	28,79	25,33
Demolácia	10,88	5,93	6,59	11,22	6,88	6,99
Zemné práce	6,91	10,90	D	8,54	13,98	D
Prieskumné vrty a vrtné práce	D	D	D	D	D	D
Elektrické, inštaláčne a iné stavebno-montážne práce	296,09	268,32	243,45	453,26	546,01	341,96
Elektrická inštalácia	103,05	104,64	85,34	151,52	200,08	105,66
Inštalácia kanalizačných, výhrevných a klimatizačných zariadení	117,00	89,23	88,27	195,30	232,28	149,36
Ostatná stavebná inštalácia	76,04	74,44	69,84	106,43	113,66	86,94
Kompletizačné a dokončovacie práce	86,54	73,82	65,64	119,80	109,97	90,37
Omietkarské práce	21,31	10,51	10,24	27,22	17,98	15,31
Stolárske práce	7,26	10,51	5,68	9,65	9,26	5,69
Obkladanie stien a kladenie dlažkových krytín	24,46	13,48	17,19	26,61	16,26	19,49
Maľovanie a zasklievanie	D	5,75	3,30	D	9,13	8,00
Ostatné stavebné kompl. a dokonč. práce	29,61	33,56	29,22	51,04	57,34	41,89
Ostatné špecializované stavebné práce	171,06	171,55	141,62	271,43	233,28	186,24
Pokryvačské práce	7,55	4,71	6,41	25,88	11,35	10,90
Ostatné špecializované stav. práce i. n.	163,51	166,84	135,21	245,55	221,93	175,34
Spolu	2 849,67	2 695,11	2 280,55	4 336,45	4 555,23	3 575,31

Poznámka: D - údaje nie sú uvedené z dôvodu ochrany dôverných dát.

*) - zaradená podľa prevažujúcej činnosti

Prameň: Ročenka stavebníctva 2012, ŠÚ SR, november 2012

Stavebná produkcia, zamestnanci a mzdy v stavebných podnikoch SR 12/2012, ŠÚ SR, marec 2013

Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami podľa Štatistickej klasifikácie produkcie (KP) v rokoch 2009, 2010 a 2011 - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami

Ukazovateľ	2009	2010	2011
Budovy a výstavba budov	711	617	556
Stavby a práce na stavbe inžinierskych stavieb	1 392	1 400	1 396
<i>Cesty a železnice; práce na stavbe ciest a železníc</i>	973	975	978
Cesty a diaľnice; práce na stavbe ciest a diaľnic	669	633	678
Železnice a podzemné železnice; práce na stavbe železníc a podzemných železníc	93	183	134
Mosty a tunely; práce na stavbe mostov a tunelov	211	159	166
<i>Výstavba a práce na stavbe inžinierskych sietí</i>	188	252	244
Výstavba a práce na stavbe potrubných vedení pre kvapaliny	95	71	78
Výstavba a práce na stavbe elektrických a telekomunikačných sietí	92	181	166
<i>Ostatné projekty inžinierskych stavieb a práce na stavbe ostatných projektov inžinierskych stavieb</i>	231	173	173
Vodné diela a práce na stavbe vodných diel	87	37	40
Ostatné projekty inžinierskych stavieb i.n. a práce na stavbe ostatných inžinierskych stavieb i.n.	144	136	133
Špecializované stavebné práce	794	833	743
<i>Demolačné práce a príprava staveniska</i>	48	61	44
Demolačné práce	15	16	11
Príprava staveniska	32	44	28
Prieskumné vrty a vrtné práce	1	1	5
<i>Elektrické, inštalčné a iné stavebnomontážne práce</i>	326	283	249
Elektroinštalčné práce	130	92	93
Inštalatárske práce, inštalácie výhrevných a klimatizačných zariadení	113	99	80
Ostatné stavebno-inštalčné práce	84	92	76
<i>Kompletizačné a dokončovacie práce</i>	139	154	146
Omietacie práce	31	31	24
Stolárske a inštalčné práce	9	8	8
Obkladanie stien a kladenie dlažkových krytín	28	33	29
Maliarske, natieračské a sklenárske práce	14	16	16
Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce	56	66	69
<i>Ostatné špecializované stavebné práce</i>	281	334	304
Pokryvačské práce	10	9	13
Ostatné špecializované stavebné práce i.n.	271	325	291
Spolu	2 897	2 850	2 695

Prameň: Ročenka stavebníctva 2012, ŠÚ SR, november 2012

Štruktúra stavebnej produkcie podľa Klasifikácie stavieb (KS)

Stavebná produkcia podľa dodávateľských zmlúv na novej výstavbe a rekonštrukciách podľa KS *) - (bežné ceny)	2008		2009		2010		2011	
	mil. €	%	mil. €	%	mil. €	%	mil. €	%
Budovy a v tom:	2 931	63,2	2 264	55,9	2 001	52,4	1 874	47,5
- Bytové budovy	721	15,5	623	15,4	359	9,4	338	8,6
- Nebytové budovy	2 209	47,6	1 641	40,5	1 642	43,0	1 536	38,9
Inžinierske stavby a v tom:	1 708	36,8	1 784	44,1	1 818	47,6	2 073	52,5
Dopravná infraštruktúra	960	20,7	1 051	26,0	1 129	29,6	1 264	32,0
Potrúbné rozvody, telekomunikačné a elektrické rozvody a vedenia	458	9,9	424	10,5	395	10,3	461	11,7
Komplexné priemyselné stavby	36	0,8	73	1,8	41	1,1	35	0,9
Ostatné inžinierske stavby	253	5,5	235	5,8	252	6,6	313	7,9
Spolu	4 639	100,0	4 048	100,0	3 819	100,0	3 946	100,0

*) V stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami.

Prameň: Ročenka stavebníctva 2010, 2011, 2012 ŠÚ SR, november 2010, 2011, 2012

Vývoj indexov cien stavebných prác (ročné priemery)

Názov ukazovateľa	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<i>Ceny stavebných prác spolu, 2005 = 100</i>	135,6	107,9	113,9	117,0	118,1	119,4	120,2
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	103,9	104,0	105,6	102,7	101,0	101,2	106,6
<i>Ceny stavebných prác pre novú výstavbu, modernizácie a rekonštrukcie, 2005 = 100</i>	135,5	108,0	113,4	117,1	118,2	119,5	120,3
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	104,1	104,0	105,3	102,7	101,0	101,2	100,6
<i>Ceny pre budovy, 2005 = 100</i>	133,6	108,4	114,5	116,8	117,2	118,3	118,6
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	104,2	104,5	105,7	102,0	100,3	101,0	100,3
<i>Ceny bytových budov, 2005 = 100</i>	135,4	108,3	114,5	117,0	117,1	118,0	118,1
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	104,0	104,5	105,7	102,2	100,1	100,8	100,1
<i>Ceny nebytových budov, 2005 = 100</i>	133,1	108,4	114,5	116,8	117,2	118,4	118,8
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	104,3	104,5	105,7	102,0	100,3	101,1	100,3
<i>Ceny pre inžinierske stavby, 2005 = 100</i>	138,3	107,5	113,5	117,3	119,3	121,0	122,3
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	103,5	103,6	105,6	103,4	101,7	101,4	101,1
<i>Ceny pre opravy a údržbu stavebnej povahy, 2005 = 100</i>	136,4	107,7	113,4	116,6	117,8	119,0	120,0
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	104,1	103,6	105,3	102,8	101,0	101,0	100,8
<i>Ceny materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve, 2005 = 100 (výrobné ceny)</i>	125,9	106,9	110,4	104,1	100,6	101,8	101,5
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	103,0	105,6	103,3	94,3	96,7	102,3	103,9

Pramene:

- [1] Indexy stavebných prác, materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve 4. štvrťrok 2006, 4. štvrťrok 2007, 4. štvrťrok 2008, 4. štvrťrok 2009, 4. štvrťrok 2010, 4. štvrťrok 2011, 4. štvrťrok 2012, ŠÚ SR, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013

III. VÝROBCOVIA V STAVEBNÍCTVE A V PRIEMYSLE STAVEBNÝCH LÁTOK

V nasledujúcich prílohách č. 11 až 15 sú uvedené rebríčky najväčších stavebných firiem, výrobcov stavebných materiálov, ťažby stavebných surovín a inžiniersko-projektových a výskumných organizácií v SR a prehľad najväčších stavieb v SR v roku 2012 tak, ako ich zostavila TREND Analyses na základe údajov poskytnutých spoločnosťami (TREND, 23.5.2013, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2013).

Príloha č. 11

Najväčšie stavebné firmy v SR podľa výroby za rok 2012¹⁾ (tis. Eur)

P. č.	Organizácia	Výroba			Tržby ²⁾		Ø počet pracovníkov ⁶⁾		
		2012	2011	Zmena (%) 12/11	2012	2011	Zmena (%) 12/11	2012	2011
1.	Doprastav, a.s., Bratislava ³⁾	n	n	n	289 325	262 506	10,2	1 546	1 853
2.	ZIPB Bratislava, s.r.o., Bratislava ³⁾	235 958	253 046	-6,8	271 902	283 369	-4,0	765	785
3.	Strabag, s.r.o., Bratislava	133 759	175 115	-23,6	133 545	175 115	-23,7	1 066	581
4.	Váhostav - SK, a.s., Žilina	116 689	124 109	-6,0	116 594	122 912	-5,1	1 168	995
5.	Skanska SK, a.s., Bratislava	89 664	112 314	-20,2	93 462	124 890	-25,2	770	896
6.	Eurovia Sk, a.s., Košice	83 937	115 248	-27,2	83 808	114 889	-27,1	552	612
7.	Inžinierske stavby, a.s., Košice ³⁾	n	n	n	80 998	64 700	25,2	915	886
8.	Ingsteel, s.r.o., Bratislava ⁴⁾	n	n	n	58 546	55 485	5,5	468	516
9.	Chemkostav, a.s., Michalovce	53 302	50 721	5,1	53 509	50 721	5,5	223	223
10.	ViOn, a.s., Zlaté Moravce	34 918	31 905	9,4	48 742	44 519	9,5	422	439
11.	Alpine Slovakia, s.r.o., Bratislava	42 844	25 334	69,1	42 844	25 334	69,1	157	156
12.	In Vest, s.r.o., Šaľa	40 536	51 257	-20,9	40 751	50 413	-19,2	450	450
13.	BCI, a.s., Žilina	40 414	26 767	51,0	40 412	26 764	51,0	142	145
14.	Cesty Nitra, a.s., Nitra ³⁾	n	n	n	39 100	33 138	18,0	234	260
15.	TuCon, a.s., Žilina	31 181	23 272	34,0	29 987	23 658	26,7	n	n
16.	Keraming, a.s., Trenčín	27 911	32 153	-13,2	27 911	32 153	-13,2	154	158
17.	Euro - Building, a.s., Bratislava	23 291	33 484	-30,4	23 291	33 496	-30,5	82	112
18.	Eiffage Construction Slovenská republika, s.r.o., Bratislava	23 032	20 490	12,4	22 618	21 448	5,5	80	97
19.	Stabil, a.s., Žilina	20 219	18 427	9,7	20 755	18 656	11,3	50	47
20.	Skybau, s.r.o., Žilina	20 644	21 545	-4,2	20 644	21 545	-4,2	245	321
21.	Vodohospodárske stavby - ekologický podnik, a.s., Bratislava	20 392	18 094	12,7	20 392	18 291	11,5	69	68
22.	PSJ Hydrotranzit, a.s., Bratislava	20 144	37 137	-45,8	20 148	37 183	-45,8	160	181
23.	Metrostav SK, a.s., Bratislava	18 776	13 207	42,2	19 739	15 443	27,8	140	160
24.	YIT Reding, a.s., Bratislava	26 289	19 954	31,7	19 523	15 991	22,1	123	145
25.	Hornex, a.s., Bratislava	17 716	21 348	-17,0	17 716	21 348	-17,0	78	83
26.	Stavby mostov Slovakia, a.s., Banská Bystrica	15 710	37 374	-58,0	15 710	37 374	-58,0	n	74
27.	Takenaka Europe GmbH, o.z., Bratislava	14 323	43 373	-67,0	14 323	43 377	-67,0	n	n
28.	OHL Pozemné stavby, a.s., Bratislava	13 977	10 040	39,2	13 977	10 040	39,2	31	27

Prameň: TREND, 23.5.2013, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2013

¹⁾ Ak nie je uvedené inak, údaje sú individuálne podľa slovenských účtovných štandardov

²⁾ Tržby za predaj vlastných výrobkov, služieb a tovaru

³⁾ Údaje sú individuálne podľa medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo IFRS

⁴⁾ Individuálne údaje nie sú dostupné, uvedené sú konsolidované

n - nedostupný údaj

Príloha č. 12

Najväčší výrobcovia stavebných materiálov v SR podľa tržieb za rok 2012 (tis. Eur)

P. č.	Výrobcovia	Tržby ¹⁾		Zmena (%)	Podiel exportu na tržbách (%)	Ø počet pracovníkov
		2012	2011	12/11	2012	2012
1.	Holcim (Slovensko), a.s., Rohožník ²⁾	87 174	105 604	-17,5	n	530
2.	Slovenské magnezitové závody, a.s., Jelšava	67 366	77 780	-13,4	88,4	918
3.	Saint - Gobain Construction Products, s.r.o., Bratislava	52 033	55 997	-7,1	n	244
4.	Baumit, s.r.o., Bratislava	43 435	45 382	-4,3	n	135
5.	Východoslovenské stavebné hmoty, a.s., Turňa n/Bodvou ³⁾	39 873	58 846	-32,2	43,0	352
6.	GU Slovensko, s.r.o., Lužianky	33 046	28 265	16,9	85,7	284
7.	Cemmac, a.s., Horné Srnie	28 942	31 837	-9,1	51,8	212
8.	Slovmag, a.s., Lubeník	27 314	29 776	-8,3	85,5	597
9.	Xella Slovensko, s.r.o., Šaštín - Stráže	23 343	24 850	-6,1	n	n
10.	Slovakia asphalt, s.r.o., Bratislava	23 277	36 576	-36,4	n	66
11.	BASF Polyuretány Slovensko, s.r.o., Malacky	20 132	15 518	29,7	n	21
12.	Calmit, s.r.o., Bratislava	17 613	17 411	1,2	13,0	143
13.	Premac, s.r.o., Bratislava	16 761	20 788	-19,4	n	138
14.	PRP, s.r.o., Veľký Krtíš	16 322	17 151	-4,8	46,4	105
15.	Zapa beton SK, s.r.o., Bratislava	16 291	18 938	-14,0	n	113
16.	Dolvap, s.r.o., Varín	14 101	16 392	-14,0	n	n
17.	Polyform, s.r.o., Podolíneč ⁴⁾	12 854	12 990	-1,0	16,8	75
18.	TBG Doprastav, a.s., Bratislava	11 286	16 112	-30,0	0,0	93
19.	Bramac - strešné systémy, s.r.o., Ivánka pri Nitre	11 249	12 604	-10,8	n	n
20.	Žiaromat, a.s., Kalinovo	9 613	9 566	0,5	51,6	233

Prameň: TREND, 23.5.2013, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2013

¹⁾ Tržby za predaj vlastných výrobkov, služieb a tovaru

²⁾ Údaje za rok 2012 nie sú schválené valným zhromaždením

³⁾ Spoločnosť bola 1. januára 2013 zrušená v dôsledku zlúčenia so spoločnosťou Holcim (Slovensko), a.s., Rohožník

⁴⁾ Údaje sú za hospodársky rok končiaci sa 30. júna 2012

n - nedostupný údaj

Príloha č. 13

Ťažba stavebných surovín podľa tržieb za rok 2012 (tis. Eur)

P. č.	Organizácia	Tržby ¹⁾		Zmena %	Export		Ø počet pracovníkov
		2012	2011	12/11	2012	2011	2012
1.	Alas Slovakia, s.r.o., Bratislava	21 745	19 798	9,8	184	939	198
2.	Eurovia - Kameňolomy, s.r.o., Košice	9 006	15 475	-41,8	1 005	1 479	132
3.	Agro CS Slovakia, a.s., Lučenec	8 583	9 036	-5,0	n	n	n
4.	KSR - Kameňolomy SR, s.r.o., Zvolen	6 473	8 310	-22,1	550	622	68
5.	VSK Mineral, s.r.o., Košice	6 119	7 613	-19,6	n	n	101
6.	PK Doprastav, a.s., Žilina	5 135	5 838	-12,0	101	85	82
7.	Lhodol, s.r.o., Rajec	4 181	4 676	-10,6	n	n	n
8.	KAS, a.s., Zlaté Moravce	3 327	8 247	-59,7	120	126	124
9.	Kameňolomy, s.r.o., Nové Mesto nad Váhom	2 947	3 580	-17,7	679	678	46
10.	Ax Stavas, s.r.o., Prievidza	1 381	1 550	-10,9	n	n	15

Prameň: TREND, 23.5.2013, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2013

¹⁾ Tržby za predaj vlastných výrobkov, služieb a tovaru

n - nedostupný údaj

Príloha č. 14

Inžiniersko-projektové a výskumné organizácie v SR podľa tržieb za rok 2012 (tis. Eur)

P. č.	Organizácia	Tržby ¹⁾		Zmena %	Ø počet zamestnancov		Zmena %
		2012	2011	12/11	2012	2011	12/11
1.	Dopravoprojekt, a.s., Bratislava	13 594	13 373	1,7	236	245	-3,7
2.	Reming Consult, a.s., Bratislava	11 567	10 986	5,3	84	79	6,3
3.	Intech, s.r.o., Bratislava	4 303	2 687	60,1	25	26	-3,8
4.	Amberg Engineering Slovakia, s.r.o., Bratislava	2 849	6 013	-52,6	n	42	n
5.	Proma, s.r.o., Žilina	2 720	4 578	-40,6	32	44	-27,3
6.	PIO Keramoprojekt, a.s., Trenčín	1 815	2 928	-38,0	57	59	-3,4
7.	Reaktortest, s.r.o., Trnava	1 397	4 237	-67,0	n	n	n
8.	Apolloprojekt, s.r.o., Bratislava	1 256	1 097	14,5	28	29	-3,4
9.	Geofos, s.r.o., Žilina	1 239	1 903	-34,9	n	n	n
10.	De Bondt, s.r.o., Trenčín	1 041	1 132	-8,1	15	16	-6,3
11.	Hescon, s.r.o., Trenčín	838	502	67,0	17	15	13,3
12.	ENG2, v.o.s., Bratislava	619	1 098	-43,6	n	20	n
13.	Hydrocoop, s.r.o., Bratislava	591	678	-12,8	17	19	-10,5
14.	VPÚ Deco Bratislava, a.s., Bratislava	280	373	-25,0	8	13	-38,5
15.	Elhyco, s.r.o., Bratislava	273	456	-40,3	12	13	-7,7

Prameň: TREND, 23.5.2013, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2013

¹⁾ Tržby za predaj vlastných výrobkov, služieb a tovaru
n - nedostupný údaj

Príloha č. 15

Najväčšie pozemné a inžinierske stavby v SR podľa hodnoty stavebných prác v roku 2012

Generálny dodávateľ, príp. vedúci združenia	Stavba, resp. jej časť	Stavebné náklady v tis. Eur bez DPH realizované v roku 2012
ZIPPP Bratislava, s.r.o., Bratislava + Ingsteel, s.r.o., Bratislava	Volkswagen - Karosáreň Q7, Bratislava	40 540
Alpine Slovakia, s.r.o., Bratislava	Eliminácia bezpeč. rizík na cestách I. tried v TT a NR regióne	27 292
Skanska SK, a.s., Bratislava	R4 Košice - Milhosť	25 941
Doprastav, a.s., Bratislava	Eliminácia bezpeč. rizík na cestách I. tried v KE a PR regióne	23 716
Skanska SK, a.s., Bratislava	Cassovar Business Center II., Košice	18 876
ZIPPP Bratislava, s.r.o., Bratislava	JE Mochovce C04	18 304
ZIPPP Bratislava, s.r.o., Bratislava	Volkswagen - Lisovňa, Bratislava	13 115
Chemkostav, a.s., Michalovce	FNsP J.A. Reimana Prešov - internistický monoblok	12 686
Chemkostav, a.s., Michalovce	Intenzifikácia ČOV Bardejov	12 064
BCI, a.s., Žilina	Obchodné centrum, Čadca	11 896
Ingsteel, s.r.o., Bratislava	Europa shopping center Zvolen	11 454
Doprastav, a.s., Bratislava	D1 Fričovce - Svinia	8 474
Doprastav, a.s., Bratislava	D1 Jablonov - Studenec, II. Etapa, ľavý jazdný pás	8 132
Chemkostav, a.s., Michalovce	Výstavba bytov Južné mesto, Bratislava	7 085
BCI, a.s., Žilina	LC COOP Jednota, Žilina	6 400
Ingsteel, s.r.o., Bratislava	Výrobný závod Krauss Maffei Sučany, II. Etapa	5 808
BCI, a.s., Žilina	Kaufland Partizánske	4 613
TuCon, a.s., Žilina	Papradňanská dolina - kanalizácia	4 560
Skybau, s.r.o., Žilina	Forum Business Center, Bratislava	4 524
BCI, a.s., Žilina	Výstavba novej centrály Geis Zvolen	4 397
HSF System SK, s.r.o., Žilina	Kika Banská Bystrica	3 900

Prameň: TREND, 23.5.2013, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2013

IV. MEDZINÁRODNÉ POROVNANIE

Príloha č. 16

V tejto prílohe sú uvedené vybrané údaje za roky 2009 - 2013 za krajiny Euroconstructu*, a to:
 - obyvateľstvo; - hrubý domáci produkt, - medziročné tempo rastu HDP, - vývoj nezamestnanosti, - vývoj cien stavebných prác, - vývoj sektora stavebníctva (bytové budovy, nebytové budovy, inžinierske stavby); - medziročné tempo rastu sektora stavebníctva; - stav bytového fondu, - počet dokončených bytov. Osobitne je uvedený stavebný sektor krajín združenia Euroconstructu v roku 2012.

Obyvateľstvo v rokoch 2009 - 2013 (v tis. osôb)

Krajina	2009	2010	2011 ^o	2012 ^o	2013 ^p
Rakúsko	8 363	8 388	8 421	8 458	8 489
Belgicko	10 797	10 896	10 995	11 081	11 168
Česká republika	10 492	10 517	10 496	10 505	10 516
Dánsko	5 511	5 535	5 561	5 580	5 600
Fínsko	5 351	5 375	5 400	5 426	5 450
Francúzsko	62 474	62 793	63 089	63 409	63 703
Nemecko	82 002	81 802	81 752	81 844	82 000
Maďarsko	10 031	10 014	9 986	9 932	9 906
Írsko	4 533	4 555	4 575	4 585	4 614
Taliansko	60 340	60 626	61 916	61 178	61 418
Holandsko	16 486	16 575	16 656	16 730	16 778
Nórsko	4 799	4 858	4 920	4 986	5 051
Poľsko	38 527	38 530	38 538	38 542	38 545
Portugalsko	10 638	10 636	10 647	10 600	10 547
Slovenská republika	5 413	5 425	5 435	5 404	5 411
Španielsko	46 445	46 600	46 770	46 816	46 715
Švédsko	9 341	9 416	9 487	9 566	9 653
Švajčiarsko	7 801	7 878	7 964	8 044	8 132
Spojené kráľovstvo	61 792	62 262	62 616	63 075	63 527
Krajiny Euroconstruct-u spolu	461 136	462 680	464 223	465 761	467 223

^o odhad ^p prognóza

Prameň: Euroconstruct Kodaň, jún 2013

* **Euroconstruct** je skupina, resp. sieť, ktorá bola založená v roku 1975 niekoľkými výskumnými organizáciami ako študijná skupina pre výskum a prognózovanie v stavebníctve. Odvtedy sa rozšírila a zahŕňa väčšinu západoeurópskych krajín (15 krajín - Rakúsko, Belgicko, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Nemecko, Írsko, Taliansko, Holandsko, Nórsko, Portugalsko, Španielsko, Švédsko, Švajčiarsko, Spojené Kráľovstvo) ako aj niektoré krajiny strednej a východnej Európy (4 krajiny - Česká republika, Maďarsko, Poľsko, Slovenská republika). Jej cieľom je poskytovanie informácií, analýz a prognóz v oblasti stavebníctva a s ním súvisiacich trhov pre orgány a inštitúcie, prijímajúce rozhodnutia v tejto oblasti, za účelom zvýšenia efektívnosti ich činnosti. Sieť Euroconstruct-u je rozšírená aj na pobaltské štáty (prostredníctvom fínskeho partnera) a na Japonsko.

Výskum Euroconstruct-u sa zameriava na: - krátkodobé a strednodobé prognózy a trendy vývoja stavebníctva v Európe; - analýzy štrukturálnych zmien, podnikateľské stratégie a konkurencieschopnosť v stavebnom priemysle; - marketingové štúdie pre priemyselné materiály a tovary a služby využívané v odboroch výstavby. Výskum a prognózy Euroconstruct-u sú určené pre potreby mnohých druhov podnikania, resp. činností, vrátane: - stavebných kontraktorov; - výrobcov a predajcov, dodávajúcich stavebné materiály, výrobky a zariadenia; - bánk, finančných a úverových inštitúcií; - vládnych orgánov; - Európskej komisie.

Za každú krajinu môže byť členom Euroconstruct-u len jedna inštitúcia (organizácia). Za Slovenskú republiku je stálym členom **ÚEOS - Komercia, a.s.**, Ružová dolina 27, 824 69 Bratislava (spracovateľ publikácie Ročenka slovenského stavebníctva). ÚEOS - Komercia, a.s. (predtým Ústav ekonomiky a organizácie stavebníctva) je stálym členom Euroconstruct-u od roku 1991.

Hrubý domácí produkt v letech 2009 - 2013 v mld. Eur (ceny roka 2012)

Krajina	2009	2010	2011	2012 ^o	2013 ^p
Rakúsko	293	299	307	310	313
Belgicko	362	371	378	377	378
Česká republika	149	152	155	153	153
Dánsko	239	243	246	245	246
Fínsko	183	190	195	194	195
Francúzsko	1 957	1 988	2 022	2 022	2 020
Nemecko	2 448	2 549	2 627	2 644	2 665
Maďarsko	97	98	99	98	98
Írsko	160	159	161	163	164
Taliansko	1 571	1 598	1 604	1 566	1 542
Holandsko	593	602	608	603	600
Nórsko	364	367	372	384	393
Poľsko	345	358	374	381	387
Portugalsko	170	174	171	165	162
Slovenská republika	65	68	70	71	72
Španielsko	1 065	1 062	1 066	1 051	1 034
Švédsko	381	406	421	425	430
Švajčiarsko	464	478	487	492	499
Spojené kráľovstvo	1 845	1 878	1 897	1 902	1 913
Krajiny Euroconstruct-u spolu	12 751	13 040	13 260	13 245	13 265

^o odhad ^p prognóza

Prameň: Euroconstruct Kodaň, jún 2013

Medziročné tempo rastu HDP % (ceny roka 2012)

Krajina	2009	2010	2011	2012 ^o	2013 ^p
Rakúsko	-3,8	2,1	2,7	0,8	1,0
Belgicko	-2,7	2,4	1,8	-0,2	0,2
Česká republika	-4,5	2,6	1,7	-1,1	0,0
Dánsko	-5,7	1,6	1,1	-0,5	0,7
Fínsko	-8,5	3,3	2,8	-0,2	0,5
Francúzsko	-3,1	1,6	1,7	0,0	-0,1
Nemecko	-5,1	4,2	3,0	0,7	0,8
Maďarsko	-6,8	1,3	1,7	-1,7	0,5
Írsko	-5,5	-0,8	1,4	0,9	1,1
Taliansko	-5,5	1,7	0,4	-2,4	-1,5
Holandsko	-3,7	1,6	1,0	-0,9	-0,5
Nórsko	-1,7	0,7	1,4	3,2	2,4
Poľsko	1,6	3,9	4,5	1,9	1,5
Portugalsko	-2,9	1,9	-1,6	-3,2	-2,3
Slovenská republika	-4,9	4,4	3,2	2,0	0,7
Španielsko	-3,7	-0,3	0,4	-1,4	-1,6
Švédsko	-5,0	6,6	3,7	0,8	1,3
Švajčiarsko	-1,9	3,0	1,9	1,0	1,4
Spojené kráľovstvo	-4,0	1,8	1,0	0,3	0,6
Krajiny Euroconstruct-u spolu	-4,1	2,3	1,7	-0,1	0,2

^o odhad ^p prognóza

Prameň: Euroconstruct Kodaň, jún 2013

Vývoj nezamestnanosti^{*)} v rokoch 2009 - 2013 v %

Krajina	2009	2010	2011	2012 ^o	2013 ^p
Rakúsko	4,8	4,4	4,2	4,4	4,8
Belgicko	7,9	8,3	7,2	7,6	8,0
Česká republika	6,7	7,3	6,7	7,0	7,5
Dánsko	4,7	6,2	6,1	6,2	6,2
Fínsko	8,2	8,4	7,8	7,7	8,3
Francúzsko	9,2	9,3	9,2	9,9	10,8
Nemecko	8,1	7,7	7,1	6,8	6,7
Maďarsko	10,0	11,2	11,0	10,9	11,0
Írsko	12,0	13,9	14,3	14,7	14,1
Taliansko	7,8	8,4	8,4	10,7	11,9
Holandsko	3,7	4,5	4,4	5,3	6,3
Nórsko	3,2	3,6	3,3	3,2	3,4
Poľsko	8,2	9,5	9,7	10,1	10,8
Portugalsko	9,5	10,8	12,7	15,7	17,4
Slovenská republika	12,1	14,4	13,5	14,0	14,9
Španielsko	18,0	20,1	21,6	25,0	27,0
Švédsko	8,3	8,6	7,8	8,0	8,2
Švajčiarsko	3,4	3,5	2,8	2,9	3,2
Spojené kráľovstvo	7,6	7,9	8,1	7,9	8,1

^o odhad ^p prognóza ^{*)} Poznámka: v percentách z aktívneho obyvateľstva

Prameň: Euroconstruct Kodaň, jún 2013

Vývoj cien stavebných prác v rokoch 2009 - 2013 (medziročné % zmeny)

Krajina	2009	2010	2011	2012 ^o	2013 ^p
Rakúsko	3,3	3,9	3,2	2,6	2,4
Belgicko	-2,0	4,2	5,6	3,4	0,4
Česká republika	1,2	-0,2	-0,5	-0,3	0,1
Dánsko	-0,3	1,1	3,6	2,4	2,0
Fínsko	-1,1	1,1	3,3	2,4	1,8
Francúzsko	-2,7	1,1	5,4	2,5	1,0
Nemecko	0,9	1,0	2,7	2,6	2,5
Maďarsko	3,3	1,8	2,4	1,9	2,5
Írsko	-19,9	-10,0	-2,6	0,8	1,9
Taliansko	1,1	2,7	4,2	2,2	2,5
Holandsko	2,7	2,2	-0,6	0,2	2,0
Nórsko	2,9	3,4	4,4	4,0	3,0
Poľsko	0,2	-0,1	1,0	0,0	-3,0
Portugalsko	-3,0	3,5	3,9	1,8	1,5
Slovenská republika	2,7	1,0	1,2	0,6	0,8
Španielsko	0,8	2,0	3,5	-0,3	0,7
Švédsko	1,4	3,0	3,6	1,9	2,2
Švajčiarsko	-1,0	0,4	2,2	2,0	1,5
Spojené kráľovstvo	-1,8	-3,8	1,4	3,1	0,4

^o odhad ^p prognóza

Prameň: Euroconstruct Kodaň, jún 2013

Sektor stavebníctva v rokoch 2009 - 2013 v mil. Eur (ceny roka 2012)

Krajina	2009	2010	2011	2012 ^o	2013 ^p
Rakúsko	32 442	31 567	32 955	33 450	33 650
Belgicko	37 102	37 235	38 706	38 766	38 713
Česká republika	19 930	18 502	17 770	16 463	15 459
Dánsko	26 995	25 289	26 612	26 319	27 103
Fínsko	27 256	29 014	29 710	28 569	28 226
Francúzsko	214 393	201 744	210 419	211 050	204 085
Nemecko	258 264	264 765	278 584	275 254	278 447
Maďarsko	9 389	8 613	7 907	7 480	7 666
Írsko	15 646	11 687	9 541	7 914	7 218
Taliansko	200 511	188 581	183 686	172 778	166 428
Holandsko	72 560	65 245	67 156	62 292	59 837
Nórsko	42 329	41 893	44 003	46 376	49 028
Poľsko	39 424	41 238	45 980	45 980	43 405
Portugalsko	25 210	23 647	21 283	17 984	14 747
Slovenská republika	5 687	5 482	5 331	4 595	4 503
Španielsko	164 644	135 525	108 007	73 760	56 220
Švédsko	31 252	32 636	33 588	32 630	32 361
Švajčiarsko	49 087	50 445	51 807	52 086	52 330
Spojené kráľovstvo	168 252	179 851	183 679	168 941	165 603
Krajiny Euroconstruct-u spolu	1 440 375	1 392 958	1 396 722	1 322 686	1 285 030

^o odhad ^p prognóza

Prameň: Euroconstruct Kodaň, jún 2013

Medziročné tempo rastu sektora stavebníctva % (ceny roka 2012)

Krajina	2009	2010	2011	2012 ^o	2013 ^p
Rakúsko	-7,1	-2,7	4,4	1,5	0,6
Belgicko	-2,1	0,4	4,0	0,2	-0,1
Česká republika	-1,4	-7,2	-4,0	-7,4	-6,1
Dánsko	-12,1	-6,3	5,2	-1,1	3,0
Fínsko	-10,6	6,5	2,4	-3,8	-1,2
Francúzsko	-7,5	-5,9	4,3	0,3	-3,3
Nemecko	-2,3	2,5	5,2	-1,2	1,2
Maďarsko	-10,0	-8,3	-8,2	-5,4	2,5
Írsko	-33,6	-25,3	-18,4	-17,1	-8,8
Taliansko	-8,3	-5,9	-2,6	-5,9	-3,7
Holandsko	-6,2	-10,1	2,9	-7,2	-3,9
Nórsko	-1,7	-1,0	5,0	5,4	5,7
Poľsko	4,9	4,6	11,5	0,0	-5,6
Portugalsko	-9,8	-6,2	-10,0	-15,5	-18,0
Slovenská republika	-12,9	-3,6	-2,8	-13,8	-2,0
Španielsko	-22,6	-17,7	-20,3	-31,7	-23,8
Švédsko	-5,6	4,4	2,9	-2,9	-0,8
Švajčiarsko	3,5	2,8	2,7	0,5	0,5
Spojené kráľovstvo	-12,5	6,9	2,1	-8,0	-2,0
Krajiny Euroconstruct-u spolu	-8,9	-3,3	0,3	-5,3	-2,8

^o odhad ^p prognóza

Prameň: Euroconstruct Kodaň, jún 2013

Bytové budovy (bytová výstavba) v letech 2009 - 2013 v mil. Eur (ceny roka 2012)

Krajina	2009	2010	2011	2012 ^o	2013 ^p
Rakúsko	14 789	14 877	15 220	15 707	15 864
Belgicko	16 732	16 838	17 772	17 037	16 893
Česká republika	4 366	3 888	3 936	3 492	3 177
Dánsko	12 353	11 805	12 974	12 662	13 084
Fínsko	10 285	12 548	13 087	12 629	12 490
Francúzsko	100 037	94 691	100 662	100 297	96 218
Nemecko	134 909	140 531	149 326	151 190	153 243
Maďarsko	2 898	2 451	2 002	1 980	1 897
Írsko	6 052	4 840	4 487	3 652	3 157
Taliansko	94 334	90 432	88 965	83 363	79 511
Holandsko	31 888	27 131	28 631	26 255	25 183
Nórsko	15 337	15 463	17 104	18 258	19 472
Poľsko	11 126	11 081	11 846	12 462	11 864
Portugalsko	10 550	9 273	8 485	7 077	6 058
Slovenská republika	1 413	1 316	1 158	1 076	1 055
Španielsko	62 270	51 031	43 231	30 095	24 447
Švédsko	11 098	12 194	12 422	11 228	11 212
Švajčiarsko	22 464	24 177	24 882	24 890	25 115
Spojené kráľovstvo	59 560	66 499	67 432	63 504	63 846
Krajiny Euroconstruct-u spolu	622 460	611 066	623 623	596 853	583 788

^o odhad ^p prognóza

Prameň: Euroconstruct Kodaň, jún 2013

Medziročné tempo rastu bytových budov (bytovej výstavby) % (ceny roka 2012)

Krajina	2009	2010	2011	2012 ^o	2013 ^p
Rakúsko	-2,7	0,6	2,3	3,2	1,0
Belgicko	-2,4	0,6	5,5	-4,1	-0,8
Česká republika	-10,9	-11,0	1,3	-11,3	-9,0
Dánsko	-15,4	-4,4	9,9	-2,4	3,3
Fínsko	-10,5	22,0	4,3	-3,5	-1,1
Francúzsko	-7,3	-5,3	6,3	-0,4	-4,1
Nemecko	-2,0	4,2	6,3	1,2	1,4
Maďarsko	-7,2	-15,4	-18,3	-1,1	-4,2
Írsko	-45,9	-20,0	-7,3	-18,6	-13,6
Taliansko	-9,7	-4,1	-1,6	-6,3	-4,6
Holandsko	-9,9	-14,9	5,5	-8,3	-4,1
Nórsko	-7,6	0,8	10,6	6,8	6,7
Poľsko	-2,3	-0,4	6,9	5,2	-4,8
Portugalsko	-20,8	-12,1	-8,5	-16,6	-14,4
Slovenská republika	-25,2	-6,8	-12,0	-7,1	-2,0
Španielsko	-38,7	-18,0	-15,3	-30,4	-18,8
Švédsko	-12,7	9,9	1,9	-9,6	-0,1
Švajčiarsko	4,8	7,6	2,9	0,0	0,9
Spojené kráľovstvo	-15,9	11,7	1,4	-5,8	0,5
Krajiny Euroconstruct-u spolu	-12,7	-1,8	2,1	-4,3	-2,2

^o odhad ^p prognóza

Prameň: Euroconstruct Kodaň, jún 2013

Nebytové budovy (nebytová výstavba) v letech 2009 - 2013 v mil. Eur (ceny roka 2012)

Krajina	2009	2010	2011	2012 ^o	2013 ^p
Rakúsko	10 056	9 794	10 588	10 566	10 651
Belgicko	14 176	14 065	14 410	14 985	15 403
Česká republika	9 018	8 519	8 356	8 028	7 778
Dánsko	7 638	6 303	5 917	5 834	5 983
Fínsko	10 646	10 113	10 579	10 018	9 848
Francúzsko	64 984	59 230	61 011	62 127	59 237
Nemecko	76 407	77 254	79 963	77 293	77 761
Maďarsko	3 482	3 396	3 124	2 990	3 140
Írsko	4 097	2 404	1 873	1 677	1 727
Taliansko	61 450	56 196	54 169	50 377	48 863
Holandsko	21 966	19 173	19 556	18 469	17 680
Nórsko	16 578	16 356	16 761	17 197	17 886
Poľsko	15 772	15 945	17 189	18 203	17 839
Portugalsko	6 761	6 524	5 585	4 870	4 008
Slovenská republika	2 638	2 542	2 578	2 330	2 130
Španielsko	45 838	37 241	32 833	26 030	21 544
Švédsko	9 988	10 010	10 478	10 541	10 265
Švajčiarsko	15 469	15 736	16 147	16 435	16 691
Spojené kráľovstvo	79 471	80 930	80 719	73 171	68 280
Krajiny Euroconstruct-u spolu	476 436	451 732	451 835	431 143	416 712

^o odhad ^p prognóza

Prameň: Euroconstruct Kodaň, jún 2013

Medziročné tempo rastu nebytových budov (nebytovej výstavby) % (ceny roka 2012)

Krajina	2009	2010	2011	2012 ^o	2013 ^p
Rakúsko	-8,7	-2,6	8,1	-0,2	0,8
Belgicko	-4,7	-0,8	2,5	4,0	2,8
Česká republika	-5,5	-5,5	-1,9	-3,9	-3,1
Dánsko	-19,5	-17,5	-6,1	-1,4	2,6
Fínsko	-16,1	-5,0	4,6	-5,3	-1,7
Francúzsko	-8,3	-8,9	3,0	1,8	-4,7
Nemecko	-1,6	1,1	3,5	-3,3	0,6
Maďarsko	-14,4	-2,5	-8,0	-4,3	5,0
Írsko	-38,7	-41,3	-22,1	-10,5	3,0
Taliansko	-8,1	-8,6	-3,6	-7,0	-3,0
Holandsko	-6,0	-12,7	2,0	-5,6	-4,3
Nórsko	-6,3	-1,3	2,5	2,6	4,0
Poľsko	-1,2	1,1	7,8	5,9	-2,0
Portugalsko	-2,5	-3,5	-14,4	-12,8	-17,7
Slovenská republika	-11,8	-3,7	1,4	-9,6	-8,6
Španielsko	-17,3	-18,8	-11,8	-20,7	-17,2
Švédsko	-11,8	0,2	4,7	0,6	-2,6
Švajčiarsko	-0,1	1,7	2,6	1,8	1,6
Spojené kráľovstvo	-15,0	1,8	-0,3	-9,4	-6,7
Krajiny Euroconstruct-u spolu	-9,5	-5,2	0,0	-4,6	-3,3

^o odhad ^p prognóza

Prameň: Euroconstruct Kodaň, jún 2013

Inžinierske stavby v rokoch 2009 - 2013 v mil. Eur (ceny roka 2012)

Krajina	2009	2010	2011	2012 ^o	2013 ^p
Rakúsko	7 585	6 880	7 141	7 177	7 134
Belgicko	6 194	6 332	6 524	6 745	6 417
Česká republika	6 546	6 096	5 478	4 943	4 503
Dánsko	7 003	7 181	7 721	7 822	8 035
Fínsko	6 301	6 333	6 029	5 922	5 886
Francúzsko	49 546	47 911	48 821	48 626	48 529
Nemecko	46 948	46 979	49 295	46 771	47 443
Maďarsko	3 006	2 762	2 779	2 510	2 630
Írsko	5 497	4 442	3 180	2 585	2 334
Taliansko	44 909	42 035	40 574	39 038	38 104
Holandsko	18 707	18 941	18 969	17 567	16 974
Nórsko	10 413	10 074	10 138	10 921	11 669
Poľsko	12 526	14 204	16 960	15 315	13 722
Portugalsko	7 930	7 867	7 222	6 037	4 691
Slovenská republika	1 635	1 624	1 596	1 189	1 318
Španielsko	56 536	47 254	31 943	17 635	10 229
Švédsko	10 166	10 432	10 688	10 861	10 884
Švajčiarsko	11 221	10 602	10 849	10 761	10 492
Spojené kráľovstvo	29 221	32 422	35 528	32 267	33 476
Krajiny Euroconstruct-u spolu	341 891	330 371	321 434	294 690	284 471

^o odhad ^p prognóza

Prameň: Euroconstruct Kodaň, jún 2013

Medziročné tempo rastu inžinierskych stavieb % (ceny roka 2012)

Krajina	2009	2010	2011	2012 ^o	2013 ^p
Rakúsko	-12,9	-9,3	3,8	0,5	-0,6
Belgicko	5,1	2,2	3,0	3,4	-4,9
Česká republika	13,6	-6,9	-10,1	-9,8	-8,9
Dánsko	5,4	2,5	7,5	1,3	2,7
Fínsko	0,4	0,5	-4,8	-1,8	-0,6
Francúzsko	-6,5	-3,3	1,9	-0,4	-0,2
Nemecko	-4,3	0,1	4,9	-5,1	1,4
Maďarsko	-7,3	-8,1	0,6	-9,7	4,8
Írsko	-3,5	-19,2	-28,4	-18,7	-9,7
Taliansko	-5,2	-6,4	-3,5	-3,8	-2,4
Holandsko	0,7	1,3	0,1	-7,4	-3,4
Nórsko	19,2	-3,3	0,6	7,7	6,9
Poľsko	22,7	13,4	19,4	-9,7	-10,4
Portugalsko	2,5	-0,8	-8,2	-16,4	-22,3
Slovenská republika	-0,4	-0,7	-1,8	-25,5	10,9
Španielsko	1,7	-16,4	-32,4	-44,8	-42,0
Švédsko	12,3	2,6	2,5	1,6	0,2
Švajčiarsko	6,3	-5,5	2,3	-0,8	-2,5
Spojené kráľovstvo	4,1	11,0	9,6	-9,2	3,7
Krajiny Euroconstruct-u spolu	0,0	-3,4	-2,7	-8,3	-3,5

^o odhad ^p prognóza

Prameň: Euroconstruct Kodaň, jún 2013

Bytový fond v rokoch 2009 - 2013 (v tis. bytov)

Krajina	2009	2010	2011	2012 ^o	2013 ^p
Rakúsko	4 044	4 065	4 086	4 110	4 133
Belgicko	5 027	5 073	5 110	5 153	5 192
Česká republika	4 294	4 331	4 359	4 388	4 414
Dánsko	2 955	2 970	2 980	2 990	3 000
Fínsko	2 785	2 807	2 835	2 862	2 884
Francúzsko	32 112	32 424	32 678	32 983	33 287
Nemecko	37 770	37 820	37 890	37 990	38 110
Maďarsko	4 290	4 305	4 349	4 358	4 360
Írsko	1 902	1 948	1 995	1 996	1 994
Taliansko	29 626	29 857	30 046	30 215	30 369
Holandsko	7 172	7 218	7 266	7 313	7 352
Nórsko	2 778	2 806	2 834	2 863	2 892
Poľsko	13 415	13 540	13 665	13 810	13 940
Portugalsko	5 790	5 828	5 858	5 881	5 898
Slovenská republika	2 003	2 019	2 005	2 019	2 033
Španielsko	24 748	25 028	25 209	25 375	25 495
Švédsko	5 079	5 062	5 079	5 100	5 117
Švajčiarsko	3 980	4 044	4 105	4 156	4 205
Spojené kráľovstvo	27 238	27 418	27 580	27 703	27 818
Krajiny Euroconstruct-u spolu	217 008	218 562	219 930	221 263	222 491

^o odhad ^p prognóza

Prameň: Euroconstruct Kodaň, jún 2013

Počet dokončených bytov v rokoch 2009 - 2013 v tis.

Krajina	2009	2010	2011	2012 ^o	2013 ^p
Rakúsko	36,9	36,9	37,6	39,4	38,8
Belgicko	48,9	44,0	46,4	42,1	43,3
Česká republika	38,5	36,5	28,6	28,8	26,1
Dánsko	18,3	11,3	12,0	14,0	10,0
Fínsko	22,2	25,9	31,7	30,0	29,0
Francúzsko	357,0	316,0	336,0	370,0	320,0
Nemecko	136,5	140,1	161,2	185,0	210,0
Maďarsko	32,0	16,8	12,5	10,6	10,0
Írsko	22,0	10,7	6,5	4,5	4,5
Taliansko	244,4	201,1	158,8	134,3	121,5
Holandsko	83,0	56,0	57,7	50,0	49,5
Nórsko	21,8	17,8	20,0	26,3	30,2
Poľsko	160,0	135,8	131,1	152,4	150,0
Portugalsko	47,0	38,0	31,0	23,0	16,1
Slovenská republika	18,8	17,0	14,6	15,3	15,1
Španielsko	387,1	257,4	167,9	120,2	60,0
Švédsko	24,9	21,4	30,4	26,8	23,0
Švajčiarsko	39,7	43,6	46,6	46,7	47,1
Spojené kráľovstvo	149,2	129,3	135,0	134,5	126,0
Krajiny Euroconstruct-u spolu	1 888,1	1 555,6	1 465,7	1 453,8	1 330,2

^o odhad ^p prognóza

Prameň: Euroconstruct Kodaň, jún 2013

Stavebný sektor krajín združenia Euroconstructu v roku 2012 zoradený podľa výšky podielu stavebnej produkcie na celkovom objeme (ceny roka 2012)

Krajina	Stavebná produkcia stavebného sektora v mil. Eur	Vývoj stavebnej produkcie 2012/2011 v %	Počet obyvateľov v tis.	Stavebná produkcia na obyvateľa Eur/obyv.	Podiel stavebnej produkcie z celku v %
Nemecko	275 254	-1,2	81 844	3 363	20,81
Francúzsko	211 050	0,3	63 409	3 328	15,96
Taliansko	172 778	-5,9	61 178	2 824	13,06
Spojené kráľovstvo	168 941	-8	63 075	2 678	12,77
Španielsko	73 760	-31,7	46 816	1 576	5,58
Holandsko	62 292	-7,2	16 730	3 723	4,71
Švajčiarsko	52 086	0,5	8 044	6 475	3,94
Nórsko	46 376	5,4	4 986	9 301	3,51
Poľsko	45 980	0	38 542	1 193	3,48
Belgicko	38 766	0,2	11 081	3 498	2,93
Rakúsko	33 450	1,5	8 458	3 955	2,53
Švédsko	32 630	-2,9	9 566	3 411	2,47
Fínsko	28 569	-3,8	5 426	5 265	2,16
Dánsko	26 319	-1,1	5 580	4 717	1,99
Portugalsko	17 984	-15,5	10 600	1 697	1,36
Česká republika	16 463	-7,4	10 505	1 567	1,24
Írsko	7 914	-17,1	4 585	1 726	0,60
Maďarsko	7 480	-5,4	9 932	753	0,57
Slovenská republika	4 595	-13,8	5 404	850	0,35
Euroconstruct-u spolu	1 322 686	-5,3	465 761	2 840	100,00

Poznámka: Za Slovensko je uvedená stavebná produkcia v tuzemsku (bez prác v zahraničí)

Štruktúra stavebnej produkcie v % podľa smerov výstavby za jednotlivé krajiny v roku 2012

Krajina	Stavebná produkcia stavebného sektora v mil. Eur	Bytové budovy v % zo stavebnej produkcie	Nebytové budovy v % zo stavebnej produkcie	Inžinierske stavby v % zo stavebnej produkcie
Nemecko	275 254	54,9	28,1	17,0
Francúzsko	211 050	47,5	29,4	23,0
Taliansko	172 778	48,2	29,2	22,6
Spojené kráľovstvo	168 941	37,6	43,3	19,1
Španielsko	73 760	40,8	35,3	23,9
Holandsko	62 292	42,1	29,6	28,2
Švajčiarsko	52 086	47,8	31,6	20,7
Nórsko	46 376	39,4	37,1	23,5
Poľsko	45 980	27,1	39,6	33,3
Belgicko	38 766	43,9	38,7	17,4
Rakúsko	33 450	47,0	31,6	21,5
Švédsko	32 630	34,4	32,3	33,3
Fínsko	28 569	44,2	35,1	20,7
Dánsko	26 319	48,1	22,2	29,7
Portugalsko	17 984	39,4	27,1	33,6
Česká republika	16 463	21,2	48,8	30,0
Írsko	7 914	46,1	21,2	32,7
Maďarsko	7 480	26,5	40,0	33,6
Slovenská republika	4 595	23,4	50,7	25,9
Euroconstruct spolu	1 322 686	45,1	32,6	22,3

Prameň: Euroconstruct Kodaň, jún 2013

POUŽITÉ PODKLADY

1. Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v roku 2012, ŠÚ SR, marec 2013 - tabuľky č. 1-5, 9, 11, 13-15, 17, 20, 27, komentáre
2. Štatistická ročenka Slovenskej republiky 2012, ŠÚ SR, Bratislava 2012
3. Stavebná produkcia, zamestnanci a mzdy v stavebných podnikoch SR 12/2012, ŠÚ SR, marec 2013 - tabuľky č. 16, 18-19, 20 -21, 24-25, 44-45, Príloha č. 4
4. Podklady ŠÚ SR zo zisťovaní Štvrťročného výkazu o začatých, rozostavaných a dokončených bytoch 4. Štvrťrok - 2012 (Inv 3 - 04) - tabuľka 10, Prílohy 1-3
5. Ročenka stavebníctva 2012, ŠÚ SR, november 2012 - tabuľky 16, 19, 24-26, Prílohy č. 4-9
6. Správa z Eroconstructu-u, Kodaň, jún 2013 - Príloha č. 16
7. Indexy cien stavebných prác, materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve SR za 4. štvrťrok 2012, ŠÚ SR, február 2013 - tabuľky č. 11-12, Príloha č. 10
8. Zahraničný obchod Slovenskej republiky 12/2012, ŠÚ SR, marec 2013 - tabuľky č. 42-43
9. TREND, 23.5.2013, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2013 - Prílohy č. 11-15
10. Podklady pre tabuľky č. 27-30, 31-35 poskytol na vyžiadanie ŠÚ SR
11. Ročenka slovenského stavebníctva 2012, publikácia MDVRR SR, Bratislava 2012
12. <http://www.finance.gov.sk>
13. <http://www.statistics.sk> (Slovstat, Regstat) - tabuľky č. 1-7, 15-16, 22-23, 36-41
14. <http://www.nbs.sk> - tabuľka č. 8
15. <http://www.etrend.sk>
16. <http://www.nadsme.sk>

POZNÁMKY: